

Pöllänen Anna, Rossi Suvi

Superpesis Oy:n talouden seurantajärjestelmän kehittäminen ja Superpesislienssin päivitys

Tradenomi

Liiketalous

Kevät 2018

KAJAANIN
AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tiivistelmä

Tekijä(t): Pöllänen Anna & Rossi Suvi

Työn nimi: Superperis Oy:n talouden seurantarjestelmän kehittäminen ja Superperislisenssin päivitys

Tutkintonimike: Tradenomi (AMK), liiketalous

Asiasanat: talouden seuranta, urheiluseuran talous, budjetointi, seuratoiminta, lisenssi

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää Superperis Oy:n käyttämän lisenssijärjestelmän kahta osaa; taloudellisen tilanteen seurantalomaketta Talousarviota ja Superperislisenssiä. Toimeksiantajana toimi Superperis Oy, joka järjestää ja vastaa ylimmän sarjatason pesäpalloilusta Suomessa.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys on suomalainen liikunta, urheiluseurat ja urheiluseurojen talous. Suomalaisen urheilun juuret ovat vahvat ja tulevaisuus on hyvällä pohjalla, joka näkyy lukuisina urheiluseuroina ympäri maan. Urheiluseurojen kirjanpito on saanut negatiivista huomiota mediassa seurojen taloudellisten vaikeuksien vuoksi.

Opinnäytetyön kehitystehtävät Talousarvio ja Superperislisenssi vaativat laajaa tutustumista yhdistys-, osakeyhtiö- ja kirjanpitolakiin. Töiden suunnitteluun käytettiin muun muassa SurveyPal -internetkyselyä ja toimeksiantajan materiaaleja. Talousarvio on Excel-pohjainen taloudellisen tilanteen mittari, jonka Superperis Oy velvoittaa Superperisseuran täyttämään edustusjoukkueen tiedoilla tietyin väliajoin. Superperis Oy:n lisenssiryhmä pystyy seuraamaan seurojen taloutta tehokkaasti ja puuttamaan mahdollisiin kriittisiin tapauksiin. Superperislisenssi toimii sopimuksena Superperis Oy:n sekä superperisseuran välillä, ja sisältää säännöt pääsarjatason pesäpalloilun järjestämisestä.

Opinnäytetyön tuloksena luotiin uusi Talousarvio ja päivitetty Superperislisenssi Superperis Oy:n käyttöön kaudelle 2017. Talousarvio suunniteltiin palvelemaan yhdistys- ja osakeyhtiömuotoisia pesäpallouseuroja taloudellisen tilanteen seurannassa, auttamaan budjetoinnin tehokkuudessa ja luomaan vertailukelpoisia tunnuslukuja eri edustusjoukkueiden kesken. Superperislisenssi päivitettiin vastaamaan nykyajan urheilullisia vaatimuksia ja yhtenäistettiin muiden valtalajien lisenssien kesken.

Opinnäytetyöprosessi eteni tutustumisella toimeksiantajan käytössä olevaan Talousarvioon ja Superperislisenssiin. Suunnittelu vaiheessa käytiin läpi toimeksiantajalta saatuja materiaaleja, sekä tutustuttiin eri lähteisiin. Kehitystehtävät toteutettiin laaditussa aikataulussa ja toimeksiantaja oli tyytyväinen lopputuloksiin. Opinnäytetyöprosessin viimeisenä osuutena oli opinnäytetyön raportin kirjoitus.

Abstract

Author(s): Pöllänen Anna & Rossi Suvi

Title of the Publication: Developing the financial tracking system and updating Superpesis license for Superpesis Oy.

Degree Title: Bachelor of Business Administration

Keywords: Financial monitoring, sports club`s economy, budgeting, club activities, license

The purpose of the thesis was to develop the two parts of the licensing system used by Superpesis Oy, i.e. the tracking form for finances Talousarvio and Superpesislisenssi. The client of the thesis was Superpesis Oy, which organizes and is responsible for the highest division baseball games in Finland.

The theory part of the thesis consists of sports and sports clubs in Finland and the accounting practices in the clubs. Finland has strong roots in sports and the future is also on a good base, which can be seen in the great number of sports clubs all over Finland. However, accounting practices in sports clubs have received negative attention in media because of the financial difficulties encountered.

The development tasks of the thesis, i.e. Talousarvio and Superpesislisenssi, demanded familiarization with Corporate Law, Associations Act and Accounting Act. In the planning phase of the work Surveyal questionnaire and materials of the client were used. Talousarvio is an Excel based measure, which tracks the financial situation of the Finnish baseball club. Superpesis Oy obligates the clubs to perform this program for Finnish baseball teams. This is how Superpesis Oy and the license work group are able to keep an eye on the finances of Finnish baseball teams efficiently and to intervene in critical situations. Superpesislisenssi works as a contract between Superpesis Oy and Finnish baseball teams and includes rules for arranging Finnish baseball.

The result of the thesis was a new Talousarvio and an updated Superpesislisenssi, both of which Superpesis Oy started using in the season of 2017. Talousarvio was planned to serve the associations and corporations in financial monitoring, budget efficiency and to create comparable key figures between the teams. Superpesislisenssi was updated to correspond to today`s athletic demands and to integrate with other mainstream sports. The development tasks were implemented on schedule and the client was pleased with the result.

Sisällysluettelo

1	Johdanto	1
2	Superperis Oy ja Lisenssijärjestelmä	5
2.1	Superperis Oy	5
2.2	Lisenssijärjestelmä	6
2.3	Talouden seurantajärjestelmä eli Talousarvio	8
2.4	Superperisilisenssi	8
3	Liikunta Suomessa ja kansallislajimme pesäpallo.....	10
4	Suomalaiset urheiluseurat	14
4.1	Yhdistys	16
4.2	Osakeyhtiö	19
5	Kirjanpito ja talous	22
5.1	Kirjanpitolaki.....	30
5.2	Kirjanpito urheiluseuroissa	31
5.3	Pesäpalloseurojen talous	35
6	Superperis Oy:n talouden seurantajärjestelmän kehittäminen ja Superperisilisenssin päivitys .	37
6.1	Talousarvio	38
6.1.1	Kehittämistehtävä	38
6.1.2	Työn toteutus.....	39
6.2	Superperisseurojen lisenssisopimus.....	42
6.2.1	Kehittämistehtävä	42
6.2.2	Työn toteutus.....	42
6.3	Surveypal-kysely	43
6.3.1	Surveypal-kyselystä saadut tulokset	44
7	Pohdinta.....	46
	Lähteet.....	51
	LIITTEET	58

1 Johdanto

Urheiluseurojen rahavirtojen kasvaessa hyvä taloudenseuranta on saanut uutta merkitystä. Suomalaiset urheiluseurat ovat yleisemmin vielä yhdistyksiä, joissa harjoitetaan pienimuotoista kirjanpitoa. Urheiluseurojen jatkuvat tappiolliset tilikaudet ovat saaneet negatiivista huomiota mediassa pahimmallaan konkurssien muodossa. Taloudellisen tilanteen seuraaminen koko kauden ajan on noussut yhä tärkeämmäksi. Pesäpallossa taloudellisista vaikeuksista kärsineet joukkueet ovat joutuneet luopumaan sarjapaikoistaan ja realisoimaan budjetit. Pitkien vaikeiden taloudellisten aikojen jälkeen seuran ainoa vaihtoehto voi olla hakeutua konkurssiin, jolloin seuran velat jäävät velkojien tappioksi, ja samalla myös pitkään eläneen seuran toiminta loppuu. Viime vuosina konkurssiin on haettu muun muassa Kouvolan Palloonlyöjiä ja pitkään tarkkailulistalla ollutta Oulun Lippoa, suurien velkojen takia. Kumpikin joukkue on kuitenkin onnistunut välttämään konkurssin. (Pihlaja 2018; Lund 2017.)

Toiminnallinen opinnäytetyö koostuu kahdesta osasta, projektiluontoisesta kehittämisestä, joka tehdään toimeksiantajayritykselle ja opinnäytetyön raportoinnista. (Kajaanin ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyön tavoitteet.) Tässä toiminnallisessa opinnäytetyössä kehitystehtävänä oli kehittää Superpesis Oy:n käytössä olevan lisenssijärjestelmän kahta eri osaa: taloudellisen tilanteen seurannassa käytettävää Excel-pohjaista taulukkoa ja Superpesissarjatasoisen lisenssisopimusta.

Talouden seurantarjestelmän Excel-pohjainen taulukko on nimeltään Talousarvio (Liite 4.). Yleisesti yhdistyksen talousarvio tarkoittaa yhdelle tilikaudelle tehtyä taloussuunnitelmaa varojen käytöstä. Tässä opinnäytetyössä Talousarvio toimii superpesisseurojen taloudellisen tilanteen mittarina. Superpesisseuroilla on velvollisena pitää taloudenseurantaa ja raportoida seuran taloudesta tietyssä määrin Superpesis Oy:lle. Seurojen taloudellisen tilanteen raportoinnissa on käytetty Talousarviota. Jokainen seura on täyttänyt itsenäisesti ja palauttanut tilikauden lopussa Superpesiksen lisenssityöryhmälle. Talousarvion avulla Superpesis Oy pyrkii olemaan ajan tasalla kaikkien seurojen taloudellisesta tilanteesta ja pystyy tarvittaessa

auttamaan taloudellisissa vaikeuksissa olevia seuroja sekä estämään seurojen mahdollisen velkaantumisen. Talouden seurantajärjestelmään kuuluu myös tarkkailulista seuroista, joiden välitilin päätös on ollut oman pääoman kohdalta tappiollinen, jolloin riskinä on velkaantuminen. Lisenssisopimus on superpesisseuran ja Superpesis Oy:n välinen sopimus, joka antaa oikeudet seuralle pelata Suomen ylimmän sarjatason pesäpalloa. Superpesislisenssistä löytyy ehdot ja rajat, joita seurojen tulee noudattaa sarjapaikkaa vastaan. Lisenssisopimuksella pyritään takaamaan pesäpallon pelaaminen terveellä urheilullisella ja taloudellisella pohjalla. (Yhdistystieto. Talousarvio; Liite 2. Superpesislisenssi.)

Taloudellisen tilanteen seurantajärjestelmä perustuu seuran kirjanpitoon. Seuran toimihenkilö täyttää Talousarvioon edusjoukkueen tulot ja menot, jotka on saatu yhdistyksen tai osakeyhtiön kirjanpidosta. Kirjanpitoa määrittelee kirjanpitolaki ja kirjanpitoasetus. Kirjanpitoasetuksesta löytyy kuusi lukua, joita kirjanpitovelvollisen tulee kirjanpidossaan noudattaa. Luvuissa on eriteltyä pien-, mikro-, ja suuryritykselle omat vaatimukset kirjanpidon laatimiseen. (A 1752/2015.)

Talouden seurantajärjestelmä eli Talousarvio kuuluu Superpesiksen lisenssijärjestelmään (Kuva 1.), jota hallinnoi ja toteuttaa Superpesis Oy:n perustama lisenssityöryhmä. Lisenssiryhmään kuuluu yhtiön toimitusjohtaja, yksi tai kaksi seuroista riippumaton yhtiön hallituksen jäsentä sekä seurojen niin päättäessä yksi hyväksytty tilintarkastaja tai muu taloushallinnon ammattilainen. Lisenssityöryhmä käyttää Talousarviota seurojen taloudellisen tilanteen kartoittamisessa useasti kaudessa, jolloin se pystyy reagoimaan nopeasti huolestuttavien seurojen tilanteisiin.

Tavoitteena oli kehittää Superpesis Oy:n käyttämää Talousarviota niin, että siihen vietävät kirjaukset olisivat johdonmukaisia ja oikein. Oikein kirjatut tapahtumat antavat realistisen kuvan seuran sen hetkisestä taloudellisesta tilanteesta, ja samantyyppiset kirjaukset seurojen välillä mahdollistavat seurojen vertailun keskenään. Toisena tavoitteena oli lisenssisopimuksen päivitys. Päivityksessä lisenssiin lisättiin ehtoja sanktioista sekä Talousarvion funktiosta ja käytöstä. (Liite 2. Superpesislisenssi.)

Talousarvion ongelmana oli seurojen epäjohtonmukaiset kirjaukset. Epäjohtonmukaiset kirjaukset johtivat vääristyneeseen kuvaan seuran sen hetkisestä taloudellisesta tilanteesta. Tarkan ja yhtenäisen ohjeistuksen puute kirjauksiin oli johtanut seurojen itse tehtyihin tulkintoihin kirjausten oikeellisuudesta. Alkuperäinen tarkoitus oli kehittää talouden seurantaohjelman käytössä olevaa Talousarviota. Työn edetessä päätimme tehdä uuden version Talousarviosta. Työhön liittyen toteutettiin internetissä Surveypal-kyselyn seuroille, jonka perusteella kartoitettiin tarpeelliset muutokset taloudellisen seurannan Excel-taulukkoon sekä Lisenssisopimukseen. Kirjanpitoyritys Monetorin toimitusjohtaja auttoi kehittämistehtävän alkuvaiheessa. (Liite 2. Superpesislisenssi.)

Talouden seurantajärjestelmän uusi Talousarvio saatiin määräajassa valmiiksi ja Superpesis Oy oli tyytyväinen lopputulokseen. Uusi Talousarvio on suunnattu isommille seuroille, joissa on enemmän rahavirtoja, kuitenkin kaikki seurat hyötyvät sen täsmällisyydestä budjettia laatiessa.

Suomalaisten urheiluseurojen taloudenseurannasta löytyi muutama aikaisempi tutkimus esimerkiksi urheiluseurojen varainhankinnasta, talousoppaita yhdistysmuotoisille urheiluseuroille ja taloushallinto-oppaita suomalaisiin urheiluseuroihin. Aikaisemmat pesäpalloaiheiset tutkimukset käsittelivät lajiansalyyssia, valmennuksen ohjauksia, huippupesäpallolijoiden ominaisuuksia ja pesäpallon imagoa. Pesäpalloujoukkueen talouteen liittyvät artikkelit kertoivat tilikausien tuloksesta sekä rahallista menestyksestä ottelukaudella.

Opinnäytetyö rajattiin Superpesis Oy:n lisenssijärjestelmän kahteen osaan, talouden seurantajärjestelmän Talousarvion kehittämistä ja Superpesislisenssin päivitystä. Rajauksesta vastasi toimeksiantaja ja rajaus oli tehty ennen työn aloittamista. Rajaus katsottiin koulutukseen peilaten, jolloin opinnäytetyöntekijät saivat soveltaa koulussa opittua teoriaa, sekä työmäärä oli kahdelle ihmiselle sopiva sekä haasteellinen.

Opinnäytetyön ensimmäisessä luvussa, johdannossa kerrotaan opinnäytetyön kehittämistehtävien tavoitteet, rajaukset ja rakenteet. Toisessa luvussa kerrotaan tarkemmin toimeksiantajasta ja toimeksiantajayrityksen käyttämästä Lisenssijärjestelmästä.

Kolmas luku käsittelee liikuntaa Suomessa ja kansallislajiamme pesäpalloa. Neljäs luku koostuu suomalaisista urheiluseuroista, jotka ovat yhdistyksiä ja osakeyhtiöitä. Viidennessä luvussa kerrotaan kirjanpidosta ja taloudesta. Alaotsikoita ovat kirjanpitolaki, kirjanpito urheiluseuroissa ja pesäpalloseurojen talous.

Kuudes luku koostuu opinnäytetyön toteutuksesta, kehitystehtävien talouden seuranta järjestelmän Talousarvion ja Superpesislisenssin tekemisestä. Viimeinen kappale sisältää opinnäytetyön tekijöiden oman pohdinnan työn tekemisestä ja onnistumisesta.

2 Superpesis Oy ja Lisenssijärjestelmä

2.1 Superpesis Oy

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Superpesis Oy ja yhteyshenkilömme oli yrityksen toimitusjohtaja Jussi Pyysalo. Yrityksessä työskentelee tällä hetkellä kaksi henkilöä. Superpesis Oy järjestää ja vastaa pesäpallon ylimmän sarjatason superpesiksen sarjatoiminnasta. Sarjatoiminnan säännöt ja ohjeistukset on sovittu yhtiön ja Pesäpalloliitto ry:n kesken. (Kauppalehti. Yrityshaku.) Kauppalehden yrityshaku määrittelee yrityksen toiminnan näin:

”Yhtiö harjoittaa pesäpallon markkinointia sekä urheiluseurojen, liike-elämän ja julkisoikeudellisten yhteisöjen välisen yhteistoiminnankehittämistä ja organisointia, valtakunnallista ja kansainvälistä yhteistyötä sekä tekee erilaisia mainos- ja yhteistoimintasopimuksia ja harjoittaa koulutusta ja konsultointia” (Kauppalehti. Yrityshaku).

Superpesis Oy:n osakkaita ovat superpesisseurat, jotka järjestävät suurimmalta osin itsenäisesti pääsarjatason pesäpalloilua (Liite 2. Superpesislisenssi).

Superpesis Oy on rekisteröity Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään vuonna 1991. (Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä.) Aiemmin sarja on ollut nimeltään SM-sarja, mutta vuonna 1990 ylin sarjataso muutettiin Superpesikseksi. Superpesiksen sloganina toimii ”Kaikki peliin!” lausahdus. (Koskela 2017.)

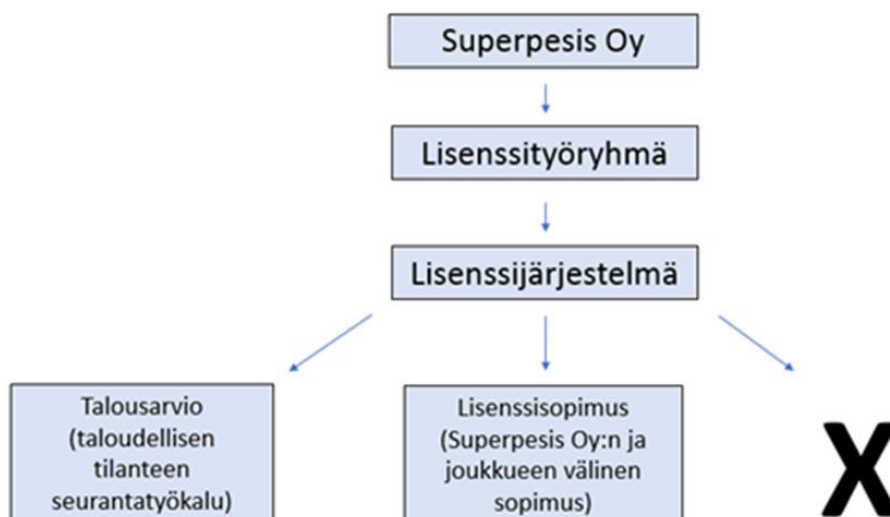
Superpesiksen sarjatoiminnan järjestämiseen kuuluvat noudatettavien sääntöjen ja kilpailumääräysten vahvistaminen, sekä kurinpitomääräysten ja kurinpitojärjestelmän ylläpitäminen. Superpesis hoitaa pelaajasopimukset ja pelaajasiirtoja koskevat määräykset, sekä pesäpallon valtakunnallista näkyvyyttä koskevien sopimuksien-, yhteistyöjärjestelyjen- ja yhteistyösopimusten solmimisen. Yhteistyösopimusten ylläpitoon kuuluu valtakunnallinen markkinointi, tiedotus ja tilastoinnin järjestäminen. Superpesis vahvistaa ottelutapahtumia koskevan ohjeistuksen ja kehittää lajia eteenpäin yhdessä Pesäpalloliiton kanssa, sekä toteuttaa tehokasta

valvontajärjestelmää yhteisten velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi. Superperesis valvoo seurojen taloutta ja keskeisten toimintaperiaatteiden noudattamista. (Liite 2. Superperesislisenssi.)

Superperesisseurat ovat Superperesis Oy:n osakkaita. Seurat järjestävät itsenäisesti pesäpallon pääsarjan ottelutapahtumat ja sitoutuvat pelaamaan pesäpalloa terveellä taloudellisella pohjalla. Superperesisseurat ovat rekisteröityjä aatteellisia yhdistyksiä tai osakeyhtiöitä, jotka ovat menestyksellään saavuttaneet oikeuden pelata pesäpalloa pääsarjassa. Superperesisseurat ovat yhdistyslain tai osakeyhtiölain mukaan perustettuja ja niiden perustiedot on ilmoitettava Superperesis Oy:lle. Superperesisseuroilla tai sarjatoiminnan harjoittajalla tulee olla hyväksytty tilintarkastaja ja niiden kirjanpidon on oltava hyväksytyyn tilitoimiston tai vastaavan ammattiyhdistyksen hoidossa. (Liite 2. Superperesislisenssi.)

2.2 Lisenssijärjestelmä

Superperesis Oy:n Lisenssijärjestelmään kuuluvat Talousarvio ja Superperesislisenssi, jota hallinnoi ja toteuttaa Superperesis Oy:n perustama lisenssityöryhmä. Lisenssiryhmään kuuluu yhtiön toimitusjohtaja, yksi tai kaksi seuroista riippumatonta yhtiön hallituksen jäsentä, ja seurojen niin päättäessä yksi hyväksytty tilintarkastaja tai muu

taloushallinnon ammattilainen. Lisenssityöryhmän tarkoituksena on valvoa seurojen taloudellista tilannetta ja reagoida siihen tarvittaessa. (Liite 2. Superpesislisenssi).

Kuva 1. Organisaatiokaavio.

Kuva kertoo lisenssijärjestelmän rakenteen. Lisenssityöryhmä hallinnoi lisenssijärjestelmää, johon kuuluu Talousarvio, Lisenssisopimus ja muita yrityksen sisäisiä materiaaleja.

Superpesis Oy:n asettaman talouden seurantajärjestelmän tarkoituksena on pyrkiä olemaan ajan tasalla superpesisseurojen taloudellisesta tilanteesta. Seuran tulee toimittaa tietyt taloudelliset tiedot Superpesis Oy:n lisenssityöryhmälle, työryhmän määrittelemän aikataulun puitteissa. Mikäli tietoja ei toimiteta määräajassa tai ne ovat puutteellisia voi lisenssityöryhmä langettaa rangaistuksen seuralle. (Liite 2. Superpesislisenssi).

Talouden seurantajärjestelmään kuuluu tarkkailulista seuroista, joiden taloudellinen tilanne on ollut huolestuttava. Mikäli seuralla on järjestämätöntä verovelkaa, maksamattomia lajin sisäisiä maksuja, maksamatta olevia joukkueen toimintaan liittyviä palkkoja, vakuutusmaksuja, julkisoikeudellisia maksuja tai maksuhäiriöitä, eikä seura pysty määräajassa hoitamaan näitä laiminlyöntejä. Voidaan seura tällöin asettaa erilliseen talouden valvontaohjelmaan. (Liite 2. Superpesislisenssi)

Huippupesiksen yhtenä päätavoitteena kaudelle 2018 on seurojen talousosaamisen nostaminen. Seuroilla tulee selvittää taloudellinen tilanne aiempaa useammin. Kolme kertaa kaudessa, ja olla koko ajan paremmin tietoinen tilanteestaan. Seurojen tilikauden lopussa täytettävä Talousarvio kertoo varmuudella seuran taloudellisen tilanteen. Useampi taloudellisen tilanteen raportointi kaudessaan antaa tarvittavan tiedon seurojen taloudellisesta tilanteesta lisenssityöryhmälle, joka pystyy reagoimaan nopeammin mahdollisissa ongelmatapauksissa. Lisenssityöryhmä vertaa seurojen talouslukuja myös muihin valtalajeihin, jolla pyritään näkemään pesäpallon kehitys myös valtakunnallisesti lajina. (Suomen pesäpalloliitto ry 2017.)

2.3 Talouden seurantajärjestelmä eli Talousarvio

Talousarvio on Excel-pohjainen tiedosto, johon seura täyttää kirjanpidostaan saadut tulot ja menot. Jokainen seura täyttää Talousarvion itsenäisesti ja palauttanut tilikauden lopussa Superpesikselle.

Talousarvion tehtävänä on toimia taloudellisen tilanteen mittarina seuralle sekä lisenssityöryhmälle. Tunnusluvuilla on suuri merkitys yrityksen johtamisessa, ja taloudellisen tilanteen hahmottamisessa. Talousarvion avulla Superpesis Oy:n lisenssityöryhmä pyrkii olemaan ajan tasalla kaikkien superpesisseurojen taloudellisesta tilanteesta. Tarvittaessa lisenssityöryhmä pystyy auttamaan taloudellisissa vaikeuksissa olevia seuroja, ja estämään seurojen mahdollisen velkaantumisen.

Talousarvion avulla seura pystyy strategisesti johtamaan omaa tulevaisuuttaan. Strategiseen johtamiseen kuuluu suunnittelu, toteuttaminen, seuranta ja suunnitelmien päivittäminen seurannan kautta saaduista havainnoista. Strategisen johtamisen avulla pystytään muodostamaan kuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta nyt ja tulevaisuudessa. (Tenhunen 2013.)

Yleisesti yhdistyksen talousarviolla tarkoitetaan yhdelle tilikaudelle tehtyä taloussuunnitelmaa varojen käytöstä. Talousarviossa eritellään mihin ja kuinka paljon yhdistyksen rahoja käytetään seuraavan tilikauden aikana ja millä toimintaa ja suunniteltuja tapahtumia rahoitetaan. Talousarviosta käytetään joskus nimitystä budjetti. Taloushoitaja tekee ehdotuksen talousarviosta yhdistyksen hallitukselle. Hallitus työstää talousarvion valmiiksi, joka hyväksytään vuosikokouksessa aina yhdeksi tilikaudeksi kerrallaan. Hyvin usein uudessa talousarviossa käytetään edellisen vuoden toteutunutta talousarviota. (Yhdistystieto. Talousarvio.)

2.4 Superpesislisenssi

Superpesislisenssi toimii sopimuksena Superpesis Oy:n ja sen osakkaina olevien seurojen kesken. Superpesislisenssi sisältää säännöt pääsarjatasoisen pesäpalloilun

järjestämisestä, ja sopimuksen tarkoituksena on varmistaa Superpesiksen pelaaminen terveellä taloudellisella pohjalla. Superpesislienssissä määritellään seurojen tehtävät ja talouden hoito. Superpesislienssi on käytössä naisten- ja miesten superpesiksessä, sekä miesten ykköspesiksessä.

Superpesislienssi hyväksytään vuosittain Superpesisseurojen kokouksessa sekä Superpesis Oy:n yhtiökokouksessa, ja lienssi on voimassa yhden kauden kerrallaan. Superpesislienssi sitoo kaikkia seuroja, jotka ovat allekirjoittaneet sopimuksen. (Liite 2. Superpesislienssi.)

Lienssin lunastanut joukkue on lupautunut noudattamaan kaikkia Pesäpalloliiton sääntöjä, määräyksiä sekä urheilun reilun pelin sääntöjä ja eettisiä arvoja. Lisäksi lienssin haltijan täytyy noudattaa voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstä, maailman antidopingsäännöstä. (Lienssin tuoteseloste 2017.)

3 Liikunta Suomessa ja kansallislajimme pesäpallo

Liikunta on mukana lähes jokaisen suomalaisen arjessa, ja se kuuluu länsimaiseen kulttuuriin, mediamaailmaan ja jopa globaaliin talouteen. Arjessa ihmiselle se näkyy tärkeänä osana kasvatuksessa ja sosiaalistumisessa. Urheilijoiden ja joukkueiden kannatuksesta on tullut fanaattista penkki -urheilua, jossa voi nähdä jopa uskonnollisia piirteitä. (Heikkala Honkanen Laine Pullinen & Ruuskanen-Himma 2003.)

1990 -luvulla globaalissa Suomessa liikunta alkoi saada markkinallista tuulta alleen. Seuroista ja urheilusta pyrittiin tekemään ammattimaisia ja kaupallisesti kiinnostavia, kansallisen huippu-urheilun rinnalla. Urheilussa alkoi näkyä markkinoinnin ajattelumallit ja työkalut. Juridiikka on tuonut mukanaan haasteita pienten urheiluseurojen kirjanpitoon. Vuonna 1993 seurojen valtion veikkausvoittovaroista maksettava tuki poistettiin, ja kunnat saivat päättää itse rahallisen panoksen liikuntaan. Urheiluseurojen toiminta alettiin rahoittamaan suurimmalta osin harrastajien maksamilla jäsenmaksuilla. Suomen ensimmäiset kiekkosankarit saivat maistaa brändäyksen makua. Heistä tehtiin nöyristä urheilijoista koko laman uuvuttavan kansan sankareita. (Heikkala ym. 2003.)

2000 -luvulla jokaisessa kodissa on televisio ja tietokone, mistä seurata urheilua. Kansalaisen kynnys osallistua erilaisiin liikuntatapahtumiin omalla paikkakunnalla oli pieni. Huippu-urheilu käsite vakinaistetaan ja liikunnasta alkaa tulla yhä enemmän ja enemmän ammattimaista. Suurin osa suomalaisista pitää suomalaisten urheilijoiden kansainvälistä menestystä tärkeänä. (Heikkala ym. 2003.)

Suomen valtio tukee noin 150 miljoonalla eurolla vuosittain suomalaisten liikumista ja urheilemista, jakamalla avustuksia urheiluseuroille. Valtion liikuntapolitiikan perustana on mahdollistaa yhdenvertaiset mahdollisuudet liikunnanharrastamiseen kaikille kansalaisille. Kunnallisen avustuksen piirissä on noin 6000-7000 urheiluseuraa, joiden määrä on laskenut 2000-luvun kuluessa. Suurista valtion ja kuntien avustuksista huolimatta seurojen ongelmaksi on nousemassa jäsenperusteisen ja aiemmin talkoilla toteutetun seuran toiminnan jatkuvuus, kun muu vapaa-

ajan toiminta kehittyy, ja tarjoaa kiinnostavia palveluita liikunnan rinnalla nykyisessä digitalisoituneessa yhteiskunnassa. Pienet paikalliset seurat kamppailevat useiden hallinnollisten ja laadullisten vaatimusten parissa, isojen seurojen porsku- tellessa vieressä kuluttajilta saaduilla tuloilla. (Hossain Suortti & Kalli, 2013.)

Pesäpallo on suomalaisten oma kansallispeli. Pesäpallon perustajaisänä pidetään Lauri ”Tahko” Pihkalaa ja ensimmäinen nykymuotoinen pesäpallo-ottelu pelattiin vuonna 1922. Ottelussa kaksi joukkuetta pelaa toisiaan vastaan säännöissä määrättyllä pesäpallokentällä. Joukkueet koostuvat noin 12 pelaajasta ja kahdesta valmentajasta. Sisällä pelaava joukkue pyrkii tekemään mahdollisimman monta juoksua voittaakseen vuoroparin. Ulkona pelaava joukkue yrittää estää juoksujen tekemisen haavoittamalla ja polttamalla sisäjoukkueen pelaajia. Vuoroparin vaihtuessa sisällä pelannut joukkue vaihtaa ulos ja toisin päin. Vuoroparien jälkeen enemmän juoksuja tehnyt joukkue voittaa jakson. Ottelun voittoon tarvitaan kaksi jaksovoittoa. Pesäpallo otteluissa on yksi pelituomari, jolla on apunaan syöttötuomari, sekä linjatuomarit. (Pesäpallon säännöt 2003.)

Lajina pesäpallo on kehittynyt huomattavasti vuosien varrella. Lajista on tullut nopeampaa roolituksen ja ulko- sekä sisäpeli taktiikoiden myötä. Ajan saatossa pesäpallosta on tullut erittäin taktinen peli. Vaikka urheilu on aina fyysisiin suorituksiin perustuvaa, silti pesäpallossa ratkaisevaksi tekijäksi nousee joukkueen taktinen osaaminen. Pesäpallo joukkueessa tulee olla monenlaisia pelaajia. Miesten huipulla esimerkiksi sisäpeli vuorolla lyöntijärjestys on mietittävä tarkasti, kärkietenien eli numerolla yksi pelaavan tulee omata nopeuden lisäksi riittävä pelilukutaito ja kärkkymis- sekä syöksytaito. Vaihtolyöjänä pelaavan tulee omata taito siirtää etenijöitä pesältä toiselle ja jokerina pelaavan lyöjän tulee omata yleensä pesillä olevien pelaajien kotiutus taito. Monesti menestyvillä joukkueilla on useampi hyvä etenijä, vaihtolyöjä ja jokeri, jotka takaavat joukkueen menestyksen. (Alhgvist 2003; Arvonon Elovaara Hirvensalo Houmén Hättinen Jantunen Järinen Kalaja Karhu Koivumäki Louhevaara Nurminen Siukonen Suomalainen & Vuolle 2000.)

Pesäpallossa ulkopelissä olevien pelaajien tarkoituksena on ottaa selkoa sisällä pelaavan joukkueen taktiikasta, ja estää sisällä pelaavan joukkueen juoksujen

saamisen. Ulkopelissä lukkarin merkitys on suuri, sillä hän johtaa peliä syöttölaudat-
sen ääressä. Nopeuskestävyyden rinnalla huippupesäpallolijja tarvitsee myös pe-
ruskestävyyttä, jolloin harjoittelu tulisi suunnitella niin, että se vahvistaa urheilijan
molempia osa-alueita. Pelinjohtaja toteuttaa joukkueiden taktiikkaa värillisellä
merkkiviuhkalla, johon on säädetty erilaiset pelimerkit joukkueen kesken. Pelinjoh-
tajana toimii usein joukkueen valmentaja tai muu huoltohenkilö, joka ei osallistu
peliin fyysisesti. (Ahlqvist 2003; Arvonen ym. 2000.)

Pesäpalloa pelataan Suomessa viidellä eri sarjatasolla, sekä miehissä että nai-
sissa korkein sarjataso on Superpesis. Pesäpallon suosio kasvoi 1980-luvun jälki-
puoliskolla. Lajiliitto haki mallia Yhdysvalloista, ja markkinointiin panostettiin perus-
tamalla oma markkinointiyhteisö. Kuitenkin pesäpallon kansainvälinen suosio on
jäänyt vähäiseksi, vaikka lajissa järjestetään Maailman Cup. (Ahlqvist 2003; Kok-
konen 2013.)

Pesäpallon kultakausi oli 1990 -luvun jälkipuoliskolla, kun lajin parissa raha liikkui
ja katsoja määrät olivat suurimmillaan. Sponsoritoiminta oli vilkasta ja lajista alkoi
tulla ympärivuotista. Yleisesti maakuntien suosiossa ollutta lajia alettiin brändätä
kuluttajille sopivaksi televisioruutuihin, sekä pitkävetolistoille. Lopulta seurojen me-
not kasvoivat liian suuriksi ja vuonna 1998 paljastunut sopupeliskandaali melkein
tuhosi lajin maineen. Sopupeliskandaali oli lopputulos viidestä ennalta sovitusta
pelistä. Sopupelit antoivat pelaajille, johtohenkilöille, toimitsijoille ja edustajille
mahdollisuuden lyödä varmoja vetoja. Sopupeliskandaali lopulta käynnisti poliisin
esitutkinnan ja rikokseen syyllistyneiden tuomitsemisen. 1990-luvun kiirehtimisestä
oppineena laji pisti yhteisöllisuuden ja talkoohengen edelle suuria tuloja ja alkoi
kasvattaa taas suosiota suomalaisen kansan keskuudessa. (Matilainen 2012a;
Matilainen 2012b.)

Nykyisin Suomessa puhutaan yhä enemmän huippu-urheilusta. Urheilun kuva on
ammattillistunut ja 1990-luvun puolivälistä huippu-urheilijoita on alettu pitää sel-
vemmin työntekijöinä tai elinkeinonharjoittajina. Ammattimaista urheilun harjoitta-
mista tulee aina katsoa ajankäyttöä ja tuloja, sekä nykyisin kaupallistumista sil-
mällä pitäen. 1970-luvulla kansallisella tasolla menestyvä urheilija saattoi käydä

normaalisti päivätöissä, mikä ei enää nykypäivänä ole mahdollista suurien harjoitus- ja kilpailumäärien vuoksi. Aikanaan perustetut yhdistysmuotoiset seurat ovat alkaneet kaupallistumisen myötä tavoittelemaan taloudellista voittoa, jolloin urheiluseuratoiminta on pitänyt siirtää yhdistysmuodosta osakeyhtiömuotoon. (Linna-kangas 2002.)

Huppu-urheilijan tavoitteena on olla oman lajinsa maailman huipulla tai ainakin lähellä sitä. Tämän mahdollistamiseksi urheilija sitoutuu valmennukseen ja kilpailuun kokopäiväisesti. Urheilijan saatu elanto koostuu palkintorahoista, sponsorisopimuksista ja julkisista tuista esimerkiksi valtion myöntämästä urheilijapalkasta. Lajista riippuen kaikkien huippu-urheilijoiden palkka ei ole välttämättä niin suuri, että voisi hankkia koko elannon urheilemalla. Urheilusta tekevät huippu-urheilua katsojat, jotka ovat valmiita maksamaan urheiluviihteestä. Esimerkiksi jalkapallon MM-kisojen keskeisin rahoitus muodostuu televisiointituloista. (Hossain ym. 2013.)

Suomalaisissa urheiluseuroissa tulot koostuvat pääsääntöisesti ottelutapahtumien pääsylippituloista, sponsorituloista sekä oheistuotteiden myynnistä. Seuralla voi olla kuluttajille tarjolla useita urheilu- ja palvelutuotteita tai näiden yhdistelmiä. Jokaisen seuran ydintuote on kuitenkin urheilutapahtuma. Nykyään fanituotteiden lisäksi huippu-urheilijoita on brändätty, ja niitä voidaan pitää omanlaisinaan urheilutuotteina. Joukkueen huippupelaajien käyttäminen markkinoinnissa on hyvin tärkeää, koska sillä luodaan tiettyä mainetta ja positiivista kuvaa koko seuralle. Kuluttajille tulee saada luotua positiivinen kuva seurasta ja sen menestyksestä lajinsa parissa. SuperJymy on hyvä esimerkki superpesisjoukkueesta, joka on onnistunut markkinoinnissa ja brändäyksessä pelaajia käyttäen. (Uppala 2016.)

Pesäpallon liittojohtokunta on päättänyt perustaa huippupesäpalloon työryhmät, joiden tehtävänä on naisten ja miesten superpesisseurojen järjestelmällinen toiminnan kehittäminen huippupesiksessä. Työryhmien on omaksuttava olemassa oleva pesäpallon tulevaisuuden kuva, ja jakaa sitä eteenpäin pesäpallon kanssa työskenteleville. Työryhmien tulee helpottaa superpesisseurojen myynnin kehittämistä, näkyvyyttä ja johtamista. Tätä vaikeuttaa seurojen organisaatioiden pienuus, tehtäväkenttien repaleisuus ja kuormittavuus. (Pesäpalloliitto 2017.)

4 Suomalaiset urheiluseurat

"Suomessa huippu-urheilusta vastaavat urheiluseurat yhdessä lajiliittojen kanssa ja hoitavat lajien kansalliseen ja kansainväliseen kilpailutoimintaan liittyvät tehtävät" (Aaltonen 2016, 184). Huippu-urheilu ja siitä johtuva ammattimainen liiketoiminta vaikuttaa urheiluseuran kirjanpitoon. Voittoa tavoitellessa halutaan tarjota katsojille urheilujuhlan tuntua, suuria tunteiden purkauksia ja innostusta oman idolin onnistumisesta. Urheiluseurojen taloudesta tulee huomioida mihin saatu voitto menee. Usein seurojen omistajat haluavat käyttää saadut voitot seuran urheilullisen menestyksen tavoitteluun, sen sijaan että omistajat saisivat itse lisää osinkoja. (Uppala 2016.)

Suomalaiset ovat innokasta yhdistyskansaa, mikä näkyy urheiluseurojen pitkänä historiana. Ensimmäinen urheiluseura perustettiin 1860-luvulla Suomen autonomiseen suuruhtinaskuntaan. Kuntoliikunnan positiivisen merkityksen tiedostaminen ja peruskoulu-uudistus 1972 vakiinnutti liikunnan ja urheilun suomalaiseen kulttuuriin entistä vahvemmin. Urheiluseurojen suurempi syntyminen alkoi 1900-luvun ensimmäisinä vuosikymmeninä järjestäytyneen urheilutoiminnan myötä. Suomalaiset urheiluseurat ovat olleet vuosikymmeniä yleisseuroja, jossa on harrastusmahdollisuutena ollut useita lajeja, ainakin yksi talvi- ja yksi kesälaji. Kuitenkin vasta parin viime vuosikymmenen aikana liikunnasta on tullut esiin uusia muotoja, joka on pakottanut urheiluseuroja uusiutumaan ja luomaan kehittyneempiä palveluita kansalaisille. Perinteisten lajien esimerkiksi jääkiekon, jalkapallon ja koripallon, rinnalle on kehittynyt mittava kirjo uusia lajeja, joista osa on noussut kansan suosikeiksi. (Hossain ym. 2013.)

Suomalaisten vapaa-ajan tottumukset ovat muuttuneet vuosikymmenien varrella. Nykyisin vapaa-ajalla kulutetaan entistä enemmän erilaisia palveluita, ja tämä on edistänyt myös urheiluseurojen urheilutoiminnan tuotteistamista. Vapaa-ajasta kilpaillessa kaiken muun tarjonnan kanssa avainasemassa on seuran tuottaman toiminnan laatu. Urheiluseuran palveluiden tuotteistamisella on nähty myönteisiä vai-

kutuksia seurojen talouteen, mutta se on antanut haasteita vapaaehtoistyölle, yhteisöllisyydelle ja harrastusmaksuille. Raja palveluiden ja asiakkuuksien sekä yhdistystoiminnan ja jäsenyyksien välillä on hämärtyvässä. (Härkönen Aarresola Nieminen Hentunen Koivuniemi Pyykkönen Kirjavainen Alaja Anttila Potinkara 2016.)

Vaikka urheiluseura on yhdistys ovat urheiluosaamisen ammattimaistuminen ja tuotteistuminen tuoneet seuratoimintaan liiketoiminnasta omaksuttuja käytäntöjä. Yhdistysmuotoisen seuran yleishyödyllisyys antaa niille verovapauden, joka taas erottaa urheilun selvästi voittoa tavoittelevasta liiketoiminnasta. Kuitenkin kirjanpitovelvollisia ovat aina esimerkiksi liiketoimintaa harjoittavat luonnolliset henkilöt, osakeyhtiöt, asunto-osakeyhtiöt, osuuskunnat, avoimet yhtiöt, kommandiittiyhtiöt ja yhdistykset. (Rekola-Nieminen 2006.)

Urheiluseurojen kasvaessa siihen voidaan kuitenkin palkata ulkopuolisia työntekijöitä esimerkiksi hallinnon tai talouden pariin. Urheiluseuraa työnantajana koskee samat velvoitteet kuin muitakin työnantajia. Suomessa urheiluseurat ovat tyypillisesti pienimuotoisia yhdistyksiä. Yhdistykset voivat olla rekisteröityjä tai rekisteröimättömiä. Yleensä yhdistyksen taustalla on voimakas yhteinen ajatus, yhteinen hyvä tai vaikka harrastuksen edistäminen. Yhdistysmuotoiset seurukset toimivat suurelta osin talkoovoimin sekä vapaaehtoisten avustuksella, eikä toiminta missään vaiheessa saavuta suurta voittoa (Forsström 2001; Härkönen ym. 2016.)

Suomessa aatteellisia yhdistyksiä ovat poliittiset puolueet, ammatilliset järjestöt, erilaiset ajanviete-, urheilutoiminta-, ja harrastusyhdistykset sekä kulttuuri-, sosiaali-, ja hyväntekeväisyisyhdistykset. Yhdistyksen toiminta on ajateltu pitkäkestoiseksi ja jopa pysyväksi, jäsenten vaihtuessa vuosien varrella. (Patentti- ja rekisterihallitus 2017.)

Urheiluseurat ovat oikeuskelpoisia toimijoita ja ne yhdessä muodostavat oman osansa yhteiskunnan kolmannesta sektorista. Järjestäytyneenä urheiluseurana seuroilla on oikeus tehdä sopimuksia, sitoumuksia, asioida tuomioistuimissa, sekä

muissa viranomaisissa, omistaa kiinteää omaisuutta, tehdä kauppvoja, sekä harjoittaa sellaista elinkeinoa tai ansiotoimintaa, josta on määrätty sen säännöissä. (Hos-sain ym. 2013.)

Nykypäivänä ja tulevaisuudessa yhä enemmän urheiluseurat lajinsa ammattitasolla ovat yhteyttäneet tai yhteyttävät liiketoimintansa osakeyhtiömuotoisiksi. Tähän on vaikuttanut suuresti huippu-urheiluseurojen kaupallistuminen. Vapaaehtoinen urheiluseuratoiminta on saatettu kokea rasittavaksi ja uhkaavaksi murroksessa. (Forsström 2001.)

Osakeyhtiömuotoiset urheiluseurat ovat liiketoiminnaltaan isompia ja yleensä ne on perustettu tausta yhtiöksi rahoittamaan varsinaisen seuran toimintaa. Osakeyhtiömuotoisia seuroja on perustettu 1980 -luvulta lähtien, ja viime vuosina on alkanut syntyä täysin osakeyhtiömuotoisia urheiluseuroja. Menestyvät osakeyhtiömuotoiset seurat pystyvät tarjoamaan pelaajilleen paremman korvauksen pelaamisesta ja näin tukevat heidän treenaamista sekä motivoitumista pelaamisen suhteen. Osakeyhtiömuotoisia seuroja Suomessa on eniten jääkiekossa, kun taas pesäpallossa on poikkeuksellisen paljon yhdistysmuotoisia seuroja ammattitasolla. (Forsström 2001.)

4.1 Yhdistys

Yhdistyslaki 1§ Soveltamisala

“Yhdistyksen saa perustaa aatteellisen tarkoituksen yhteistä toteuttamista varten. Tarkoitus ei saa olla lain tai hyvien tapojen vastainen.”

Kaikilla suomen kansalaisilla on lain mukaan yhdistymisvapaus eli oikeus perustaa yhdistyksiä tai liittyä yhdistykseen. Suurin osa urheiluseuroista on yhdistysmuotoisia. Superpesiksessä on pari osakeyhtiömuotoista seuraa, ja loput seurat ovat yhdistysmuotoisia. Yhdistyksessä on vähintään kolme järjestäytynyttä jäsentä. Jäsen voi olla vähintään 15-vuotias yksityishenkilö tai yhteisö. Yhdistys perustetaan aat-

teellisen tarkoituksen toteuttamiseksi, jolla ei tavoitella taloudellista voittoa ja jäsenten yhteinen aate kirjataan ylös yhdistyssopimuksena. Yhdistyksen tulee tarjota jäsenilleen aatteellisen tarkoituksen mukaisia palveluita. (Aaltonen 2004, 69-70.)

Yhdistyksen toiminta on järjestelmällistä ja sen toimintaa ohjaa yhdistyslaki. Yhdistyksen perustamisesta on tehtävä perustamiskirja. Perustamiskirjassa tulee olla yhdistyksen toimintaan laaditut säännöt. Perustamiskirjaa tulee päivittää riittävän usein ja vähintään kolmen yhdistyksen jäsenen tulee allekirjoittaa perustamiskirja. (L 26.5.1989/503, § 7.)

Yhdistyksen säännöissä tulee mainita yhdistyksen nimi, yhdistyksen kotipaikkana oleva Suomen kunta, yhdistyksen tarkoitus ja toiminta, toimintamuodot, jäsenten velvollisuudet esimerkiksi yhdistyksen jäsenmaksut ja muut maksut, yhdistyksen hallitus ja kokoonpano sekä toimikausi. Sääntöihin kuuluu myös yhdistyksen tilikausi ja tilinpäätöksen vahvistaminen. Yhdistyksellä on myös velvollisuus pitää syys- ja kevätkokouksia. Kokouksien tulee olla virallisia, jotta kokouksessa päätetyt asiat astuvat voimaan. (L 26.5.1989/503, 8§.)

Yhdistyksen jäseneksi pyrkivän on ilmoitettava aikomuksestaan yhdistykselle ja jäseneksi hyväksymisestä päättää hallitus, jollei toisin ole säännöissä määrätty. Yhdistyksessä olevalla jäsenellä tulee olla oikeus erota milloin tahansa. Eroavan tulee ilmoittaa eroamispäätöksestä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle. Yhdistyksen hallituksen yksi tehtävistä on pitää ajantasaista luetteloa yhdistyksen jäsenistä. Luettelossa on kunkin jäsenen täydellinen koko nimi ja kotipaikka. (L 26.5.1989/503, 11-13§.)

"Yhdistyksen hallituksessa on oltava vähintään kolme jäsentä. Puheenjohtajan on oltava vähintään 18-vuotias ja muiden jäsenten vähintään 15-vuotiaita. Konkursissa oleva ei voi olla hallituksen jäsen. Lisäksi urheiluseuran puheenjohtajalla ja vähintään puolella hallituksen muista jäsenistä kotipaikka on oltava Suomessa" (Aaltonen 2004, 71.)

Hallituksen jäsenet Suomessa ovat pääsääntöisesti luottamushenkilöitä ja osa voi olla myös työsuhteisia toimihenkilöitä. Yhdistyksen hallituksella on kaksi tarkoitusta, hallinto- ja valvomisfunktiot, ja sen tehtäviä on muun muassa toimia yhdistyksen lakimääräisenä edustajana ja hoitaa yhdistyksen asioita. (L 26.5.1989/503, § 16-18, § 25.)

Yhdistyksen päätösvalta kuuluu tietenkin sen jäsenille. Jäsenet käyttävät päätösvaltaa erityisesti yhdistyksen kokouksissa esimerkiksi erilaisissa äänestyksissä. Jokaisella 15 vuotta täyttäneellä yhdistyksen jäsenellä on äänioikeus, sekä yksi ääni, jollei säännöissä ole toisin määrätty. Säännöissä voidaan määrätä myös yhdistyksen päätösvaltaa käyttävät valtuutetut. Valtuutettujen lukumäärä, toimikausi, valitsemistapa, tehtävät ja palkat määrätään säännöissä. (L 26.5.1989/503, § 16-18, § 25.)

Yhdistyksen kokoukset on pidettävä säännöissä määrättyinä aikoina. Kokouksissa päätettäviä asioita ovat sääntöjen muutokset, kiinteistöjen tai muiden huomattavien omaisuuksien luovuttaminen, äänestys- ja vaalijärjestelyt, hallituksen jäsenten ja toiminnantarkastajan valitseminen tai erottaminen, tilinpäätöksen vahvistaminen sekä yhdistyksen purkaminen. Kokouksen kokouskutsu tulee olla hyvissä ajoin perillä kutsuttavalla ja siitä tulee ilmetä kokouksen paikka ja aika. Kokouksessa tehdystä päätöksistä tulee laatia pöytäkirja. Pöytäkirjan laatiminen ja allekirjoittaminen ovat kokouksen puheenjohtajan tehtäviä. (L 26.5.1989/503, § 23-24, § 31.)

Yhdistyksen talous tulee olla suunnitelmallista ja seurattua yhdistyksen toiminnan jokaisessa eri vaiheessa. Talousasioiden reaaliaikainen päivitys ja oikeanlainen budjetti ovat avainasemassa yhdistyksen toiminnan suunnittelussa, päätöksenteossa ja toteutuksessa. Kirjanpitolaki asettaa yhdistykselle lailliset perusteet pitää oikeanlaista kirjanpitoa taloudesta. Yhdistyksen tilikausi on 12 kuukautta, ja kirjanpitoon tulee merkitä kaikki yhdistyksen tulot ja menot. Yhdistyksen kirjanpidosta vastaa viime kädessä aina hallitus. Usein yhdistyksen hallituksesta valitaan taloushallinnon asioista vastaavat henkilöt, talousvastaava ja puheenjohtaja. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Yhdistyksen talousvastaavan tehtäviin kuuluu yhdistyksen käteiskassasta huolehtiminen, pankkiasioiden hoitaminen, laskujen maksaminen, kirjanpidon hoitaminen ja tilinpäätöksen laskeminen. Talousvastaavan on hyvä osata kirjanpitoa, sekä tuntea yhdistys- ja kirjanpitolaki. Tärkeää on myös, että talouden hoidossa mukana olevat ovat täsmällisiä ja tarkkoja, sekä omaavat arkistoinnin taidot. Yhdistyksen puheenjohtajan tehtäviin kuuluu tositteiden hyväksyntä, talousasioiden tuominen hallituksen käsittelyyn, sekä puheenjohtaja on yleensä hallituksen nimenkirjoittaja. Puheenjohtaja voi tehdä taloudellisia sopimuksia ja käyttää yhdistyksen tiliä. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Tilintarkastajana yhdistys voi käyttää joko omaa jäsentä tai ulkopuolista tilintarkastajaa. Hallituksen jäsen ei voi olla tilintarkastaja. Tilintarkastaja tarkastaa tilikauden lopuksi yhdistyksen kirjanpidon ja tilinpäätöksen. Tilintarkastaja kirjoittaa lausunnon, jossa todetaan tarkastuksen perusteella onko taloushallintoa hoidettu yhdistyksessä oikein, ja laissa määrättyjen sääntöjen mukaisesti. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

4.2 Osakeyhtiö

Osakeyhtiö on yritysmuoto, joka tavoittelee toiminnallaan voittoa, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. (L 21.7.2006/624 § 1, 5.) Osakeyhtiön erityispiirteinä voidaan pitää oikeushenkilöllisyys, yhtiön varallisuus ja osakkeen omistajien rajoitettu vastuu, sekä enemmistö valta ja vähemmistönsuoja. Osakeyhtiön on oikeussubjekti ja se toimii itsenäisesti. (Minilex. Lakitieto. Yritykset ja yhteisöt. Osakeyhtiö yritysmuotona.)

Osakeyhtiöistä on kahta eri muotoa yksityinen osakeyhtiö ja julkinen osakeyhtiö. Julkisen osakeyhtiön arvopapereilla voi käydä julkista kauppaa, tämä on merkittävin ero osakeyhtiömuotojen välillä. (Mähönen 2006, 29.) Julkisen osakeyhtiön arvopapereilla pystyy käymään kauppaa pörssissä. Suomessa arvoparikauppaa käy Nasdaq Helsinki, joka ylläpitää myös First North Finland -markkinapaikkaa. Toinen eroa-

vaisuus osakeyhtiö muotojen välillä löytyy osakeyhtiömuotojen osakepääoman suuruudesta. Yksityisessä osakeyhtiössä pääoman tulee olla vähintään 2 500 euroa ja julkisessa osakeyhtiössä vähimmäismäärä on 80 000 euroa. Osakepääoman tulee olla yllä mainitun suuruinen jo perustamisvaiheessa. (Minilex. Lakitieto. Yritykset ja yhteisöt. Osakeyhtiö yritysmuotona. Yksityinen osakeyhtiö ja julkinen osakeyhtiö.)

Osakeyhtiön perustamiseksi on laadittava kirjallinen perustamissopimus, joka tulee allekirjoittaa kaikilla osakkeen omistajilla. Perustamissopimuksen kirjoittamisesta alkaa johdon ja tilintarkastajien toimintakausi. Osakeyhtiön perustamissopimuksessa tulee aina olla sopimuksen päivämäärä, kaikki osakkeen omistajat ja näiden merkitsemät osakkeet, osakkeesta yhtiölle maksettava määrä eli merkintähinta, osakkeen maksuaika sekä yhtiön hallituksen jäsenet. Perustamissopimukseen merkitään yhtiön toimitusjohtaja, hallintoneuvoston jäsenet sekä tilintarkastajat. (L 21.7.2006/624, § 1- 2.)

Osakeyhtiön omistaa osakkeiden haltijat. Osakeyhtiön perustamisen jälkeen yhtiö tulee ilmoittaa rekisteröitäväksi kolmen kuukauden sisällä perustamissopimuksen allekirjoittamisesta. Osakeyhtiö voidaan rekisteröidä, kun on yhtiön hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan vakuus siitä että osakeyhtiö on perustettu osakeyhtiölain mukaisesti, ja tilintarkastajat on todistanut osakkeiden maksamisen laillisuuden. (L 21.7.2006/624, § 8.)

Osakeyhtiön kaikki osakkeet tuottavat osakkeen omistajille yhtäläiset oikeudet, tästä voidaan kuitenkin määrätä yhtiöjärjestyksessä, jolloin osa osakkeista on toisistaan poikkeavia. Osakkeen omistajalla ei ole oikeuksia käyttää yhtiöön kuuluvia oikeuksia ennen kuin hänet on merkitty osakeyhtiöluetteloon tai hän on ilmoittanut yhtiölle luotettavan selvityksen. Osakkeenomistajan omistamien osakkeiden määrä määrää hänen äänensä kaikissa yhtiökokouksissa. Yksi osake on yhden äänen arvoinen. Yhtiöjärjestyksessä on voitu määrätä äänettömistä osakkeista, jolloin äänettömän osakkeen omistajalla ei ole äänioikeutta, mutta kaikki muut osakkeeseen liittyvät oikeudet. Yhtiöjärjestyksessä voidaan rajoittaa osakkeiden luovuttamista. Lunastuslausekkeessa määrätään henkilöt, joilla on lunastusoikeus. (L 21.7.2006/624, § 1- 7.)

Osakeyhtiön tilikausi määrätään aina yhtiön perustamissopimuksessa tai sen yhtiöjärjestyksessä. Toimintakertomuksessa tulee olla hallituksen esitys yhtiön voittoa koskevista toimenpiteistä, osakkeiden määrä ja osakelajit, pääomalainat ja niiden lainaehdot sekä lainoille kertynyt kuluksi kirjaamaton korko. Toimintakertomukseen kirjataan myös yhtiön mahdolliset ulkomaalaiset sivuliikkeet. (L 21.7.2006/624, § 4-5.)

5 Kirjanpito ja talous

Seurojen taloudellisen toiminnan harjoittamiseen vaikuttaa muun muassa seuraavat keskeiset lait:

- yhdistyslaki
- osakeyhtiölaki
- kirjanpitolaki
- tilintarkastuslaki
- tuloverolaki
- arvonalisäverolaki

Seuran taloushallinto voidaan laatia kokonaan sähköisesti uuden kirjanpitolain mukaan, kuitenkin tärkeiden taloushallinnon periaatteiden tulee täyttyä. Tärkeinä periaatteina pidetään olennaisuuden periaatetta ja oikean ja riittävän kuvan muodostamista yhteisön taloudellisesta asemasta. (Rantanen 2016.)

Seuran toiminnasta syntyy jatkuvasti tuloja ja menoja, jotka täytyy kirjata yhdistyksen kirjanpitoon hyvää kirjanpitoa ja kirjanpitolakia noudattaen. Kirjanpitoa voidaan pitää kolmella eri tavalla, suorite-, lasku- tai maksuperusteisesti. Yleensä suorite- ja maksuperusteiden yhteiskäyttönä. Näin säännöllisesti toistuvat suoritukset esimerkiksi sähkö-, puhelin- ja vuokramenot kirjataan maksuperusteisesti, ja muut menot ja kulut suoriteperusteisesti. Kirjanpidossa liiketapahtumia ovat menot, tulot, rahoitustapahtumat sekä niiden oikaisu- ja siirtoerät. (Heikkinen Kahakorpi & Anttila 2010, 36.)

Suoriteperusteisessa kirjanpidossa tilitapahtumat kirjataan kirjanpitoon niiden syntyessä, eli meno kirjataan tavaran tai palvelun vastaanottohetkellä ja tulo suoritteen luovutushetkellä. Maksusuoritus kirjataan myöhemmin erillisenä tapahtumana. (Heikkinen ym. 2010, 35-36.)

Laskuperusteisessa kirjanpidossa tulo tai meno kirjataan veloitukseen perustuen. Juoksevassa kirjanpidossa toteutetaan käytännössä laskun päiväykseen perustuva kirjanpitoa, eli laskuperusteista kirjapitoa. Arvolisänvero täsmäytetään vasta tilinpäätöksessä suoriteperusteiseksi. (Taloushallintoliitto. Kirjanpidon ABC. Juokseva kirjanpito ja tilinpäätös. Kirjanpidon menetelmä. Laskutus, reskontrat, saatavien valvonta.)

Maksuperusteisessa kirjanpidossa tilitapahtumat kirjataan silloin kun maksu tapahtuu. Maksuperusteisessa kirjanpidossa tulee kuitenkin pystyä jatkuvasti selvittämään myyntisaamiset ja ostovelat, ja ne kaikki on kirjattava viimeistään tilinpäätökseen. "Suoriteperusteisuus antaa paremmat mahdollisuudet tilikauden tulojen ja menojen seuraamiseen, talousarviovertailuun ja lopullisen tuloksen realistiseen ennakkointiin." (Heikkinen ym. 2010, 36.)

Urheiluseurojen ollessa yhdistyksiä niille syntyy varsinaisesta toiminnasta tuottoja, kuluja, henkilöstökuluja, poistoja sekä varainhankintaa. Varsinaisella toiminnalla tarkoitetaan yhdistyksen aatteellista toimintaa esimerkiksi harjoitusten järjestäminen ja kilpailuihin osallistuminen. (Loimu 2012, 97.)

Urheiluseuran tuloja ovat harrastajilta perittävät jäsenmaksut, toimintamaksut, myyntitoiminnan tuotot, yritysyhteistyöstä saadut tuotot, kuntien ja valtion avustukset sekä talkootyö. Peruseriaatteena on, että mitä alemmalla tasolla kilpailullisesti seura toimii, sitä enemmän harrastaja maksaa jäsen- ja toimintamaksuja. (Hossain ym. 2013, sivu 37.)

"TVL :n 23 § :n 3 momentti

Yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotulona ei pidetä:

1) yhteisön toimintansa rahoittamiseksi järjestämistä arpajaisista, myyjäisistä, urheilukilpailuista, tanssi- ja muista huvitilaisuuksista, tavarankeräyksestä ja muusta niihin verrattavasta toiminnasta eikä edellä mainittujen tilaisuuksien yhteydessä harjoitetusta tarjoilu-, myynti- ja muusta sellaisesta toiminnasta saatua tuloa;

- 2) jäsenlehdistä ja muista yhteisön toimintaa välittömästi palvelevista julkaisuista saatua tuloa;
- 3) adressien, merkkien, korttien, viirien tai muiden sellaisten hyödykkeiden myynnin muodossa suoritetusta varojenkeräyksestä saatua tuloa;
- 4) sairaaloissa, vajaamielislaitoksissa, rangaistus- tai työlaitoksissa, vanhainkodeissa, invalidihuoltolaitoksissa tai muissa sellaisissa huoltolaitoksissa ja huoltoloissa hoito-, askartelu- tai opetustarkoituksessa valmistettujen tuotteiden myynnistä tai tällaisessa tarkoituksessa suoritetuista palveluksista saatua tuloa;
- 5) bingopelin pitämisestä saatua tuloa.” (L 30.12.1992/1535, § 23).

Urheiluseurojen kulut riippuvat vahvasti seurassa harrastettavasta lajista, mutta yleisesti ne koostuvat suorituspaikkoihin liittyvistä kustannuksista (salivuokrat, jää-aika, kenttävuokrat), ohjaajien palkkioista, varusteiden hankinnasta, matkakustannuksista, kilpaurheilun osallistumismaksuista, hallintokuluista ja lajiliittojen jäsenmaksuista. (Hossain ym. 2013, 36.)

Osa kustannuksista on yleiskustannuksia, joita on jokaisessa lajissa, ja osa taas selkeästi laji sidonnaisia kustannuksia. Kuitenkin loppukädessä itse toiminnan loppullinen maksaja on harrastaja. Urheiluseurojen jäsen- ja toimintamaksujen suuruus riippuu seuran oman varainhankinnan ja toiminnasta aiheutuvien kustannusten suhteesta. (Hossain ym. 2013, 36.)

Yhdistyksen oma varainhankinta eli vapaa raha, voidaan käyttää yhdistyksen toimintaan yhdistyksen haluamalla tavalla. Usein myös yleisavustukset yhdistys saa itse päättää mihin kohdistaa rahojen käytön. Yhdistyksen varainhankinnan tuotot ovat yleensä verotonta tuloa. Verohallinto on antanut ohjeet, milloin yleishyödyllisen yhteisön tulot ovat verollista ja verovapaata. Yhdistyksen mahdollinen liiketoiminnan harjoittaminen, josta yhdistys on verovelvollinen, tulee erottaa kirjanpidossa selvästi muusta verottomasta varainhankinnasta. (Rantalainen 2016.)

Erityisavustuksissa rahojen käyttökohde tai -tavat voi olla tarkoin määrätty, jolloin yhdistyksen tulee todistetusti käyttää rahat kohteeseen. Väärin käytetyt erityisavustukset voi yhdistys joutua maksamaan takaisin avustuksen antaneelle taholle. Avustuksissa saatuja aikarajoitteita tulee noudattaa, ja esimerkiksi tiettyyn projektiin saadut avustukset tulee palauttaa tai neuvotella lisää käyttöaikaa, jos projekti ei lähde käynnistymään. Kaikista avustusten väärinkäytöistä vastaa yhdistyksen hallitus. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Yhdistys voi saada erilaisia lahjoituksia, esimerkiksi jos yhdistykselle testamentataan rahaa. Tällöin saatu summa kirjataan kirjanpitoon yhdistykselle tulona. Tavaran saadun omaisuuden kirjaaminen on hankalampaa. Arvokas tavara tulee kirjata kirjanpitoon saatuna tulona lahjoitushetkenä, mutta pieniä esimerkiksi myyjäisiä varten saatuja tavaroita ei tarvitse merkitä erikseen lahjoitustuotoksi, riittää myyjäisten jälkeen tehty tilitys. Yhdistyksissä tehdään yleensä lukematon määrä palkattomia työtunteja talkootöinä. Talkootyötä ei lasketa lahjoitukseksi, eli sitä ei merkitä yhdistyksen kirjanpitoon. Vaativammasta talkootyöstä eli niin sanotusta arvokkaasta työstä joudutaan tekemään merkintä kirjanpitoon, tällöin kyseessä on lahjoitus. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Seurojen henkilöstökuluihin kuuluu maksetut palkat ja palkkiot seuran työntekijöille. Poistot ovat pitkävaikutteisten menojen jaksotusta, esimerkiksi pesäpallokentän uudistus menoja ei kirjata kokonaan hankkimisvuoden kuluksi vaan se jaksotetaan useammalle vuodelle. Urheiluseuroilla varainhankinta on yleensä jäsenmaksuista- ja tapahtumista saatua tuloa. (Loimu 2012, 97.)

Urheiluseurojen jäsenmaksut tulee hyväksyä vuosikokouksessa. Hallitus tekee kokoukselle ehdotuksen jäsenmaksun suuruudesta, ja se tulee hyväksyä samassa kokouksessa missä hyväksytään seuran talousarvio. Muuta varainhankintaa on myyjäiset, arpajaiset tai erilaiset tapahtumat. Näissä tapauksissa on kuitenkin hyvä muistaa, tarkistaa tarvitaanko varainhankintaa varten erillisiä lupia. Urheiluseurojen tärkeimpiä varainhankintoja on sponsoreilta saadut tulot. Urheilulla menestyvä, maineikas ja riittävästi näkyvillä oleva seura hankkii helposti sponsoreita omalle

toiminnalleen. Sponsoriksi lähtevä taho haluaa yleensä hyötyä yhteistyöstä seuran kanssa, ja käytännössä tämä tarkoittaa näkyvyyttä seuran tapahtumissa ja nettisivuilla. (Yhdistystieto 2014.)

Kirjanpitolain uudistuessa vuonna 2016 yhdistykset otettiin mukaan poistopakoon. Jatkossa yhdistysten tulee tehdä kaikista uusista taseeseen viedyistä hankintamenoista poistoja, jotka vähennetään tuloslaskelmassa vuosittain kuluna. Poistoja tehdään siltä ajalta, kun hyödykkeestä saadaan tuloja. Usein on järkevää mukauttaa poistot verotuksen mukaiseksi. (Rantalainen 2016.)

Urheiluseurat saavat erilaisia avustuksia valtiolta tai kunnilta. Näitä kutsutaan yleisavustuksiksi ja niille ei ole määrätty tiettyä tarkoitusta, vaan seura saa päättää itse, miten rahat sijoittaa. Satunnainen tuotto tai kulu tulee satunnaisesta ja kertaluontoisesta tapahtumasta, esimerkiksi osakkeiden myyntivoitto tai kiinteistön arvon alennus. (Loimu 2012, 98.)

Urheiluseuran täytyy laatia jokaisen yhdistyksen tavoin toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavaksi vuodeksi. Toimintasuunnitelmassa seura kertoo tulevan vuoden toiminnasta, sekä avaintulosalueet ja tavoiteltavat tulostavoitteet. Toimintasuunnitelma käsitellään ja hyväksytään sääntömääräisessä syyskokouksessa. Talousarviossa seura kartoittaa tulevan vuoden tulot ja menot. Yleensä on hyvä tehdä talousarvio erillään edellisen vuoden tilinpäätöksestä, sekä arvioida varovaisesti seuran tulot hieman pienemmäksi ja menot suuremmaksi. (Loimu 2012, 104.)

Oikein laadittu toimintasuunnitelma ja talousarvio ei pelasta yhdistyksen taloutta. Tärkeää on seurata toteutumista koko tilikauden ajan, useamman kerran tilikaudessa. Jatkuvalle seurannalle pystytään näkemään hyvissä ajoin mahdolliset tarvittavat lisäpanostukset, ja joudutaanko jostain vapauttamaan lisäresursseja tilikauden tavoitteeseen. Rahoituksen seurantaan yhdistykset voivat käyttää rahoitusbudjettia. Suurissa yhdistyksissä rahoitusbudjetti on pakollinen jo talousarvion yhteydessä, mutta pienissä yhdistyksissä riittää pankkitilin saldo, toimintasuunnitelma ja tietoa mahdollisista tulevista menoista. (Pylkkänen 2009.)

Toimintasuunnitelmassa ja seuraavan vuoden talousarviossa on hyvä ottaa huomioon tulevat investoinnit, vaikka ne tulisivatkin ajankohtaiseksi vasta parin vuoden päästä. Usein kannattaa tutkia useita investoinnin toteutus vaihtoehtoja ja tehdä investointilaskemia kulujen kattamiseksi sekä varautua mahdollisiin yllätyskuluihin. Myös henkilöstökulut voivat kasvaa uusien investointien myötä, joka tulee muistaa budjettia laskiessa. (Uppala 2016.)

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tulkinnan mukaan yleishyödylliset yhteisöt saavat tehdä järjestelmällisesti voittoa, kunhan voitto käytetään yleishyödyllisen toiminnan pyörittämiseen. Yhdistysmuotoisissa urheiluseuroissa ensisijaista on, että voittoa ei jaeta seuran jäsenille. Voitolla tuotetaan seuran palveluita ja harrastustoimintaa, uusitaan välineitä ja maksetaan tilavuokria. Suomen hallitus on myös ottanut kantaa EY-tuomioistuimen direktiiviin toteamalla ”yleishyödyllinenkin yhteisö voi harjoittaa toimintoja, jotka tuottavat sille ylijäämää”. Kuitenkaan pelkkä yleishyödyllinen maininta säännöissä ei riitä, kun arvioidaan tavoitteleeko yhteisö voittoa. Tämä tulisi ottaa huomioon urheiluseurojen budjetteja laatiessa. (Saarnivaara 2002.)

Suomalaisten urheiluseurojen toiminnan suunnittelussa ja budjetoinnissa on toivomisen varaa, jotta seurat eivät olisi taloudellisesti niin matalalla. Budjetoinnin lyhytnäköisyys ja voiton tavoittelemattomuus aiheuttavat sen, että koko ajan mennään kausi kerrallaan ja ”selviydytään” seuraavaan kauteen. Pienemmissä seuroissa tätä ilmiötä nähdään usein. Helpoiten realistisen budjetin saavuttaa laskemalla ensin tulot ja suhteuttamalla sen jälkeen kulut varmoihin tuloihin. Huomioon on otettava myös mahdolliset ”yllätykset”. Yhdistyksellä tulisi olla ylimääräisiä varoja yllättävien tilanteiden varalle. (Uppala 2016.)

Vaikka urheiluseura on voittoa tavoittamaton yleishyödyllinen yhdistys, tulisi sen kuitenkin pyrkiä saamaan ylijäämää. Jokavuotinen nollatulot tai tappio vie seuran nurin rahojen loppuessa. On tärkeää, että mahdolliset ylijäämät käytetään yhdistyksen varsinaiseen toimintaan. (Mäntylä 2013.)

Negatiivista tulosta ei tulisi koskaan salata tai pitää vaarallisena, vaan se tulisi ottaa huomioon seuraavan vuoden talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa. Monta

vuotta peräkkäin saatu negatiivinen tulos ajaa yhdistyksen lopulta vaikeuksiin, jolloin välttämättä yhden vuoden positiivinen tulos ei pelasta yhdistyksen ahdinkoa. Huonoa tulosta tulisi pyrkiä tasoittamaan heti seuraavana vuotena positiivisella tuloksella. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Hallituksella on vastuu yhdistyksen taloudesta. Hallituksen olisi hyvä tehdä taloussääntö, jolla vahvistetaan taloushallinnon toimintaohjeet. Taloussäännön laatiminen pienessä yhdistyksessä ei ole haitaksi, mutta usein resurssit ovat rajalliset. Hallitus, toimielimet ja toimihenkilöt hoitavat varoja huolellisesti ja asianmukaisesti. Hallituksen tehtävänä on seurata yhdistyksen talousarvion toteutumista. Hallitus tekee raportointia yhdistyksen taloudellisista tapahtumista ja ne käsitellään hallituksen kokouksissa. Hallitus edustaa yhdistystä velkojien edessä ja huolehtii yhdistyksen konkurssiin luovuttamisesta, mikäli yhdistys ei pysty vastaamaan sitoumuksiinsa. (Pylkkänen 2009.)

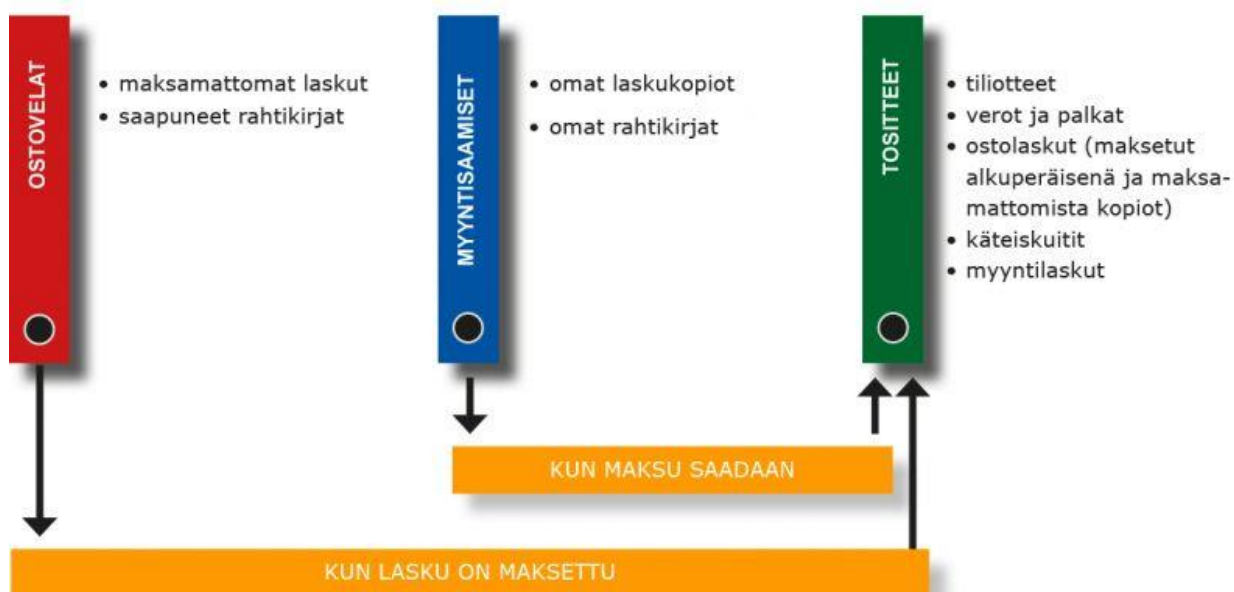
Urheiluorganisaatioiden taloutta kuvaa hyvin neljä osa-aluetta: pääoma, varallisuus, liiketoiminnan kassavirta ja pääoman takaisinmaksu. Kaikki urheiluseurat tarvitsevat pääomaa, joka muodostuu omasta pääomasta tai vieraasta pääomasta. Varallisuuden hankkimiseen urheiluseurat käyttävät pääomaansa ja siihen luetaan seuran aineelliset hyödykkeet kuten rakennukset ja urheilukentät. Aineetonta varallisuutta on pelaajasopimukset ja erilaiset oikeudet. (Uppala 2016.)

Seuran kassavirtaan kuuluu liiketoiminnan tuotot ja kulut. Tuotot muodostuvat esimerkiksi lipputuloista ja fanituote myynnistä, kuluihin sisällytetään kaikki juoksevat kulut ja seuran työntekijöille maksettavat palkat. (Uppala 2016.)

Pääoman takaisinmaksua seuralla on vieraasta pääomasta. Rahoituksille maksettavat lainan lyhennykset ja korkokulut tai vieraan pääoma saatuna osakkeenomistajilta niille maksettavat tuotot joko osinkoina tai osakkeen arvonnousuna. (Uppala 2016.)

Kirjanpidossa on hyvä käyttää kolmen mapin taktiikkaa, joka on esitetty kuvassa (Kuva 2). Punainen mappi kuvaa yrityksen ostovelkoja, sininen mappi myyntisaamisia ja vihreä mappi tositteita. Yrityksen paperit järjestetään oikein mappeihin.

Punainen ja sininen mappi eli ostovelat ja myyntisaamiset säilytetään yrityksen sisällä ja vihreä mappi eli tositteet toimitetaan kirjanpitäjälle. (Yritystulkki. BusinessOulu. Toimiva yrittäjä. Taloushallinto ja kirjanpito. Kirjanpito. Jokainen liike- tai ammattitoimintaa harjoittava on toiminnastaan kirjanpitovelvollinen.)

Kuva 2. Kolmen mapin taktiikka.

Tärkeimmät yhdistyksen taloudenhoidon faktat:

- kaikki rahaliikenne täytyy voida todentaa kuittien tai selvityksien avulla
- kaikki tositteet ovat aikajärjestyksessä
- kaikki menot perustuvat yhdistyksen kokouksen tai hallituksen päätöksiin, ja perustuvat hyväksytyyn talousarvioon
- hallituksella aina täydellinen tietämys yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

5.1 Kirjanpitolaki

Uusi kirjanpitolaki astui voimaan 1.1.2016. Uusi kirjanpitolaki helpotti erityisesti mikro- ja pienyritysten kirjanpitoa ja tilinpäätöksen laskemista. Laki mahdollistaa vapaammat kädet toteutuksen suhteen, sillä se ei sisällä juurikaan pakottavia määräyksiä menetelmistä. Näin ollen uusi laki on mahdollistanut taloushallinnon sähköistymisen. Laki määrittelee yritykset kolmeen eri kokoluokkaan pien-, makro- ja suuryritys. Yhdistyksillä jotka ovat makrokokoisia on oikeus pitää maksuperusteista kirjanpitoa. (Taloushallintoalan tradenomit Ry 2016.)

Kirjanpitoasetuksesta löytyy kuusi lukua, joita yrityksen tulee kirjanpidossaan noudattaa. Nämä luvut ovat; tuloslaskelma ja tasekaavat, konsernilaskelma ja konsernitase, konsernitiilinpäätöksen liitetiedot, soveltamisala ja voimaan tulo- ja siirtymäsäännökset. Luvuissa on eriteltyä pien-, mikro-, ja suuryritykselle omat vaatimukset. (A 1752/2015.)

Kirjanpitolaissa on kolme määritelmää yrityksille; mikroyritys, pienyritys ja suuryritys. Mikroyrityksen täytyy ylittää tilikauden aikana sekä päättyneellä tilikaudella vähintään yksi raja-arvo kolmesta seuraavasta taseen loppusumma on 350 000 euroa, liikevaihto on 700 000 euroa tai tilikauden aikana on palveluksessa keskimäärin ollut 10 henkilöä. Pienyritykselle on samalla tavalla määritelty kolme raja-arvoa, josta yhden tulee ylittyä tilikauden aikana sekä edellisellä tilikaudella. Raja-arvot ovat taseen loppusumma 6 000 000 euroa, liikevaihto 12 000 000 euroa tai tilikauden aikana palvelussa on ollut keskimäärin 50 henkilöä. Suuryrityksessä päättyneellä tilikaudella sekä tulevalla tilikaudella tulee ylittyä yksi raja-arvoista, joita ovat

taseen loppusumma 20 000 000 euroa, liikevaihto 40 000 000 euroa tai tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 250 henkilöä. (L 30.12.1997/1336, § 4 a-c.)

5.2 Kirjanpito urheiluseuroissa

KPL 1:3 §

”Kirjanpitovelvollisen on noudatettava hyvää kirjanpitoa.”

Kirjanpidon periaatteet koskevat kaikkia kirjanpitovelvollisia riippumatta kuinka suurta liiketoimintaa on tai kuinka suurta taloudellista voittoa kirjanpitovelvollinen tekee. Keskeiset periaatteet ovat hyvä kirjanpitoa, kahdenkertainen kirjanpito, suoriteperusteinen menon ja tulon kirjaaminen, sekä kaikkien kirjausten tulee perustua tosittaisiin ja niiden tulee olla yhteydessä peruskirjanpitoon ja pääkirjanpitoon, sekä tuloslaskelmaan ja taseeseen. (L 30.12.1997/1336.)

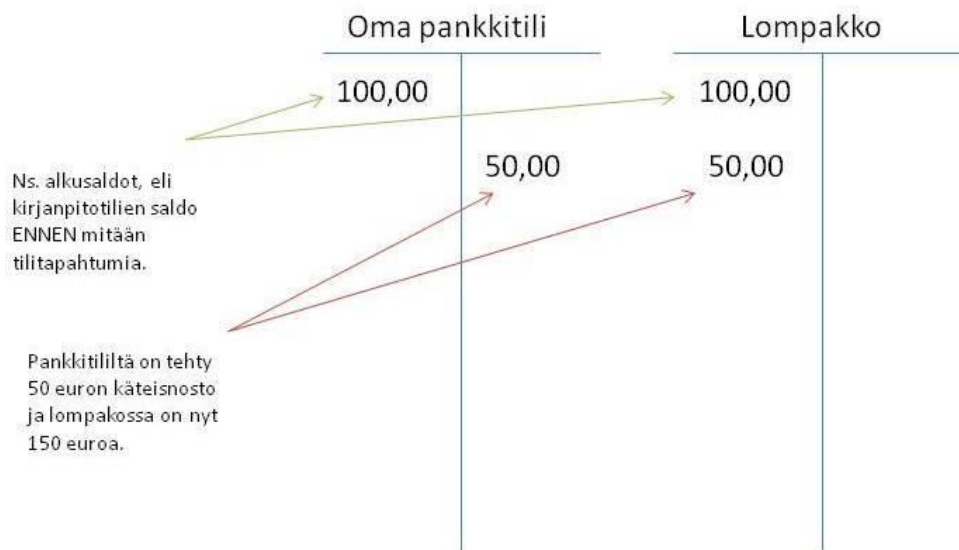
Kirjanpidon tulee antaa oikea ja riittävä kuva tulojen ja menojen syntymisestä, toiminnan tuloksesta ja seuran taloudellisesta asemasta. Seurojen tulee pitää kahdenkertaista kirjanpitoa, jossa jokainen tilitapahtuma kirjataan kahdelle tilille. Tilitapahtuma kirjataan asianmukaisen tilin joko debet- tai kredit -puolelle, sekä vastatilin vastakkaiselle puolelle. Jokainen tili on pidettävä sisällöltään samana. Kirjanpitovelvollisella tulee olla selkeä tilikartta, joka selittää tilien sisällön. Tilikartassa kulu- ja tuottotilit muodostavat oman ryhmän tulostilit. Omaisuus-, pääoma- ja velkatilit muodostavat tasetilit. Tilitapahtumat tulee perustua tosittaisiin ja ne tulee kirjata aika- ja asiajärjestykseen. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä 10 vuotta. (Loimu 2012, 110-111.)

Kirjanpitovelvollisen tulee merkitä tulot, menot, rahoitustapahtumat sekä niiden oikeaus ja siirtoerät tilitapahtumina tilikauden kirjanpitoonsa. Tilikauden pituus on 12 kuukautta, jossain tapauksissa esimerkiksi toimintaa aloitettaessa tai lopetettaessa

tilikausi voi olla lyhyempi tai pidempi, mutta korkeintaan 18 kuukautta. Kirjanpidon ollessa kaksinkertaista tilikauden päättymisajankohdan voi valita vapaasti, muuten tilikausi päättyy 31.12. (Rekola-Nieminen 2006, 17-18.)

Kuva 3 kertoo käytännön esimerkin kahdenkertaisesta kirjanpidosta. Kuvassa tiliejä on kaksi, oma pankkitili ja lompakko. Kun nostat pankkitililtä 50 euroa käteistä rahaa pankkiautomaatilta, tehdään kirjaus pankkitilin kredit -puolelle, eli pankkitililtä lähtee 50 euroa rahaa. 50 euron käteinen raha merkitään lompakko -tilille tulona eli debet -puolelle.

Käytännön esimerkki kahdenkertaisesta kirjanpidosta

Kuva 3. Käytännön esimerkki kahdenkertaisesta kirjanpidosta.

Kirjaamisperusteita on kolme suoriteperusteinen, laskuperusteinen tai maksuperusteinen kirjaus. Kirjanpitoa kuitenkin tulee pystyä tarkastelemaan aika- ja asiajärjestyksessä ja kirjausten tulee perustua tositteeseen. Tosite on selväkielinen, päivätty ja numeroitu todistus kirjanpidossa olevasta tapahtumasta. Tositteet voivat olla kirjallisia tai sähköisiä. Kirjanpitovelvollisella on velvollisuus säilyttää tositteet,

ja pystyttävä todentamaan tositteilla kirjanpidossa olevat maksutapahtumat. Käteisellä suoritettu maksu tulee kirjata viivytyksettä päivä kohtaisesti, mutta muut suoritukset voidaan tehdä kuukausikohtaisesti. (L 30.12.1997/1336, § 1.)

Tilikauden lopussa tulee laatia tilinpäätös, joka sisältää taseen ja tuloslaskelman, rahoituslaskelman sekä näihin kuuluvat liitteet. Tase kuvaa yhdistyksen taloudellista asemaa ja tuloslaskelmassa kerrotaan yhdistyksen tuloksen syntyminen. (L 30.12.1997/1336, § 1.)

Pienissä yhdistyksissä harvinaisempaa mutta mahdollista on myös taloushallinnon ulkoistaminen, eli antaa yhdistyksen kirjanpito ulkoiselle taholle hoidettavaksi, josta ulkopuolinen perii yhdistykseltä maksun. Ulkoista kirjanpitäjää käytettäessä työnjako voi olla seuraava: talousvastaava maksaa maksut ja tekee tiliöinnit (eli merkitsee tilitapahtumat tileille) ja kirjanpitäjä vie asiat kirjanpitoon ja arkistoi tositteet, sekä tekee kauden lopussa tilinpäätöksen. Näin vastuu yhdistyksen talousasioista pysyy yhdistyksen talousvastaavalla ja hallituksella, mutta työtaakka pienenee. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Tilinpäätöksessä on esitettävä euromääräisesti tilinpäätöspäivän asema. Tilinpäätöksessä tulee olla tuloslaskelma, tase, liitetiedot, vertailutiedot, rahoituslaskelma ja toimintakertomus. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Tilinpäätöksen tehtävänä on antaa oikeat ja selkeät tiedot yhdistyksen taloudellisesta asemasta ja toiminnan tuloksellisuudesta. Kun yhdistyksen talous on kunnossa, tuloja ja menoja on yhtä paljon. Tilinpäätös tulee tehdä neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilinpäätös tulee hyväksyä ja allekirjoittaa yhdistyksen hallituksella sekä toiminnanjohtajalla. Yhdistyksen harjoittaessa liiketoimintaa tulee sen lähettää kopio tilinpäätöksestä Patentti- ja rekisterihallitukseen puolen vuoden kuluessa. Liiketoimintaa harjoittavat yleensä suuret yhdistykset. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Tilinpäätös päivätään ja sen allekirjoittaa päätösvaltainen hallitus. Lisäksi tilinpäätöksen allekirjoittaa seuran toimitusjohtaja tai vastaavassa asemassa oleva henkilö. (Rantalainen 2016.)

Tuloslaskelmasta selviää, miten yhdistyksen tulos on muodostunut. Yhdistyksen tavoitteena ei ole voiton kerääminen, vaan hankkia rahaa jolla se pystyy rahoittamaan toimintaansa. Yhdistykset pyrkivät saamallaan rahoituksella takaamaan yhdistyksen toimintaa ja tarkoitusta. Tuloslaskelma tulee tehdä bruttoperiaatteella. Silloin tuloslaskelmassa näkyvät tulot ja menot erikseen, eikä niitä saa vähentää toisistaan. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Tasekirja tulee yhdistää tilinpäätökseen, ja siihen on sisällytettävä tuloslaskelma, tase, liitetiedot, toimintakertomus, luettelo kirjanpidosta, tieto tositteiden säilytystavoista ja merkitä tilintarkastuksen suorittamisesta. Tase kertoo taloudellisen aseman yhdistyksessä tilikauden viimeisenä päivänä. Yhdistyksen rahoituslaskelma voidaan liittää myös tasekirjaan. Taseen kaava on sama yhdistyksille ja yrityksille, mutta pienemmät yhdistykset voivat laatia taseen lyhyemmässä muodossa. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Pienten yhdistysten kirjanpidollista taakkaa on helpotettu laissa määräämällä toimintakertomuksen liittäminen tilinpäätökseen vapaaehtoiseksi. Mikäli toimintakertomus laitetaan liitteeksi, tulee sen täyttää tarkat muotovaatimukset. (KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito.)

Yhdistyksen ensimmäinen tilikausi alkaa perustamiskirjan alkamispäivästä ja kirjanpitolain 1:2§:n mukaan kirjanpitovelvollisen on pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa. Yhdistyslaki ei sisällä nykyisin vaatimuksia koskien kirjanpitoa ja tilinpäätökseen liittyviä määräyksiä. Yhdistyksessä ja säätiössä kirjanpitolainsäädännön ja käytännön perustana ovat kirjanpidon yleiset periaatteet. Näihin yhteisiin periaatteisiin perustuu myös kirjanpitolautakunnan antamat yleiset ohjeet sekä kansainväliset IFRS-tilinpäätösstandardit. (Viinikainen ym. 2016, 26-27.)

Tuloslaskelmakaava (kts. liite 1) on minimiesityskaava, joka sopii hyvin aatteellisen yhdistyksen ja säätiön toimintaan. Tuloslaskelma kaavaa voi joutua esittämään laajempaan, jos yhdistyksen oikean ja riittävän taloudellisen aseman kuvaaminen vaatii sen. Varsinaisesta toiminnasta esitetään omina erinä ainakin henkilöstökulut, poistot ja muut kulut. Uuden kirjanpitolain vaatimuksissa suunnitelman mukaiset poistot ovat yhdistykselle pakollisia ja ne tulee esittää pääsääntöisesti varsinaisen toiminnan ryhmässä. Varsinaisesta toiminnasta saadut tuotot ja kulut voidaan eritellä tuloslaskelmassa toimialoittain. Tuloja kirjatessa tulee tarkoin eritellä varsinaisesta toiminnasta saadut tulot ja varainhankinnasta saadut tulot. Näiden tulojen eriyttäminen on tärkeää niiden verotuksen kannalta. (Rantalainen 2016.)

5.3 Pesäpalloseurojen talous

Superpesisseuran on toimitettava tilitietoja Superpesis Oy:lle. Tilitietoja ovat tilinpäätökset, taseet ja tilintarkastuskertomukset, verovelkatodistus, seuraavan pelikauden talousarvio, sekä muut Superpesis Oy:n pyytämät ajanmukaiset tiedot seuran taloudesta ja maksuvalmiudesta. Pääsarjassa pelaavalla seuralla ei saa olla järjestämätöntä verovelkaa, maksamattomia maksuja lajin tai seuran sisällä, eikä seuran ulkopuolelle. (Liite 2. Superpesisisenssi).

Superpesis Oy pyrkii koko ajan seuraamaan superpesisseurojen taloudellista tilannetta. Seuran tilanteen ollessa tappiollinen useamman vuoden peräkkäin, joutuu seura niin sanotulle tarkkailulistalle. Vuonna 2016 Ylen julkaisemassa artikkelissa Superpesis Oy:n toimitusjohtaja Jussi Pyysalo kertoo parin seuran talousvaikeuksista ja heidän sarjapaikan pitämisestä superpesiksessä. Seuran ollessa talousvaikeuksissa pyritään tekemään 3- 5 vuoden toimintasuunnitelma seuran talouden elvyttämiseksi. Vuonna 2015 talousvaikeutensa myöntäneet Hyvinkään Tahko ja Joensuun maila ovat tehneet radikaalejakin muutoksia seuran talouden kohentamisen hyväksi ja sarjapaikan pitämiseksi. Eräs keino vähentää kuluja on pyörittää seuraa mahdollisimman vähällä henkilöstöllä. (Ranta 2015.)

Superpesis Oy:n toimitusjohtaja Jussi Pyysalo toivoo kaikkien seurojen heräävän taloudelliseen ajatteluun ja pitämään suunnitelmat realistisina. Pyysalo on tyytyväinen, että osa seuroista on ottanut jo opikseen ja reagoinut taloudelliseen tilanteeseen esimerkiksi vähentämällä joukkuekuluja. Alajärven Ankkureiden budjetti on ollut miesten superpesiksen pienin, mutta se ei ole tuottanut seuralle vaikeuksia. Seuran toiminnan johtaja Mika Peräkangas toteaa heidän elävän sen mukaan mitä tienaavat. Naisten superpesiksen osalta seurat ovat toimineet vastuullisesti ja vain yksi seura on heikossa tilanteessa. (Ranta 2015.)

Karjalainen-lehti kertoo artikkelissaan, että kaudella 2017 Joensuun Mailan tilikauden tulos oli koko miesten Superpesiksen paras. JoMan hallituksen puheenjohtaja Jyrki Miikki kertoo sen tulevan seuran määrätietoista panostuksesta kumppanitoimintaan, brändin luomiseen sekä nopeaan taloustilanteen reagointiin. Miikki muistuttaa, että pesäpallo ulkoilma lajina on kesällä säiden armoilla, jolloin seuran taloutta ei voi laskea pelkkien ottelutapahtumien varaan. (Arppi 2017.)

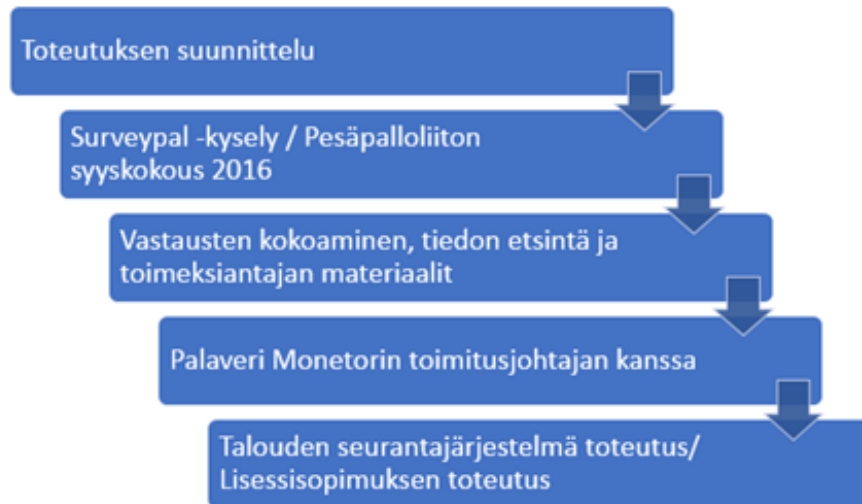
JoMan hallituksen puheenjohtaja Jyrki Miikki kertoo, että ympärivuotisella markkinoinnilla seura on ihmisten muistissa ja huulilla. Monikanavainen palveluiden tarjonta on tärkeä ominaisuus kumppaneille nykyaikaisessa digitaalisessa maailmassa. Seurojen on tärkeä johtaa taloutta määrätietoisesti, ja pidettävä henkilökulut kurissa. (Arppi 2017.)

6 Superpesis Oy:n talouden seurantajärjestelmän kehittäminen ja Superpesislisenssin päivitys

Ammattikorkeakoulun toiminnallisessa opinnäytetyössä on kaksi osaa, kehitystyö eli toiminnallinen osa ja raportointi osa. Toiminnallisessa opinnäytetyössä on tarkoitus löytää ongelmat ja kehittää, toteuttaa ja arvioida kyseessä olevaa kehitystyötä, joka on yleensä saatu toimeksiantaja yritykseltä. Kehitystyön tekemiseen sisältyy aiheeseen perehtyminen, kehittämistyön tekeminen ja kirjallisen raportin tekeminen. Toiminnallisessa opinnäytetyössä tekijät peilaavat omaa teoreettista oppia käytännön tehtävässä ja kehittyvät itseään kohti asiantuntijuutta. Opinnäytetyöntekijät ovat tiiviissä yhteistyössä työelämään, laativat työsuunnitelmia, hankkivat itsenäisesti tietoa ja dokumentoivat työnsä ohjeistuksen mukaisesti. (Kajaanin ammattikorkeakoulu. Tutkimuksen – opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite.)

Opinnäytetyöntekijät päättivät tehdä yhdessä toiminnallisen opinnäytetyön, ja kehitystyön aiheita lähdettiin kysymään superpesisseura SuperJymy:ltä. SuperJymy oli tuttu yritys, koska toinen opinnäytetyön tekijöistä oli ollut työharjoittelussa yrityksessä ensimmäisenä opiskeluvuotena. SuperJymy:llä ei ollut aiheita opinnäytetyölle, mutta heidän silloinen markkinointipäällikkö pisti asiaa eteenpäin muille pesäpallon kanssa työskenteleville tahoille.

Superpesis Oy tarvitsi taloushallinnon opiskelijoita, jotka voisivat kehittää seurojen olemassa olevaa talouden seurantajärjestelmää ja päivittää superpesislisenssin. Pyysalo otti yhteyttä ja ehdotti opinnäytetyön aiheita. Talouden seurantajärjestelmän raportointi tekniikan on ollut puutteellinen jo muutaman vuoden ajan, mutta resurssit eivät ole riittäneet tekniikan päivittämiseen. Alla oleva kuva (Kuva 4.) kertoo opinnäytetyöprosessin etenemisen.

Kuva 4. Opinnäytetyöprosessi.

6.1 Talousarvio

6.1.1 Kehittämistehtävä

Talouden seurantajärjestelmän Excel -taulukko toimii mittarina superpesis seurojen taloudellisesta tilanteesta ja toimeksiantaja on nimennyt sen Talousarvioksi. Talousarvioon oli olemassa oma pohjansa, joka ei käytössä antanut tarpeeksi luotettavaa tietoa seurojen taloudellisesta tilanteesta. Jokainen joukkue täytti oman Talousarvionsa keväisin ennen kautta, jotta pystyttiin laatimaan seuraavalle kaudelle budjetti. Seuraavan kauden budjetin laatimiseen käytettiin vertailu pohjana edellisen vuoden tuloja ja menoja. Talousarviosta saadun tiedon epäluotettavaksi teki epä johdonmukaiset kirjaukset. Seurat olivat saattaneet käyttää omaa tulkintaa kirjauksia tehdessä. Talousarvion ollessa hyvin suppea täyttäjän täytyi itse päättää mitä tuloja tai menoja kirjasi minkäkin otsikon alle. Ohjeistuksen puuttuessa tileille

ei ollut etukäteen määritelty mitä sinne tulisi kirjata, jolloin syntyi mahdollisuus hyvin erilaisiin kirjauksiin. Tästä johtuen seurojen erilaiset kirjaukset ovat johtaneet harhaanjohtaviin tuloksiin. Yhtenäisen pohjan ja tarkan ohjeistuksen avulla varmistetaan tulosten oikeellisuus. Tällöin taulukon avulla saatuja talouslukuja pystytään vertaamaan seurojen kesken.

Toimeksiantaja lähetti silloisen käytössä olevan Talousarvio lomakkeen. Lomake oli tavalliseen Excel-ohjelmaan tehty, ja se muistutti ulkoasultaan tuloslaskelmaa. Edellisen vuoden tulot ja menot tuli syöttää soluihin. Osa soluista sisälsi kaavoja, jolloin solu laski itsenäisesti, esimerkiksi muutos% edelliseen vuoteen verrattuna. Talousarvion rakenne oli hyvin yksinkertainen ja lyhyt. Yksinkertaisen rakenteen takia tulokset eivät aina olleen vertailukelpoisia. Muutama isompi otsikko saattoi kätkeä sisäänsä tuloja tai menoja, jotka eivät tähän osioon kuuluneet. Vähäinen ohjeistus siitä mitä mihinkin tulisi kirjata johti täyttäjien kesken epätietoisuuteen ja näkemuseroihin taulukon täytöstä. Osa taulukon käyttäjistä koki täytön helpoksi ilman ohjeistusta, mutta osalle ohjeistuksen puute aiheutti vaikeuksia.

Toimeksiantaja antoi ohjeistusta uusiin kirjauksiin ja tileihin. Hän halusi Talousarviosta mahdollisimman selkeästi luettavan ja ulkoasultaan vanhan Talousarvion kaltaisen. Talousarvion tehtävänä on tuottaa vertailukelpoisia lukuja seurojen kesken. Talousarviossa tutustuimme havaittuihin ongelmakohtiin ja kehittämään sitä niiltä osin selkeämmäksi. Talousarviosta oli tarkoitus tehdä selkeä ja helposti käytettävä, jotta se palvelisi käyttäjäkuntaansa mahdollisimman hyvin.

Haastatteluiden ja SurveyPal-kyselyn jälkeen koottiin saadut ongelmakohtat ja lähdettiin kehittämään Talousarviota. Suurin kehittämisen tarve oli kirjausten yhtenäistämässä.

6.1.2 Työn toteutus

Työ aloitettiin tutustumalla käytössä olevaan Talousarvioon ja kokoamalla SurveyPal-palvelimen ja suullisten haastatteluiden kautta saatu informaatio. Näin pystyttiin rajaamaan kohteet mitä lähdettiin kehittämään. Kyselyyn vastasi noin puolet

seuroista eli 16 seuraa. Kyselyn vastauksista tehtiin yhteenveto, joka lähetettiin toimeksiantajalle. Kyselyyn vastanneet kertoivat Talousarvion olevan liian suppea ja tilejä oli liian vähän. Osalle tuloista ja menoista ei löytynyt oikeanlaista tiliä, joka mahdollisti kirjaajan oman tulkinnan kirjauksista. Tilien sisällöt tuntuivat olevan epäselviä. Esimerkiksi matkakulut-tilin sisällöstä ei kaikilla täyttäjillä ollut varmuutta.

Alkuperäisenä tarkoituksena oli avata Talousarviosta löytyviä avainsanoja vanhaan pohjaan sekä laatia ohjeistus, jonka avulla kirjaukset saataisiin yhdenmuikaistettua. Työn alkuvaiheessa kävimme vierailulla Monetorin toimitusjohtajan luona. Toimitusjohtajan kanssa päätettiin tehdä kokonaan uusi tuloslaskelmakavainen Talousarvio. Uudessa Talousarviossa kaikki menot tai tulot on eritelty tarkasti ja tilejä on huomattavasti enemmän, jolloin virheiden tekeminen on minimaalista. Suunnittelimme mallin prosentuaalisesta jakautumisesta. Mallissa työntekijöiden palkkiot jaetaan prosentuaalisesti niihin työtehtäviin, mitä hän on toteuttanut. Tästä esimerkkinä, työntekijä on osallistunut junioritoimintaan 50% ja edustusjoukkueen valmentamiseen 50% tällöin hänen palkkionsa jaetaan kahdelle eri tilille. Näin onnistutaan kartoittamaan kuinka paljon ja minne resursseja on käytetty.

Työ aloitettiin kokoamalla tililuettelo toimitusjohtajan antamista materiaaleista. Materiaalina oli tililuettelo, jota hän itse oli käyttänyt. Saimme häneltä tämän lisäksi myös runsaasti ohjeistusta ja ideoita tulevaan taulukkoa varten. Tililuettelosta oli paljon apua, koska sen avulla oli helpompi hahmottaa eri tiliryhmiä ja mitä tilien tulisi sisältää laji lähtöisesti. Työ vaati paljon taustatutkimusta lajin osalta, sillä tietyt asiat pesäpallotapahtuman järjestämisessä tai välineistössä ei ollut entuudestaan tuttua. Kaikkien menojen ja tulojen kartoittaminen oli ajoittain haasteellista. Onneksi toimitusjohtajan antama tililuettelo sisälsi suurimman osan pesäpalloseuran menoista ja tuloista. Taulukkoa laatiessa ei tarvinnut miettiä verotusta.

Työtä tehdessä jouduttiin usein käyttämään omaa päätösvaltaa tilien lajittelussa, sillä valmista mallia ei ollut olemassa, ja toimeksiantaja antoi suurimmalta osin vapaat kädet. Kirjallisuutta ja tietoperustaa löytyi vähän. Suurin osa Talousarvioon liittyvästä tiedosta on käyttäjien omaan kokemukseen pohjautuvaa, joka on siirty-

nyt seuran sisällä käyttäjältä toiselle. Surveypal -kyselyn avulla pystyttiin kartoittamaan aikaisempia Talousarvion käytäntötapoja, ja mitkä tilit olit olleet hankalimpia. Surveypal -kyselystä selvisi, miten aikaisemmin oli toimittu hankalissa kohdissa. Vanhoja käytäntöjä pystyttiin osaltaan soveltamaan uudistetussa talousarviossa.

Uusi Talousarvio koottiin niin, että ensimmäiselle välilehdelle tuli talousarvion täyttöohjeet, esimerkit taulukon täyttämistä ja tililuettelo. Paras vaihtoehto oli yhdistää ohjeistus ja talouden seurantajärjestelmän täyttöosa, koska se palvelisi käyttäjäänsä paremmin. Ohjeistuksessa oli eritelty tilit ja niiden alle kuuluvat kirjaukset. Talousarvion käyttäjä voi tarvittaessa tulostaa ohjeet helpottamaan taulukon käyttöä.

Toinen välilehti sisältää edustusjoukkueen talousarvion, joka muistuttaa muodoltaan tuloslaskelmaa. Talousarviossa näkyy tilien pääotsikot. Edelliseltä välilehdeltä pystyy tarkistamaan tilikartasta mitä tilin tulee sisältää. Kirjaajan tulee itse laskea pääotsikon alle kuuluvat tulot tai menot yhteen, Excel ei laske niitä automaattisesti yhteen, vaikka luvut syötettäisiin sarakkeeseen. Talousarvioon määritellään kauden budjetti, edellisen vuoden toteuma, näiden muutosprosentti sekä muutos edellisen vuoden keskimääräiseen budjettiin. Talousarvio laskee muutosprosentin ja tilikauden voiton tai tappion itsenäisesti.

Kolmas välilehti kertoo avainlukuja ja taloudellisen ennusteen. Avainluvut kertovat keskimääräisen lipunmyynnin ja taloudellisen ennusteen. Taloudellinen ennuste osio kertoo tulot- ja kulut yhteensä sekä talousennusteen toteuman. Välilehti sisältää samat ylänimikkeet kuin Talousarvio. Tässä välilehdessä on lähes jokaiseen soluun tehty kaava.

Viimeiseen eli neljänteen välilehteen kirjataan tilinpäätöstietoja. Tilinpäätöstietoihin kuuluu kolmen edeltävän vuoden tulokset, oma pääoma, pitkäaikaiset- ja lyhytaikaiset velat, erääntyvät palkat, verovelat sekä tuomaripalkkiot.

Talousarvio tehtiin muistuttamaan ulkoasultaan mahdollisimman paljon vanhaa taulukointia, etteivät käyttäjät kokisi muutosta liian vahvaksi. Solujen kaavoitus pysyi samana kuin edellisessäkin taulukossa. Käytimme muutosprosentin hahmotta-

miseen värejä. Positiivinen muutos näkyy taulukossa vihreällä ja negatiivinen punaisella. Värikoodit helpottavat paljon talousarvion käyttäjää, sillä punainen paljastaa ne osa-alueet joihin tulisi mahdollisesti reagoida.

Valmis Talousarvio lähetettiin toimeksiantajalle, ja hän halusi saatekirjeen (kts. liite 5) taulukon käytöstä kaikille seurajohtajille sekä sihteereille. Saatekirjeessä kerrottiin lyhyesti uuden Talousarvion idea ja käyttöohjeet. Loppuun lisättiin tekijöiden yhteystiedot mahdollisia kysymyksiä ja yhteydenottoja varten. Työ oli valmis tammiukuun loppupuolella. Työn valmistuttua seurajohtajat saivat uuden Talousarvion tutustuakseen siihen ja varsinainen käyttöönotto tapahtui myöhemmin keväällä, kun talousarvio tuli täyttää ensimmäisen kerran kaudelle 2017. Uusi Talousarvio oli käytössä 25 seuralla. Vuoden 2018 toimintasuunnitelmassa Pesäpalloliitto mainitsi, että talousseurannan työkaluja ja rutiineja tulee vielä tarkentaa. (Pesäpalloliiton talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2018, 2017).

6.2 Superpesisseurojen lisenssisopimus

6.2.1 Kehittämistehtävä

Kehittämistehtävänä oli päivittää Superpesislienssi, koska lisenssi vaati päivitystä. Lisenssi oli edellisen kerran päivitetty lähes kymmenen vuotta sitten. Siihen liittyviä päivityksiä ja lisäyksiä oli tehty, mutta niitä ei ollut sisällytetty itse lisenssiin vaan ne löytyivät liitteinä Pesäpalloliiton internetsivuilta. Osa lisenssin säännöistä oli vanhentunut, mutta ne löytyivät edelleen lisenssistä. Vanhentuneet säädökset täytyi poistaa ja kirjata uudet säädökset vanhentuneiden tilalle.

6.2.2 Työn toteutus

Superpesislienssiä lähdettiin työstämään tutustumalla alkuperäisen version sisältöön tarkasti. Lisenssi sisältää sopimusehdot, organisaatioon ja talouteen liittyviä

määräyksiä sekä pelaaja ja toimihenkilö määräykset. Surveypal-kyselyn viimeisenä kysymyksenä oli vapaa sana Superpesislisenssistä. Lisenssi oli suurimmalle osalle selkeä ja parannettavaa ei juuri löytynyt.

Pyysalo toimitti materiaalia, jota lisenssisopimuksen tulisi sisältää. Lisenssistä poistettiin vanhentuneet tiedot ja lisättiin uutta materiaalia sitä mukaa kun toimeksiantajalta saatiin.

Tiedoston ulkonäköä muokattiin enemmän yrityksen brändin mukaiseksi. Sopimuksesta ja ulkoasusta tehtiin yhtenäinen. Alkuperäinen lisenssi koostui kolmesta erillisestä sopimuksesta, jotka kuitenkin kuuluivat lisenssin alle. Lisenssistä tehtiin ulkoasultaan ja sisällöltään yhtenäinen muiden valtalajien lisenssien kanssa.

Ensimmäinen sivu on kansilehti, joka luotiin yrityksen brändin mukaiseksi. Toiselle sivulle tehtiin päivämäärätaulukko tärkeistä tapaamisista ja eräpäivistä. Kolmas sivu sisältää sisällysluettelon, joka helpottaa lisenssin lukemista. Kokoamisen jälkeen oli palaveri Kajaanissa 14.2.2017 Jussi Pyysalon, Mikko Huotarin ja Arto Ojanien kanssa, jossa sovittiin korjauksista ja lisättävistä kohdista. Palaverissa käytiin koko sopimus yksityiskohtaisesti läpi, ja saatiin tarvittavat muistiinpanot muutoksia varten. Palaverin jälkeen oli muutama viikko aikaa korjata korjaukset ja lisätä sovitut kohdat. Tällöin lisenssiin lisättiin uudet kurinpitomääräykset. Lisenssin päivityksen tekeminen aloitettiin tammikuun 2017 lopulla ja valmis Superpesislisenssi palautettiin maaliskuussa. Lopullisen työn hyväksyi toimeksiantaja ennen käyttöön ottamista kaudella 2017.

6.3 Surveypal-kysely

Kyselyn tarkoituksena oli saada seurajohtajilta ja sihteereiltä mielipiteitä Talousarviosta ja Superpesislisenssistä. Haluttiin kartoittaa niiden toimivuutta ja löytää mahdolliset ongelmakohdat. Kyselylomake (Liite 3.) tehtiin internetissä Surveypal-ohjelmassa, josta linkki lähetettiin sähköpostitse seurajohtajille ja sihteereille. Näin jokainen seurajohtaja ja sihteeri pystyi vastaamaan itsenäisesti kyselyyn. Kysely

oli avoinna noin kaksi viikkoa ja kyselyn aikaa pidennettiin seurojen pyynnöstä viikolla. Kyselyssä kysyttiin mitä ongelmia seuralla oli ollut Talousarvion kanssa ja miten Talousarviota voitaisiin parantaa. Eniten epäselvyyttä aiheutti talouden seurantajärjestelmän Talousarvion kirjaukset. Talousarvion käyttäjät eivät tienneet mitä kirjauksia tilien tulisi sisältää. Kyselyn tuloksilla lähdettiin kehittämään uutta raportointi menetelmää, jonka tarkoituksena oli saada Talousarviosta mahdollisimman toimiva.

Kysely tehtiin sähköisen Surveypal-ohjelman kautta toimeksiantajan pyynnöstä. Surveypal-ohjelman avulla oli mahdollista tavoittaa kaikki seurajohtajat ja sihteerit, jotka käyttivät Talousarviota ja olivat tutustuneet Superpesislisenssiin. Kyselyyn vastasi 16 seuraa ja vastausten avulla saatiin tietoa Talousarvioon ja Superpesislisenssiin liittyvistä ongelmista, ja positiivista palautetta osiosta jotka koettiin toimiviksi. Vastausten perusteella kartoitettiin ongelmakohtat, jonka jälkeen arvioitiin kehittämisen kohteet. Kyselyn lisäksi haastateltiin kasvotusten seurajohtajia ja muita paikalla olleita seuran työntekijöitä, Pesäpalloliiton seurakokouksessa marraskuun puolivälissä vuonna 2016.

Surveypal-ohjelma oli helppokäyttöinen. Ohjelmassa pystyi valitsemaan rakenteet kysymyksille ja muokkaamaan kyselyn ulkomuotoa. Tekijöiden ja toimeksiantajan kysymykset lisättiin Surveypal-ohjelmaan ja kysely jaettiin sähköpostin kautta seurajohtajille. Kysymyksiin saatiin laaja-alaisesti vastauksia, joiden avulla pystyttiin kartoittamaan tarvittavat kehityksen kohteet.

6.3.1 Surveypal-kyselystä saadut tulokset

Entisessä Talousarviossa käyttäjät näkivät ongelmana kohdistuksen, seurataanko seuran vai joukkueen taloutta, ja miten sitä pystyttäisiin soveltamaan yhtiö- ja osakeyhtiömuotoisissa seuroissa. Talousarvion parantamiseksi ehdotettiin rivien lisäämistä Talousarvio Excelliin. Ehdotettuja rivejä olivat esimerkiksi: terveydenhuolto, ruokailut, pelaajien matkakulut, kausikorttien myynti sekä markkinoinnin ja viestinnän kulut. Talousarviossa haluttiin tuoda selkeämmin esille tulot ja kulut.

Excel-taulukon kaavoituksessa oli ilmennyt ongelmia. Kaavoja oli ajoittain ollut väärin, jolloin se muutti lopputulosta. Talousarvion avainsanojen merkityksessä koettiin epäselvyyksiä. Hankalina ilmaisunaina pidettiin kenttämyynnin nettotuottoa, pelaajapalkkioita, fanituotemyynnin nettotuottoa ja seuran muita kuluja.

Superpesislienssissä oli epäselvyyksiä sopimuksen voimaantulossa, voimassaolosta, sekä mikä oli kyseisen sopimuksen tarkoitus. Lisenssisopimukseen kaivattiin sanktioiden- ja rajojen tarkentamista. Huomiota haluttiin kiinnittää lisenssisopimuksen noudattamisen tarkasteluun, lisenssin myöntämisen tai epäämisen perusteisiin, junioritoimintaan, velkojen tai maksamattomien maksujen selvitykseen sekä auditointioikeuteen liittyen seurojen tulos- ja tasetietoihin. Edellä mainituille asioille kaivattiin tiukkaa seuranta ja tarvittaessa sanktioita superpesiksen osalta, sekä yhtenäistä ohjeistusta seuran tilintarkastajille.

7 Pohdinta

Opinnäytetyön kehitystyöt tehtiin syksyn 2016 ja alkuvuoden 2017 aikana ja se otettiin käyttöön pesäpalloseuroissa keväällä 2017. Opinnäytetyön raportointiosuus valmistui keväällä 2018. Kehitystöiden tekemiseen meni puoli vuotta aikaa. Opinnäytetyöhön käytettävää aikaa ja resursseja rajoitti molempien työt ja koulu. Yhteistä työaikaa oli ajoittain vaikea löytää, jolloin itsenäinen työskentely ja aikataulujen tarkka suunnittelu korostui työn toteutuksessa. Kehitystöiden toteutuksessa pidimme työnantajan antamista aikatauluista kiinni.

Talouden seurantajärjestelmän Talousarvion kehittämisen onnistuminen pystyttiin arvioimaan kokonaisuudessaan vuoden 2017 lopulla, jolloin sitä oli käytetty yhden tilikauden ajan. Kaudella superpesisseura ensin käytti Talousarviota kauden budjetin laadintaan ja kauden lopulla toteumaan. Oma tekemistä ja kehitystä olemme pystyneet arvioimaan koko ajan kehitystehtävää tehdessä. Oma arviointia teimme esimerkiksi oman oppimisen ja työn onnistumisen näkökulmista.

Opinnäytetyön kehitystyönä oli kehittää Superpesis Oy:n käytössä olevaa lisenssijärjestelmää. Lisenssijärjestelmään kuuluu talouden seurantaan käytettävä Excel-lomake Talousarvio, Superpesislisenssi ja muita meille tuntemattomia työkaluja. Talousarviolla pyritään saamaan selville superpesisseuran sen hetkinen taloudellinen tilanne, sekä vertailukelpoisia lukuja kaikkien superpesis seurojen kesken yhtiömuodosta riippumatta. Tutkimusongelmaksi nousi yhtenäisten kirjausten puute, sekä yhdistysten ja osakeyhtiöiden väliset vertailuluvut, jotka eivät olleet täysin vertailukelpoisia keskenään. Superpesislisenssi koostui kolmesta eri lisenssipohjasta ja se oli päivitetty viimeksi noin kymmenen vuotta sitten.

Toteutimme talousarvion rakenteen niin, ettei tuloja tai menoja pitäisi pystyä kirjamaan väärille tileille. Taulukossa on kattava tililuettelo, joka edesauttaa löytämään tuloille ja menoille omat tilinsä. Talousarvio toimii taloudellisen tilanteen mittarina ja sen johdonmukaisuus takaa tulosten oikeellisuuden. Talousarviosta saatujen tulosten ollessa totuudenmukaisia, Superpesis Oy pystyy kartoittamaan seuran taloudel-

lisen tilanteen ja vertailemaan seuroja keskenään. Superpesis Oy pystyy puuttumaan kriittisiin taloudellisiin tilanteisiin, jos esimerkiksi seuran tulos on usean kauden ajan tappiollista. Mikäli laiminlyönnit ovat huomattavia, voidaan sarjapaikka todeta menetetyksi. (Liite 2. Superpesislisenssi)

Opinnäytetyön kehitystöiden tärkeimmät pointit olivat työn tarpeellisuus toimeksiantajalle ja hyödyllisyys työn tekijöille. Pesäpallo oli työn toteuttajille tuttu laji, niin kuin todennäköisesti kaikille meille suomalaisille ja Kajaanissa asuessa ei ole voinut välttyä pesäpallo huumasta, jota Sotkamon SuperJymy Kainuuseen tuo. Halusimme yhdistää opinnäytetyön meille tärkeään aiheeseen urheiluun, mutta halusimme myös, että aihe olisi opiskeltavaa alaa tukeva. Aihe on ajankohtainen, valtakunnallinen ja ollut niin sanotusti negatiivisesti pinnalla useiden taloudellisissa vaikeuksissa painivien ja lopulta konkurssiin menneiden urheiluseurojen takia.

Opintojemme aikana olemme saaneet monipuoliset valmiudet toimia erilaisissa asiantuntija- tai esimiestehtävissä, sekä olemme oppineet ymmärtämään liiketalouden toimintaperiaatteita. Opinnäytetyössämme pääsimme konkreettisesti tutustumaan liiketalouden toimintaperiaatteisiin ja syventämään omaa ammattiosaamistamme. Talousarviota työstettäessä kulminoitui talouden arvioinnin merkitys. Ilman organisoitua talouden seurantaa, on haasteellista muodostaa kokonaiskuvaa oikeellisesta taloudellisesta tilanteesta. (Kajaanin ammattikorkeakoulu, Hakijanopas).

Ensimmäisen palaverimme pidimme Pyysalon kanssa Sotkamossa, jossa kuulin hänen ajatuksiaan toteutettavasta kehitystehtävästä. Työn rajaus tuli kokonaan toimeksiantajalta. Työ oli laaja, mutta toteutettavissa kahdella opiskelijalla. Laajuus kuitenkin aiheutti hankaluuksia kehitystehtäviä tehdessä, koska työn rajauksen hahmottaminen oli usein hankalaa, jolloin toimeksiantaja yrityksen yhteys henkilön merkitys työn etenemiselle korostui.

Alkuperäisenä rajauksena oli päivittää kumpaakin lisenssijärjestelmän osaa, mutta työn edetessä taloudellisen tilanteen raportointi kaavio päätettiin toteuttaa kokonaisuudessaan uudella tavalla. Päädyimme muuttamaan suunnitelmaa, koska vanha talousarvio olisi vaatinut suuria rakenteellisia muutoksia. Pelkästään tilien

avaaminen ei olisi riittänyt, sillä niitä löytyi vanhasta taulukosta vähän. Suureksi ongelmaksi nousikin tilien vähyys. Päätimme tehdä useita uusia tilejä, jolloin monenlaiset tilitapahtumat olisivat helpommin kirjattavissa. Apuja saimme tililuettelon tekemisessä Monetorin toimitusjohtajalta, jonka kanssa päädyttiin lopputulokseen, että työ toteutetaan tuloslaskelmakaavan mukaisesti ja työ sisältäisi uuden tililuettelon. Tililuettelon tarkoituksena oli avata tilien sisältö mahdollisimman selkeästi ja kertoa mitä kaikkea tili pitää sisällään.

Uutta Talousarviota tehdessä huomasimme, etteivät vanhat materiaalit toimineet uusissa suunnitelmissamme. Tästä johtuen työn rajaus myös laajeni. Kehitystyötä tehdessä työn määrän kasvaminen ei tuntunut paljolta, mutta kun katsoi valmista lopputulosta, oli se huomattavasti laajempi kuin alkuperäinen. Excel-kaavoitus oli molemmille työn tekijöille koulussa opittua, ja suurimmaksi osaksi käytimme jo olemassa olevia kaavoja. Ohjeistuksista huolimatta muutama kaava oli antanut väärän lopputuloksen taulukon käyttöönoton jälkeen. Ensimmäinen käyttöönotto oli kuitenkin testi käyttö, joten kaavat pystyttiin vielä korjaamaan.

Aiempaa kokemusta lisenssijärjestelmästä ei kummallakaan työn tekijällä ollut, mikä välillä vaikeutti toimeksiantajan uudistuksien hahmottamista. Yhteydenpitoa hankaloitti toimeksiantajan toimipiste, joka sijaitsi Etelä-Suomessa. Työhön liittyen käytiin useita Skype- ja puhelin keskusteluja. Kysymisellä ja jatkuvilla yhteydenotoilla toimeksiantajaan saimme kuitenkin hyvin kokoon tarvittavat tiedot.

Kehitystyö Talousarvio osoittautui haastavaksi vähäisen tietoperustan ja kirjallisuuden takia. Työn alussa tuntui, että ei ole mitään konkreettista mistä lähteä liikkeelle. Pyörittelimme erilaisia tilejä taulukossa ja koitimme saada avattua tilien sisältöä. Esimerkkinä mitä kaikkea ”Matkakulut” -nimiselle tilille tulisi kirjata. Kehitystehtävää tehdessä kuitenkin päätimme kysyä vielä apua sellaiselta henkilöltä, joka on näiden asioiden kanssa tekemissä lähes päivittäin. Monetorin toimitusjohtajan tapaaminen ja häneltä saatujen tilikarttojen avulla saimme kuitenkin idean, miten lähteä toteuttamaan työtä. Suuri apu oli myös koulumme taloushallinnon opettajasta, joka antoi vinkkejä ja opastusta talousarviota pohtiessamme.

Mielestämme onnistuimme Talousarvion uudistamisessa hyvin ja pääsimme omiin, sekä toimeksiantajan tavoitteisiin. Valmis kehitystyö noudatti tehtävänantoa ja on johdonmukainen kirjauksissa. Työ sisälsi kattavat ja tarkat ohjeet Talousarvion käyttöön, joka mahdollistaa helppokäyttöisyyden seuran kaikille työntekijöille. Tietopohja kehittämistehtävän tekemiselle ei ollut suuri ja kumpikaan ei ollut hoitanut yhdistyksen kirjanpitoa käytännössä koskaan. Yhdistyksen kirjanpidon teoriapohja on liiketalouden tunneilta saatua. Urheiluseuran talous on hieman erilainen kuin muiden yhdistysten ja esimerkiksi urheiluseurojen termistö oli molemmille uutta. Tutustuimme termistöön niin paljon kuin kirjallisuutta löysimme, esimerkiksi piti selvittää mitä talouslaskelman termi "pelimatkat" sisältää.

Superpesislisenssin päivittämisessä toimme pesäpalloa lähemmäs muita valtalajeja, tuomalla lisenssiin samanlaisia piirteitä. Lisäsimme lisenssiin tärkeitä yksityiskohtia esimerkiksi sisällysluettelon ja tärkeät päivämäärät -taulukon. Saimme käyttää äidinkielellistä osaamista laatimalla uusia kokonaisia kappaleita lisenssiin. Lisenssin luku helpottui huomattavasti ja lisenssi on yhtenäinen, sekä selkeä.

Omasta mielestämme olimme rohkeita, lähtiessämme toteuttamaan työtä, joka ei ollut kummallekaan ennestään tuttua. Pystyimme arviomaan talousaviota ja siitä saatua tulosta objektiivisesti ja puolueettomasti, koska emme olleet aikaisemmin tehneet työtä urheiluseurojen kirjanpidon parissa. Otimme tämän työn haasteena ja oppimisen kannalta hyödyllisenä. Työtä toteutettaessa pystyimme soveltamaan uusia työtapoja ongelmien ratkaisemiseksi. Olemme molemmat hyvin kilpailuhenkisiä ja tykkäämme poistua omalta mukavuusalueelta, joten työ oli kuin meille tehty. Ennen työn aloittamista oli tärkeää tutustua teoriapohjaan, tutkia useita kirjallisuuslähteitä ja aiheeseen liittyviä julkaisuja. Työn alussa ja työn aikana teimme useita ajatuskarttoja, joiden avulla pystyimme hahmottamaan rajausta ja kartoittamaan työn etenemistä.

Työn tekijät olivat tunteneet toisensa usean vuoden ajan ennen opinnäytetyön aloittamista. Työparin tunteminen ja hyvä henkilökemia edesauttoivat tiimityöskentelyä. Tiimityöskentelyn helmiä olivat hyvä vuorovaikutus ja yhteinen ideointi. Ajoittain motivaation hiipuessa pystyimme tsemppaamaan toinen toisiamme. Molem-

milla oli samanlainen visio valmiista työstä, joten se mahdollisti työn tekemistä itsenäisesti. Mikäli työ toteutettaisiin nyt uudestaan, suunnittelisimme ajankäytön ja rajauksen erilaisella tavalla. Tekisimme nopeamman deadlinen raportin kirjoittamiselle, jolloin opinnäytetyön raportointiosuus ei venyisi turhan pitkäksi. Loppuvaiheessa huomasimme, että talousarvion nimen muutos olisi ollut paikallaan. Käytössä oleva nimi tuli toimeksiantajalta, joka halusi pitää työn ulkoasun mahdollisimman samanlaisena. Noudatimme toimeksiantajan toivetta, jolloin nimen muutos ei noussut missään vaiheessa vaihtoehdoksi. Työn nimen voisi muuttaa työtä kuvaavammaksi, kuten Taloudellisen tilanteen seurantalomake.

Jatkokehitystä ajatellen työtämme voisi kehittää eriyttämällä osakeyhtiölle ja yhdistykselle omat talousarvionsa. Tällöin pystyttäisiin paremmin hyödyntämään osakeyhtiöiden ja yhdistysten toimintamalleja, sekä räätälöimään tulot ja menot tarpeiden mukaan. Esimerkiksi osakeyhtiöllä pitäisi ottaa huomioon verotus.

Opinnäytetyömme loppuu tietoisuuteen: kaudella 2017 tasavallan presidentti Sauli Niinistö avasi puheella miesten Itä-Länsi ottelun, missä hän siteerasi kouluaikojen liikunnan opettajaansa: pesäpallo on helppo laji, kunhan muista vain kolme T:tä, taito, taktiikka ja tahto. Mielestämme nämä kolme T:tä ei ole hullumpi ohjenuora myös kaikkien suomalaisten arkeen koulussa, töissä ja etenkin kaikessa urheilussa. (Tasavallan presidentti Sauli Niinistö: ”Pesäpallo on lähellä suomalaisten sydäntä”, 2017).

Lähteet:

Kirjallisuus lähteet:

Aaltonen, K., & Aaltonen, K. (2004). Urheilun ja liikunnan oikeus käytännössä. Helsinki: Tietosanoma.

Arvonen, S., Elovaara, A., Hirvensalo, M., Houmén, C, Hättinen, O., Jantunen, T., Järvinen, H., Kalaja, S., Karhu, S., Koivumäki, K., Louhevaara, V., Nurminen, P., Siukonen, M., Siukonen, S., Suomalainen, K. & Vuolle, P. (2000) Urheilun sääntö- ja kunto-opas. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (2009). Tutki ja kirjoita (15. uud. p. ed.). Helsinki: Tammi.

Kinnunen, J., & Kinnunen, J. (2004). Mitä on yrityksen taloushallinto? Helsinki: KY-palvelu.

Kokkonen, J. (2013). Liikuntaa hyvinvointivaltiossa, Suomen liikuntakulttuurin lähihistoria. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Koskela, A. (2017). Pesis – opas jännittävän pelin seuraajalle ja harrastajalle. Kustannusosakeyhtiö Nemo.

Kyläkallio, J. (2015). Osakeyhtiö 1. Helsinki: Edita.

Loimu, K. (2013). Yhdistystoiminnan käsikirja. Helsinki: Sanoma Pro Oy

Mähönen, J., & Villa, S. (2006). Osakeyhtiö [1]. 1, yleiset opit. Helsinki: WSOYpro.

Perälä, S., Lilja, M., & Salmi, J. (2010). Yhdistyksen ja säätiön tilinpäätösmalli (9. p. ed.). Helsinki: KHT-Media.

Pesäpallon säännöt. (2003). Suomen Pesäpalloliitto Ry. Helsinki: Unipress.

Rekola-Nieminen, L. (2006). Kirjanpitolaki käytännössä. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Sähköiset lähteet:

A 1752/2015. Valtioneuvoston asetus kirjanpitoasetuksen muuttamisesta. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20151752>. Luettu 26.2.2018.

Ahloqvist, J. (2004). Kärkietenijän sisäpelianalyysi pesäpallossa. Jyväskylän yliopisto. Saatavilla: <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/20759/ahloqvist.pdf?sequence=1>. Luettu 13.11.2017.

Arppi, H. (2017). Joman tilikausi oli paras koko Superpesiksessä. Karjalainen. Saatavilla: https://www.karjalainen.fi/index.php?option=com_k2&view=item&id=133915:joman-tilikausi-oli-paras-koko-superpesiksessa&Itemid=381. Luettu 13.11.2017

Forsström, P. (2001). Yhdistyksestä osakeyhtiöksi. Jyväskylän yliopisto. Saatavilla: <https://jyx.jyu.fi/dspace/handle/123456789/9749>. Luettu 25.10.2017.

Heikkala, J & Honkanen, P & Laine, L & Pullinen, M & Ruuskanen-Himma, E. (2003). Liikunnan ja urheilun tarina. Viestintänetti Oy. Saatavilla: http://web.archive.org/web/20060117102742/http://www.slu.fi/mp/db/file_library/x/IMG/17059/file/Liik_ ja_ urh_ tarina_ 72_ dpi.pdf. Luettu 25.10.2017.

Heikkinen, P., Kahakorpi, H. & Anttila, R. (2010). Päätä oikein – seurajohtajan käsikirja. Suomen Liikunta ja Urheilu. Saatavilla: http://popli-fi-bin.directo.fi/@Bin/2691c8076191ccd9d959d0bb2a69ff90/1512209185/application/pdf/170337/Paata_oikein_seurajohtajan_kasikirja_2010_paivitetty_1-2011.pdf. Luettu 3.12.2017.

Hossain, T & Suortti, K & Kalli, M. (2013). Urheiluseurat kunniaan liikunnan ja urheilun rahoituksen painopisteeksi perustaso -lapset ja nuoret. Valtion liikuntaneuvosto. Saatavilla:http://www.liikuntaneuvosto.fi/files/287/Urheiluseurat_kunniaan_www.pdf. Luettu 13.11.2017.

Härkönen, L & Aarresola, O & Nieminen, M & Hentunen, J & Koivuniemi, K & Pyykkönen, J & Kirjavainen, A & Alaja, E & Anttila, R & Potinkara, P. (2016).

Kajaanin ammattikorkeakoulu. Hakijan opas. Saatavilla: <https://haekamk.fi/liiketalouden-koulutus/>. Luettu 10.11.2017

Kajaanin ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyön tavoitteet. Saatavilla: <http://www.kamk.fi/Oparipakki-2014/Opinnaytetyo/Prosessi>. Luettu 26.2.2018

Kajaanin ammattikorkeakoulu. Tutkimus – opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite. Saatavilla: <https://www.kamk.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tuki-materiaali/Tavoite-ja-tarkoitus>. Luettu 26.2.2018.

KSL Opintokeskus. Yhdistystoiminnan avaimet. Yhdistyksen talous ja kirjanpito. Saatavilla: <http://www.ksl.fi/materiaaleja/yhdistystoiminnan-avaimet/9-yhdistyksen-talous-ja-kirjanpito/>. Luettu 20.10.2017.

L 21.7.2006/624. Finlex. Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624>. Luettu: 2.11.2017

Linnakangas, E. (2001). Urheilutoiminnan yhtiöittämisen veroedut ja -haitat. Urheiluoikeuden yhdistys. Saatavilla: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10224/3715/linnakangas3138.pdf?sequence=1>. Luettu 25.10.2017.

Lisenssin tuoteseloste 2017. Suomen Pesäpalloliitto Ry. Saatavilla: <http://www.pesis.fi/@Bin/29183801/Lisenssien+tuoteseloste+2017.pdf>. Luettu 13.12.2017.

Lund, S. (2017). Superpesiksen toimitusjohtaja: ”Lippo on ohittanut kuopan ja suunta on kääntynyt”. Yle urheilu. Saatavilla: <https://yle.fi/urheilu/3-5676522>. Luettu 26.2.2018.

Matilainen, V. (2012a). Brändi nimeltä Pesäpallo sopupelasi ja hävisi. Yle elävä arkisto. Saatavilla: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/01/20/brandi-nimelta-pesapallo-sopupelasi-ja-havisi>. Luettu 13.11.2017.

Matilainen, V. (2012b). Kun junttipallo stadiin yritti. Yle elävä arkisto. Saatavilla <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/01/17/kun-junttipallo-stadiin-yritti>. Luettu 13.11.2017.

Minilex. Lakitieto. Yritykset ja yhteisöt. Osakeyhtiö yritysmuotona. Saatavilla: <https://www.minilex.fi/t/osakeyhti%C3%B6-yritysmuotona>. Luettu 13.11.2017.

Minilex. Lakitieto. Yritykset ja yhteisöt. Osakeyhtiö yritysmuotona. Yksityinen osakeyhtiö ja julkinen osakeyhtiö. Saatavilla: <https://www.minilex.fi/a/yksityinen-osakeyhti%C3%B6-ja-julkinen-osakeyhti%C3%B6>. Luettu 17.11.2017.

Mäntylä, M. (2013). Urheiluseuran budjetointi -vältä nämä kolme tyypillistä virhettä. Aina ennenkin... keskustelunavauksia urheiluseuratoiminnasta. Saatavilla: <http://ainaennenkin.fi/urheiluseuran-budjetointi-valta-nama-kolme-tyypillista-virhetta/>. Luettu 25.10.2017.

Patentti- ja rekisterihallitus (2017). Mitä yhdistystoiminta on? Saatavilla: https://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/rekisteroity_ja_rekisteroimaton_yhdistys.html. Luettu 25.10.2017.

Pesäpalloliitto. (2017). Artikkeliaarkisto. Pesäpalloliiton johtokunta päätti työryhmien perustamisesta huippupesäpallon tukemiseksi. Saatavilla: <http://www.pesis.fi/pesapalloliitto/artikkeliarkisto/?x2172098=31044237>. Luettu 1.12.2017.

Pihlaja, R. (2018). Kouvolan Pallonlyöjiä haetaan konkurssiin 46 000 euron verovelosta. Yle uutiset. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-10030965>. Luettu 26.2.2018.

Pylkkänen, P. (2009) Yhtälö yhdistyksen talous ja verotus. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä YTR. Saatavilla: http://www.kansalaisareena.fi/Yhtalo_Yhdistyksen_talous_ja_verotus.pdf. Luettu 26.2.2018.

Ranta, J. (2015). Miesten seuroja Superpesis Oy:n tarkkailulistalla. Yle Urheilu. Saatavilla: <https://yle.fi/urheilu/3-8046884>. Luettu 13.11.2017.

Rantalainen. (2016). Urheiluseurojen talousopas. Saatavilla: https://www.suomenlatu.fi/media/urheiluseurojen_talousopas_2016.pdf. Luettu 13.11.2017.

Rosengren, P & Törrönen, A. (2013). Yhdistystoiminnan avaimet. Kansan Sivistystyön Liitto. Saatavilla: http://www.ksl.fi/images/stories/Julkaisut/yhdistystoiminnan_avaimet_opas_tekstit2013.pdf. Luettu 25.10.2017.

Saarnivaara, P. (2002). EY- tuomioistuin: yleishyödyllinen yhteisökin saa tuottaa voittoa. Liikunnan ja urheilun maailma. Saatavilla: <http://www2.slu.fi/lehtiaristo/verkkolehti.200209.uutinen.2527>. Luettu 25.10.2017.

Schroderus, K & Väisänen, U & Hyvönen, J & Kinnunen, K & Hakolampi, M-M & Okkonen, H & Erkkilä, A & Nilosaari, M & Kilpeläinen, V & Moisio, T. (2013). Seuratoiminnassa toimintakäsikirja, Sotkamon Jymy -pesis Ry. Saatavilla: http://www.sotkamonjymypesis.fi/wp-content/uploads/2013/05/Toimintak_sikirja.pdf. Luettu 13.11.2017.

Suomen Pesäpalloliitto Ry. (2017). Pesäpalloliiton toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2018. Saatavilla: <http://pesis-fi-bin.directo.fi/@Bin/3ee9aedc1151c84785f9521d6c36abb3/1511785145/application/pdf/33397419/Toimintasuunnitelma-2018.pdf>. Luettu 1.12.2017

Taloushallintoalan tradenomit Ry. (2016). Uutiset. Uusikirjanpitolaki – tiivistelmä olennaisimmista muutoksista. Saatavilla: <https://www.taloushallintoalantradenomit.fi/uutiset.html?36890>. Luettu 26.2.2018.

Taloushallintoliitto. Kirjanpidon ABC. Juokseva kirjanpito ja tilinpäätös. Kirjanpidon menetelmä. Laskutus, reskontrat, saatavien valvonta. Saatavilla: <https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc/juokseva-kirjanpito-ja-tilinpaatos/kirjanpidon-menetelma/laskutus-reskontrat>. Luettu 13.11.2017.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö: ”Pesäpallo on lähellä suomalaisten sydäntä”. (2017). Pesäpalloliiton artikkeliarkisto. Saatavilla: <http://www.pesis.fi/pesapalloliitto/artikkeliarkisto/?x2172098=31061627>. Luettu 1.12.2017.

Tenhunen M. (2013) Strateginen suunnittelu ja johtaminen – osa 5. Tilisanomat. Saatavilla: <https://tilisanomat.fi/koulut/johdon-laskentatoimen-koulu-koulut/strateginen-suunnittelu-ja-johtaminen>. Luettu 26.2.2018.

Uppala, E. (2016). Urheiluseurojen rahoituskriisin ennustaminen. Haaga-Helian ammattikorkeakoulu Oy. Saatavilla: http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/119409/Uppala_Eero.pdf?sequence=1. Luettu 25.10.2017.

Yhdistystieto. Talousarvio. Saatavilla: <http://yhdistystieto.fi/wiki/70-talousarvio>. Luettu 12.3.2018.

Yhdistystieto. (2014). Varainhankinta. Saatavilla: <http://yhdistystieto.fi/wiki/72-varainhankinta>. Luettu 25.10.2017.

Kauppalehti. Yrityshaku. Saatavilla: <https://www.kauppalehti.fi/yritykset/yritys/superperpis+oy/08402362>. Luettu 20.11.2017.

Yritystulkki. BusinessOulu. Toimiva yrittäjä. Taloushallinto ja kirjanpito. Kirjanpito. Jokainen liike- tai ammattitoimintaa harjoittava on toiminnastaan kirjanpitovelvollinen. Saatavilla: <http://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/toimiva-yrittaja/taloushallinto/kirjanpito/>. Luettu 13.11.2017.

Kuvat:

Kuva 1. Organisaatiokaavio.

Kuva 2. Kolmen mapin taktiikka. Jokainen liike- tai ammattitoimintaa harjoittava on toiminnastaan kirjanpitovelvollinen. BusinessOulu. Saatavilla: <http://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/toimiva-yrittaja/taloushallinto/kirjanpito/>. Luettu 13.11.2017.

Kuva 3. Käytännön esimerkki kahdenkertaisesta kirjanpidosta. Wikiwand. Saatavilla: <http://www.wikiwand.com/fi/Kirjanpito>. Luettu 3.12.2017

Kuva 4. Opinnäytetyöprosessi.

Suulliset lähteet:

Henkilöt X. 2016. Toimeksiantaja. Seurahenkilöiden haastattelut marraskuussa 2016.

Muut lähteet:

Surveypal-kysely. 2016. Kysely seurahenkilöille lokakuussa 2016.

Pesäpalloliiton syyskokous 2016, 18-19.11.2016, Tampere

Toimeksiantajan materiaalit

LIITTEET

Aatteellisen yhdistyksen ja säätiön tuloslaskelma kaava pienyrityksessä.

Varsinainen toiminta

1. tuotot
2. kulut
 - a. henkilöstökulut
 - b. poistot
 - c. muut kulut
3. tuotto-/kulujärjestelmä

Varainhankinta

4. tuotot
5. kulut
6. tuotto-/kulujärjestelmä

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

7. tuotot
8. kulut
9. tuotto-/kulujärjestelmä
10. tuotto-/kulujärjestelmä

11. tilikauden tulos

12. tilinpäätössiirrot
 - a. poistojen muutos
 - b. veroperusteisten varusteiden muutos
 - c. konserniavustus

13. tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lähde: Urheiluseurojen talousopas (2016) sivu 5.

SUPERPESISLISENSSI

Sisällysluettelo

YHTEENVETO MÄÄRÄAJOISTA JA TEHTÄVISTÄ	1
1. SOPIMUSEHDOT	2
1.1 Sopimuksen tarkoitus	2
1.2 Sopimuksen voimaantulo ja voimassaolo	2
2. SOPIMUS SUPERPESISYHTEISTOIMINNASTA	4
2.1 Superpesis Oy:n tehtävät	4
2.2 Seurojen tehtävät	5
2.3 Sarjapaikan ja osakkeenomistuksen yhteys	5
2.4 Sarjapaikkaan liittyvien oikeuksien ja velvollisuuksien siirtäminen	6
3. SEURA ORGANISAATIONA JA SEN TALOUS	7
3.1 Seuran organisaatio	7
3.2 Seuran talous	7
3.3 Talouden valvontaohjelma	8
3.4 Seuran markkinointi ja taloudelliset sopimukset	9
4. SUPERPESIKSEN PELAAJA- JA TOIMIHENKILÖSOPIMUS	10
4.1 Sopimusten muoto ja sisältö	10
4.2 Sopimusvelvoitteiden täyttäminen	11
4.3 Junioritoiminta	12
4.4 Seuran omat kasvattipelaajat, ja niiden vähimmäismäärä joukkueessa	12
4.5 Siirroista neuvottelemine ja siirtojen ilmoittaminen	14
5. TOIMINNAN OHJEISTUKSET	14
6. KURINPITOMÄÄRÄYKSET	19
7. SANKTIOT	31
7.1 Seuraamukset pelaaja- ja toimihenkilösopimuksen rikkomisesta	31
7.2 Seuraamukset yhteistyösopimuksen rikkomisesta	32
7.3 Seuraamukset talouteen ja organisaatioon liittyvistä rikkomuksista	33
7.4 Ottelutapahtuman järjestämistä koskevat velvoitteet ja niiden sanktiot	33
7.5 Yhteistoimintasopimusten toteuttamista koskevat velvoitteet ja niiden sanktiot	34
7.6 Yhteistä ottelukonseptia koskevat velvoitteet ja niiden sanktiot	34
7.7 Markkinointia, tiedotusta ja tilastointia koskevat velvoitteet ja niiden sanktiot	35
7.8 Lajin sisäiset maksut	35

7.9 Yhteiset tilaisuudet	35
7.10 Seura on velvollinen järjestämään pesiskoulun	36
8. SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN	37
9. SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN	38

8 YHTEENVETO MÄÄRÄAJOISTA JA TEHTÄVISTÄ

PVM	ASIA	OK (X)	SELITYS
31.1	Verovelkatodistus, toimintasuunnitelma ja talousarvio		Verovelkatodistus valmiina 31.12, toimitetaan Superpesis Oy:lle 31.1.
31.1	Suorittamattomat velvoitteet		Jos seuralla on ollut suorittamattomia velvoitteita 31.12 mennessä, sen on toimitettava Superpesis Oy:lle selvitys niiden suorittamisesta tammikuun loppuun mennessä.
28.2	Vuosikirja		
28.2	Edellisen vuoden toteumat, sekä tulevan kauden budjetit		Käydään läpi edellisen vuoden toteutunut tuloslaskelma, sekä tehdään tulevalle kaudelle budjetit.
30.3	Pelaajaluettelo		Seurojen on toimitettava superpesisjoukkueen pelaajaluettelo, selvitys omista kasvateista sekä lähialueen yhteistyöseurojen nimeämisestä Pesäpalloliittoon.
30.4	Edellisen sarjakauden kattavat tiedot		Tilinpäätökset, taseet ja tilintarkastuskertomukset sekä muut taloudelliset erittelyt.
30.6	Välitilinpäätös		Talouden tarkistuslistalla olevien seurojen välitilinpäätös valmiina 30.3, toimitetaan Superpesis Oy:lle 31.8 mennessä.
1.6., 1.7. ja 15.9.	Omavaraisuusastemaksut		Maksetaan kolmessa erässä, mikäli seuran vähimmäismäärä kasvattipelaajista ei toteudu. Maksujen maksaminen ajallaan on edellytys seuraavan kauden sarjapaikan myöntämiseen.
30.9	Talouden tarkistuslistalla olevien seurojen lisenssipäätös		

1. SOPIMUSEHDOT

1.1 Sopimuksen tarkoitus

Tämä sopimus on Superpesis Oy:n sekä sen ja yhtiön osakkaina olevien seurojen keskinäinen pääsopimus, jolla on sovittu pääsarjatason pesäpalloilun järjestämisen puitteista ja sen lisäksi yksilöity sellaiset asiaryhmät, joista joko sovitaan tarkemmin tai joista Superpesis Oy antaa tarkempia, seuroja sitovia määräyksiä.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa, että superpesistä pelataan terveellä taloudellisella pohjalla ja että siihen osallistuvat toimijat täyttävät asianmukaisesti toimintaan liittyvät taloudelliset velvoitteensa.

Superpesis lisenssisopimusta käytetään miesten ja naisten superpesiksessä sekä miesten Ykköspesiksessä.

Seuraa koskevat velvoitteet koskevat myös superpesistoimintaa sopimuksen nojalla harjoittavaa tahoja, vaikka sitä ei joka kohdassa erikseen mainitakaan.

1.2 Sopimuksen voimaantulo ja voimassaolo

Sopimus on hyväksytty Superpesisseurojen kokouksessa PVM ja Superpesis Oy:n yhtiökokouksessa PVM. Superpesiksen seuratoimintaan osallistuminen edellyttää jokaisen Superpesiksessä pelaavan joukkueen Superpesiksen yhteistyösopimuksen, toimihenkilö- ja pelaajasopimuksen sekä organisaatio- ja taloussopimuksen hyväksymistä. Jos sopimuksesta ei saavuteta yksimielisyyttä, asia viedään Superpesis Oy:n yhtiökokouksen päätettäväksi.

Sopimus sitoo voimassaoloaikanaan kaikkia seuroja, joiden joukkueet pelaavat miesten ja naisten superpesiksessä. Superpesikseen nouseminen edellyttää, että kilpailullisen tuloksen perusteella sarjapaikkaan oikeutettu seura hyväksyy tämän sopimuksen sekä siihen liittyvät muut sopimukset ja määräykset sellaisina kuin ne sarjapaikan vastaanottamishetkellä ovat.

Sopimus on voimassa yhden kauden kerrallaan ja sen muuttaminen edellyttää sekä Superpesis Oy:n että kyseiseen sarjaan muutoshetkellä osallistuvien seurojen enemmistön hyväksymistä.

2. SOPIMUS SUPERPESISYHTEISTOIMINNASTA

2.1 Superpesis Oy:n tehtävät

Superpesis Oy järjestää pesäpallon pääsarjatason toiminnan ja vastaa sarjatoiminnasta niissä puitteissa, joista on sovittu yhtiön ja Pesäpalloliitto ry:n kesken.

Sarjatoiminnan järjestämiseen kuuluu:

- pesäpallon valtakunnallista näkyvyyttä koskevien sopimusten ja yhteistyöjärjestelyjen hyväksyminen
- valtakunnallisten yhteistyösopimusten solmiminen
- valtakunnallisen markkinoinnin, tiedotuksen ja tilastoinnin järjestäminen
- ottelutapahtumaa koskevan ohjeistuksen vahvistaminen
- lajin kehittäminen yhteistyössä Pesäpalloliiton kanssa
- seurojen taloutta ja keskeisiä toimintaperiaatteita koskevien määräysten vahvistaminen
- yhdenmukaisten käytäntöjen ja tehokkaan valvontajärjestelmän toteuttaminen, yhteisten tavoitteiden toteuttamisen ja yhteisten velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi.

Määräykset ja veloitteet voivat vaihdella sarjakohtaisesti siten, että sarjan ja siihen osallistuvien seurojen taloudelliset ja toiminnalliset seikat otetaan huomioon.

2.2 Seurojen tehtävät

Seurat järjestävät pääsarjan ottelutapahtumat itsenäisesti ja omalla vastuullaan. Ottelutapahtumia järjestettäessä otetaan huomioon Superpesis Oy:n valtakunnalliset sitoumukset.

Seurat sitoutuvat yhteisten toimintaperiaatteiden noudattamiseen sekä lajin sisäiseen yhteistoimintaan.

2.3 Sarjapaikan ja osakkeenomistuksen yhteys

Seurat hyväksyvät sen, että Superpesis Oy:n osakkeita voi omistaa vain rekisteröity aatteellinen yhdistys, joka on Pesäpalloliiton ja Superpesis Oy:n sarjoissa menestymällä saavuttanut oikeuden pelata pesäpallon pääsarjassa.

Seura, joka menettää sarjapaikan, sitoutuu myymään osakkeensa joko Superpesis Oy:n nimeämälle nousijajoukkueelle taikka Superpesis Oy:lle tai Suomen Pesäpalloliitto ry:lle sarjan päättymistä seuraavan syyskuun loppuun mennessä.

Superpesis Oy sitoutuu siihen, että pääsarjapaikan saamisen ehtona on sekä osakkeiden lunastaminen yhtiön osoittamalta putoajaseuralta taikka yhtiöltä tai Pesäpalloliitolta sarjan päättymistä seuraavan marraskuun loppuun mennessä. Superpesis Oy sitoutuu myös siihen, että sarjapaikan saamisen ehtona on tämän sopimuksen sekä siihen liittyvien sopimusten ja määräysten hyväksyminen samalla kun osakkeet lunastetaan.

2.4 Sarjapaikkaan liittyvien oikeuksien ja velvollisuuksien siirtäminen

Sarjapaikkaa ei voi siirtää toiselle muissa kuin Superpesis Oy:n hyväksymissä seurojen yhdistymistä tai yhteistyötä koskevissa tilanteissa. Jos seura luopuu sarjapaikastaan tai menettää sen, sarjapaikka siirtyy seuralle, joka Superpesis Oy:n ja Pesäpalloliiton sarjoissa menestymällä on siihen oikeutettu. Superpesis Oy nimeää sarjapaikkaan oikeutetun.

Sarjapaikkaan liittyvät oikeudet voidaan kuitenkin siirtää joko toiselle rekisteröidylle yhdistykselle tai taloudellista toimintaa harjoittavalle yhteisölle, jos Superpesis Oy hyväksyy siirron. Tällaisen sopimuksen on sisällettävä nimenomainen kohta, jossa siirronsaaja sitoutuu vastaamaan kaikista tämän sopimuksen sekä siihen liittyvien muiden sopimusten ja määräysten mukaisista velvoitteista. Seura ei voi näissä tilanteissa siirtää Superpesis Oy:n osakkeitaan eikä vapautua 6. kohdan mukaisesta velvollisuudesta lunastaa osakkeita superpesikseen nousun yhteydessä.

Superpesis Oy:lle tulee toimittaa kopio sarjapaikan siirtämissopimuksesta.

3. SEURA ORGANISAATIONA JA SEN TALOUS

3.1 Seuran organisaatio

Sarjapaikan omistavan seuran organisaation on oltava yhdistyslain tai osakeyhtiölain vaatimalla tavalla järjestetty ja Superpesis Oy:lle on ilmoitettava seuraavat perustiedot:

- a. yhdistyksen tai osakeyhtiön hallituksen kaikkien jäsenten yhteystiedot
- b. yhdistyksen tai osakeyhtiön vastuullinen yhdyshenkilö, joka osallistuu superpesiksen puitteissa toteutettavaan seurojen yhteistyöhön ja jonka osoitteella ja sähköpostiosoitteella kaikki superpesikseen liittyvä tiedottaminen voidaan hoitaa.

Jos sarjatoiminta on siirretty toiselle yhdistykselle tai taloudellista toimintaa harjoittavalle yhteisölle (sarjatoiminnan harjoittajalle), samat tiedot on ilmoitettava sen hallituksen sekä määräysvaltaa käyttävien omistajien ja yhtiömiesten osalta ja vastuuhenkilö tulee nimetä sarjatoiminnan harjoittajan toimesta.

Seuralla ja sarjatoiminnan harjoittajalla on oltava hyväksytty tilintarkastaja ja niiden kirjanpidon on oltava KLT –tilitoimiston tai vastaavan ammattiyrityksen hoidossa.

3.2 Seuran talous

Seuralla ja sarjatoiminnan harjoittajalla ei saa olla järjestämätöntä verovelkaa, maksamattomia lajin sisäisiä maksuja eikä maksamatta olevia superpesisjoukkueen toimintaan liittyviä palkkoja, vakuutusmaksuja tai julkisoikeudellisia maksuja. Jos laiminlyönnit ovat vähäisiä, seuralle ja sarjatoiminnan harjoittajalle annetaan määräaika niiden hoitamiseen. Jos laiminlyönnit ovat huomattavia, eikä niiden suorittamista voida taata, sarjapaikka voidaan todeta menetetyksi.

Seuran ja sarjatoiminnan harjoittajan on toimitettava Superpesis Oy:lle seuraavat tiedot:

- tilinpäätökset, taseet ja tilintarkastuskertomukset sekä tarvittaessa sellaiset eritte-lyt, jotka osoittavat luotettavasti superpesistoiminnan talouden, kuukauden kulu-essa kun ne valmistuvat ja joka tapauksessa siten, että edellisen sarjakauden kattavat tiedot ovat yhtiöllä viimeistään 30.4. seuraavana vuonna,
- verovelkatodistus / 31.12. seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä,
- seuraavan pelikauden Excel-muotoinen talousarvio tammikuun loppuun men-nessä
- Superpesis Oy:n pyytämät ajanmukaiset tiedot seuran ja sarjatoiminnan harjoitta-jan taloudesta ja maksuvalmiudesta ennen sarjan alkamista sen varmistamiseksi, että seuralla on taloudelliset edellytykset sarjaan osallistumiseen.

Tietojen toimittamisen aikataulusta ja pyydettävien tietojen yksityiskohdista päättää vuosittain Su-perpesis Oy:n määräämä lisenssityöryhmä. Tietojen toimittamatta jättämisestä ja puutteellisten tietojen toimittamisesta määräaikaan mennessä voidaan määrätä seuraamusmaksu (kts. 7.3).

3.3 Talouden valvontaohjelma

Talouden valvontaohjelmalla pyritään olemaan ajan tasalla seurojen taloudellisesta tilanteesta ja ehkäisemään seurojen velkaantumista. Talouden valvontaohjelmaan kuuluu tarkkailulista seu-roista, joiden välitilinpäätöksessä omanpääoman on kolmatta vuotta tappiollinen tai omanpää-oman ollessa naisilla -50 000 ja miehillä -100 000.

Seuralla ja sarjatoiminnan harjoittajalle, jolle on lisenssijärjestelmän valvonnan yhtey-dessä kolme viimeisen tilikauden aikana annettu määräaika velvoitteiden hoitamiseksi koskien järjestämätöntä verovelkaa, maksamattomia lajin sisäisiä maksuja ja maksa-matta olevia superpesisjoukkueen toimintaan liittyviä palkkoja, vakuutusmaksuja tai jul-kisoikeudellisia maksuja tai seuralla ja sarjatoiminnan harjoittajalle on havaittu julkisia maksuhäiriöitä, voidaan lisenssityöryhmän päätöksellä määrätä tietojen toimittamiseen liittyen yllä mainitusta poikkeava talouden valvontaohjelma. Verovelkatodistukset ja eräänntyneiden palkkojen, tilivelkojen, lajin sisäisten maksujen, vakuutusmaksujen sekä julkisoikeudellisten maksujen maksuohjelmien valvonta voidaan suorittaa lisenssityöryh-män päätöksellä kuukausittain, kolmen tai kuuden kuukauden välein.

Superpesis Oy perustaa lisenssityöryhmän, johon kuuluu yhtiön toimitusjohtaja, yksi tai kaksi seuroista riippumatonta yhtiön hallituksen jäsentä sekä seurojen niin päättäessä yksi hyväksytty tilintarkastaja tai muu taloushallinnon ammattilainen. Ryhmä käsittelee kaiken sille toimitetun aineiston luottamuksellisena ja raportoi yhtiön hallitukselle vain havaitsemistaan ongelmista.

	MIEHET	NAISET
omapääoma	-100 000	-50 000

3.4 Seuran markkinointi ja taloudelliset sopimukset

Seuran velvollisuutena on hoitaa lajiliikkeen yhteismarkkinoinnin toimenpiteitä vuosittain sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Yhteismarkkinointiin kuuluu mm. Superpesiksen Facebook-kampanjoiden jakaminen, paikalliset teemakierrokset ja otteluiden äänimainonta. Superpesis Oy pidättää oikeuden edelleen julkaista pelaajien pesäpalloon liittyviä päivityksiä.

Seurat sitoutuvat:

- a. siihen, että niiden yhteistyö- ja mainossopimukset taikka ottelutapahtumiin liittyvä viestintä ja tiedottaminen eivät vaaranna Superpesis Oy:n ja Pesäpalloliiton valtakunnallisia yhteistyösopimuksia,
- b. siihen, että ne eivät tee yhteistyösopimuksia eivätkä edistä markkinointia sellaisten tahojen kanssa, joiden toiminta Suomessa on lain tai hyvän tavan vastaista tai joiden yhdistäminen superpesistoimintaan vaarantaisi Superpesis Oy:n tai Pesäpalloliiton tavoitteita ja arvoja.

Superpesis Oy:llä on oikeus kieltää tämän kohdan vastainen toiminta. Ottelutapahtuman järjestämisen ehdoksi voidaan asettaa, että kielletty yhteistyö ei saa näkyvyyttä. Seura voidaan tällöin tuomita häviämään ottelu ja sille voidaan langettaa sanktioita.

4. SUPERPESIKSEN PELAAJA- JA TOIMIHENKILÖSOPIMUS

4.1 Sopimusten muoto ja sisältö

Kaikki pelaajasopimukset ja toiminnassa mukana olevien henkilöiden kanssa tehtävät sopimukset laaditaan kirjallisina. Toiminnassa mukana olevien henkilöiden kanssa tehtyjen sopimuksien kopiot tulee toimittaa Superpesis Oy:lle. Vain kirjallinen sopimus mahdollistaa pelaajan kelpoisuuden edustaa uutta seuraa.

Pelaajasopimukset sisältävät vähintään:

- pelaajan palkkion taikka palkkion vähimmäis- ja enimmäismäärän ja määräytymisperusteen yksilöinnin
- palkkion maksuaikataulun
- tiedon siitä, onko pelaaja lakisääteisen urheilijavakuutuksen piirissä
- sopimuksen kestoajan sekä sopimukseen mahdollisesti liittyvien sopimus- ja neuvotteluoptioiden sisällön ja voimassaoloajan
- kesken sopimuskauden pelaajan pyynnöstä purettavan pelaajasopimuksen purkukorvauksena sovelletaan 60 % jäljellä olevan sopimusajan palkkasummasta
- pelaajan sitoutumisen Superpesis Oy:n ja Pesäpalloliiton sarjatoimintaa, kilpailusääntöjä ja muita lajiin liittyviä kysymyksiä koskeviin sopimukseen ja määräyksiin ja dopingvalvontaan sekä niihin liittyvään kurinpitäjärjestelmään seuraamukseen
- pelaajan sitoutumisen pesäpalloa koskevasta vedonlyönnistä pidättäytymiseen
- sopimuskohdan, jonka mukaan pelaaja on siirtojärjestelmän määräysten puitteissa vapaa siirtymään toiseen seuraan, jos seura on muuten kuin vähäisessä määrin viivästynyt työnantajavelvoitteidensa suorittamisessa.

Seura vastaa siitä, että kaikki pelaajapalkkioihin liittyvät työnantaja- ja julkisoikeudelliset maksut suoritetaan asianmukaisesti. Seuran Superpesis Oy:lle nimeämä yhdyshenkilö valvoo palkkojen ja palkkioiden maksatuksen sekä varmistaa, että palkanluonteisia suorituksia ei makseta matka- tai kulukorvauksina taikka muilla vastaavilla nimikkeillä.

Seura vastaa siitä, että lakisääteinen urheilijavakuutus otetaan kaikille pelaajille, joiden pelaajasopimuksen arvo sitä edellyttää. Vakuutuksen ottamisvelvollisuutta arvioitaessa otetaan huomioon kaikki pelaajan seuralta kalenterivuoden aikana saamat palkkiot, jos pelaaminen on hänen päätehtävänsä seurassa. Seura vastaa myös siitä, että seuran yhteistyökumppaneiden tai rahoittajien palveluksessa olevat taikka näiltä rahapalkkioita tai luontoisetuja saavat pelaajat ovat asianmukaisen vakuutus- ja eläketurvan piirissä siitä huolimatta, mikä osuus pelaajan kokonaiskorvauksesta tulee suoraan seuralta.

Toiminnassa mukana olevien henkilöiden kanssa tehtävät sopimukset varmistavat henkilön sitoutumisen Superpesis Oy:n ja Pesäpalloliiton sarjatoimintaa, kilpailusääntöjä ja muita lajiin liittyviä kysymyksiä koskeviin sopimuksiin ja määräyksiin, dopingvalvontaan ja vedonlyönnistä pidättäytymiseen sekä niihin liittyvään kurinpitäjärjestelmään seuraamukseen.

4.2 Sopimusvelvoitteiden täyttäminen

Seura sitoutuu suorittamaan pelaaja- ja seuran toiminnassa mukana olevien henkilöiden sopimuksien mukaiset velvoitteensa sovitun aikataulun mukaisesti. Jos korvauksia ei ole suoritettu ajallaan, seuralla ei ole oikeutta neuvotella pelaajasopimuksista eikä solmia sopimuksia muissa seuroissa pelaavien pelaajien kanssa sarjakauden aikana eikä kuukauden siirtoajan alkamisesta lukien. Pelaajasiirtoja ei kirjata, mikäli pesäpalloliikkeen sisäisiä maksuja ei ole maksettu.

Pelaajalla on oikeus siirtyä siirtojärjestelmän puitteissa toiseen seuraan voimassa olevasta sopimuksesta huolimatta, jos pelaajasopimuksen mukainen palkkiosuoritus viivästyy yli kaksi viikkoa tai jos viivytys on toistuvaa. Siirtymisoikeuden käyttäminen edellyttää, että pelaaja on esittänyt kirjallisen tai muuten todistettavan huomautuksen maksuviivästyksestä, eikä seura ole suorittanut viivästyneitä maksuja viikon kuluessa tästä.

Seuran on toimitettava Superpesis Oy:lle selvitys palkkojen ja palkkioiden sekä niihin liittyvien julkisoikeudellisten maksujen ja vakuutusmaksujen maksamisesta välittömästi siirtoajan alkaessa sekä sarjakauden aikana tapahtuvien siirtojen yhteydessä ennen siirron

rekisteröintiä. Siirtyvä pelaaja ei ole kelpoinen osallistumaan pesistointaan uudessa joukkueessa, jos tämä laiminlyödään, mutta seura vastaa pelaajasopimuksen mukaisista velvoitteistaan pelaajaa kohtaan.

Jos seuralla on ollut suorittamattomia velvoitteita siirtoajan alkaessa, sen on toimitettava Superpesis Oy:lle selvitys niiden suorittamisesta seuraavan tammikuun loppuun mennessä. Jos suorittamattomat maksut ovat huomattavia, seuran sarjapaikka voidaan peruuttaa.

4.3 Junioritoiminta

Sopimukseen sitoutuvilla seuroilla on velvollisuus huolehtia junioritoiminnasta, jolla pyritään takaamaan lajiliikkeen elinvoimaisuus ja kestävä kehitys myös tulevaisuudessa. Junioritoimintaan kuuluu esimerkiksi kesäisin pesiskoulun järjestäminen. Hyvällä junioritoiminnalla on vaikutusta media- ja kasvattajaseuramaksuihin.

4.4 Seuran omat kasvattipelaajat, ja niiden vähimmäismäärä joukkueessa

Seuran oma kasvatti on:

- 1) pelaaja, joka pelaa kasvattiseurassaan
- 2) pelaaja, joka on pelannut seurassa (ei 4- lomake) kolme pelikautta sen kalenterivuoden alusta, kun pelaaja on täyttänyt 16- vuotta
- 3) kahden lähialueen seuran omat kasvatit (yhteisseura oltava alemmalta sarjatasolta) Välimatka ko. superpesisseurasta lähialueen yhteistyöseuraan maksimissaan 100 km (tiehallinto, välimatkataulukko). Kun pelaaja on kerran rekisteröity omaksi kasvatiksi, on rekisteröinti pysyvä

Omavaraisuusasteen vaatimukset täyttyvät vasta silloin, kun pelaaja on pelannut. Joukkueeseen nimeäminen ei yksinään riitä. Mikäli pelaaja on pelannut useammassa seurassa (ei 4- lomake) kauden aikana, katsotaan pelaajan seuraksi seura, jossa pelaaja on

pelannut kauden aikana enemmän otteluita (täyssiiro tai määräaikainen siirto kesken kauden).

4-lomakkeelle tehtyjen pelaajien seuraedustuksen muutokset eivät kuulu omavaraisuusasteesäännön piiriin.

Ellei kuutta edellä mainituilla perusteilla olevaa pelaajaa ole, peritään seuralta omavaraisuusasteesmaksua kaudella 2017 seuraavasti:

	NAISET	MIEHET	VAJAUS
6 pelaajaa, tai enemmän	0	0	0
5 pelaajaa	4 500	13 000	1
4 pelaajaa	8 000	20 000	2
3 pelaajaa	10 500	26 000	3
2 pelaajaa	12 500	31 000	4
1 pelaajaa	14 000	35 000	5
0 pelaajaa	15 000	38 000	6

Seurojen on toimitettava superpesisjoukkueen pelaajaluettelo, selvitys omista kasvateista sekä lähialueen yhteistyöseurojen nimeäminen (ks. kohta 3) 30.3 mennessä Pesäpalloliittoon. Pelaajaluettelo on mahdollisuus täydentää ennen sarjakauden alkua.

Mikäli seura maksaa esimerkiksi yhden pelaajan omavaraisuusasteesmaksun ennen sarjakauden alkua on seuralla oltava viisi omaa kasvattia kaudella.

Omavaraisuusasteen, tulee täyttyä jokaisessa ottelussa. Joukkueen pelatessa ottelun vajaalla omavaraisuusasteella, toisin sanoen kuuden pelaajan kiintiö ei täyty, peritään siltä ottelukohtainen omavaraisuusmaksu.

Ottelukohtaisen omavaraisuusmaksun suuruus on miehillä 500 euroa/ puuttuva pelaaja ja naisilla 175 euroa/ puuttuva pelaaja kaudella.

Maksut peritään 1.6, 1.7 ja 15.9. Maksujen maksaminen ajallaan on edellytys seuraavan kauden sarjapaikan myöntämiseen. 1.6 tai 1.7 maksunsa laiminlyönyt voidaan sulkea sarjasta myös kesken kauden.

4.5 Siirroista neuvottelemisen ja siirtojen ilmoittaminen

Jos seura alkaa sarjakauden aikana neuvotella toista seura edustavan pelaajan kanssa tämän siirtymisestä, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta kirjallisesti pelaajan nykyiselle seuralle tai varmistettava, että pelaaja itse ilmoittaa asiasta.

Jos seura alkaa sarjakauden aikana neuvotella pelaajansa sopimuksen purkamisesta ja siirrosta toiseen seuraan, sen on ilmoitettava vastapuolelleen tai vastapuolilleen, mikäli neuvotteluja käydään useamman kuin yhden seuran kanssa. Neuvottelukumppaneita ei kuitenkaan tarvitse nimetä.

Siirtoilmoitukseen on sarjakauden aikana liitettävä kirjallisen pelaajasopimuksen lisäksi seurojen sopimus pelaajan sopimusvelvoitteiden siirtämisestä tai pelaajan ilmoitus sopimuksen purkamisesta suorittamattomien palkkioiden vuoksi. Sarjakauden jälkeen on meneteltävä vastaavasti, jos pelaajalla on ollut useampivuotinen sopimus.

5. TOIMINNAN OHJEISTUKSET

SUOMEN PESÄPALLOLIITTO RY
PESÄPALLOKENTTIEN OLOSUHDEVAATIMUKSET 2012-2017

OLOSUHDEVAATIMUKSET	Miesten Super- pesis	Naisten Super- pesis	Miesten Ykkös- pesis
Kenttäalue (100x150 uudet)	Voimassa	Voimassa	Voimassa
Kentän päällyste (hiekkatekonurmi)	Voimassa	Voimassa	Voimassa
Kuuluttamo (paikat 6 toimijalle)	Voimassa	Voimassa	Voimassa
Pukukopit (joukkueet ja tuomarit)	Voimassa	Voimassa	Voimassa
Yleisö WC:t	Voimassa	Voimassa	Voimassa
Lehdistökatsomo (vuosi/paikkamäärä/ra- dio)	Voimassa/20/3	Voimassa/20/3	Voimassa/10
Kentän välineet *	Voimassa	Voimassa	Voimassa
Sähköinen tulostaulu	Voimassa	Voimassa	Voimassa
Turvaverkot	Voimassa	Voimassa	Voimassa
Istumapaikat (vuosi/paikkamäärä)	Voimassa/2500	Voimassa/1000	Voimassa/750
Katetut katsomot (vuosi/paikkamäärä)	2017/1500	2017/750	2018/500

* Kentän välineet: syöttölautanen, etukaari, kiertoviitta, näyttölaikat, internetyhteys, äänentoisto, tietokone tulospalvelu

Pelissäännöt

Joukkueet ovat velvollisia lämmittelemään pallot tuomariston valvonnassa joukkueiden alkuveryttelyssä ennen ottelun alkamista erillisen ohjeistuksen mukaisesti. Otteluiden järjestäjät (kotijoukkueet) ovat velvollisia otteluvideoiden taltioinnin, käsittelyn ja syöttämisen lisäksi syöttämään kotiottelunsa sekä Halli-SM:n ottelut Superpesiksen sivuilta löytyvään videojärjestelmään (VIMEO) sekä Titania-pesisportaaliin. Videotallenne on oltava erillisen otteluvideoiden syöttöohjeen mukaisesti järjestelmässä superpesisotteluiden osalta (kesän pelit) ottelun päättymisestä 36 tunnin kuluessa ja Halli-SM – otteluiden osalta 60 tunnin kuluessa ottelun päättymisestä. Pelisääntöjen erillismääräys: Miesten Superpesiksessä ja miesten Superpesiksen karsintaotteluissa voi tyhjälle kentälle pyrittäessä jättää yhden pelaajan kerrallaan välistä.

Kilpailumääräykset

Superpesiksessä ja ykköspesiksessä varapaidat ovat pakollisia. Varapaidan tulee olla materiaaliltaan varsinaista pelipaitaa vastaavasta materiaalista ja varapaidassa on oltava vastavärit tai värien on muuten erotuttava selkeästi varsinaisen pelipaidan värityksestä. Superpesisjoukkueet ovat velvollisia ottamaan jokaiseen vierasotteluun mukaansa sekä varsinaisen pelipaidan että varapelipaidan. Pelituomari tekee päätöksen varapelipaidan käytöstä ottelukohtaisesti ottelupaikkakunnalla.

Niiden seurojen, joiden pelejä on vedonlyönnin kohteina, joukkueen pelaajilta, joukkueen jäseniltä ja seurajohdolta sekä heidän edustajiltaan, on vedonlyönti kielletty omista otteluista kokonaan.

Pelaajalle on lunastettava pelaajalisenssi (kilpailulupa ja vakuutus) ennen pelaajan ensimmäistä peliä. Jos urheilija saa urheilemisesta kalenterivuodessa veronalaista palkkaa ja luontaisetuja vähintään 11 190 euroa (vuosi 2017), seuran on järjestettävä hänelle vakuutuksella eläke- ja tapaturmaturva urheilijoiden eläke- ja tapaturmaturvan (Pohjolan Urheilijaturva ammattiuurheilijoille) järjestämisestä annetun lain mukaisesti. Vakuutuskausi on 1.10. - 30.9.

Pelinjohtajille on lunastettava pelinjohtajalisenssi (kilpailulupa ja vakuutus) ennen pelinjohtajan ensimmäistä peliä, ellei hänellä on muuta pelaajalupaa. Toimiminen pelinjohtaja edellyttää 1-tason lisenssikoulutusta vuosittain. Mikäli pelinjohtaja ei ole suorittanut lisenssikoulutusta, lisätään sarjamaksuun erillinen maksu.

Pelaaja-, pelinjohtaja – ja valmentajasopimukset ovat pakollisia. Edellä mainitut sopimukset on tehtävä Pesäpalloliiton laatimilla sopimuskaavakkeilla. Seura ja pelaaja voivat tehdä keskenään kirjallisen pelaajasopimuksen (työsuhteinen/ei-työsuhteinen) korkeintaan viideksi (5) sopimusvuodeksi kerrallaan. Kuitenkaan alle 18-vuotias pelaaja ei saa tehdä yli kahden (2) vuoden pituista pelaajasopimusta. Sopimukset toimitetaan Pesäpalloliittoon ainoastaan erikseen niitä pyydettyessä.

Kasvattajaseuran vuosimaksu maksetaan pelaajista, jotka pelaavat Superpesiksessä ja ovat syntyneet v.1992 tai myöhemmin (kausi 2017). Kasvattajaseuramaksu tulee olla maksettuna pelaajan kasvattajaseuralle sekä kirjallinen tosite maksusta lähetettynä sarjaa johtavalle elimelle ennen pelaajan ensimmäistä peliä. Pelaaja vapautuu kasvattajaseuramaksun vuosimaksusta sen kalenterivuoden alusta, jolloin hän täyttää 26-vuotta. Kasvattajaseuramaksun vuosimaksun suuruus on miesten osalta 3000 euroa ja naisten 1050 euroa (ks. myös kasvattajaseuramaksun vuosimaksujärjestelmä – ohjeistus).

Pelaajasta on tehtävä seurasiirto aina kun pelaaja vaihtaa seuraa. Pelaajan seurasiirto tehdään verkkopalvelun kautta. Verkkopalvelussa pelaajan edustusosoikeuden voi valita alkamaan välittömästi verkossa tekopäivästä ja kellonajasta tai myöhemmin valittuna aikana. Edustusosoikeus alkaa, mikäli pelaajaa koskeva kirjaamismaksu suoritetaan eräpäivään mennessä. Pelaajan edustusosoikeus vanhassa seurassa päättyy välittömästi siirron teon tai siirtoon valitun alkamisajan jälkeen. Yksityiskohtaiset siirtomääräykset sekä kirjaamismaksut löytyvät pelaajasiirtojärjestelmä-ohjeistuksesta sekä kilpailumääräyksistä.

Urheilijan on sitouduttava noudattamaan kaikkia pesäpalloon Suomessa soveltuvia dopingsääntöjä. Vuosittain uusiutuva kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa – julkaisu toimitetaan pelaajille seurojen välityksellä. Pesäpallossa on käytössä antidopingohjelma

Ottelutapahtumat

Ottelun järjestävä seura on velvollinen pitämään virallista pöytäkirjaa otteluista (halli-SM – ottelut myös) ja noudattamaan kaikkia sarjaa johtavan elimen antamia tulospalvelumääräyksiä (ks. myös tulospalveluohje).

Otteluissa käytetään ATK-pohjaista pöytäkirjaa reaaliaikaisena. Lisäksi ottelun järjestävällä seuralla on oltava välitön valmius ottelun kirjaamiseen Pesäpalloliiton hyväksymällä isolla pöytäkirjalla, mikäli ottelun ATK-pöytäkirjan täyttämässä ilmenee ongelmia.

Ottelun jälkeen järjestävä seura on velvollinen tulostamaan ottelun ATK-pöytäkirjan ja ottelun pelituomari on velvollinen tarkistamaan ja hyväksymään pöytäkirjan omalla allekirjoituksellaan. Järjestävä seura arkistoi pöytäkirjan vähintään 31.12 saakka. Järjestävän seuran on pyydettyessä toimitettava pöytäkirja Pesäpalloliittoon nähtäväksi. Lisäksi vierasjoukkueelle on annettava jäljennös pelipöytäkirjasta.

Pallopojat tai -tytöt ovat pakollisia ja heidän vähimmäismäärä on neljä (4). Pallopoikien tai -tyttöjen valinnassa tulee huomioida riittävä ikä sekä asu, jonka on oltava yhtenäinen (joko seuran peliasu, verryttelyasu tai vastaava). Päänsuojuksen käyttö on pallopojilla ja -tyttöillä pakollista. Heidän on ilmoitauduttava tuomaristolle 15 min. ennen ottelun alkua ohjeiden saamiseksi.

Jokaisen ottelun jälkeen on pidettävä lehdistötilaisuus. Lehdistötilaisuuksissa on käytäyttyävä urheilullisesti ja lehdistötilaisuudet on järjestettävä urheilullisia periaatteita noudattaen. Lehdistötilaisuus tulee olla aina johdettu.

Superpesiksen maksut

Tuomarimaksut: Ottelukohtaiset maksut runkosarjassa ja erilliset ottelukohtaiset maksut jatkopeleissä

Takarajatuomarin nimeäminen yhdessä maakuntakouluttajan kanssa (seura vastaa takarajatuomarin palkkioista ja matkakorvauksista. Ottelukohtaiset maksut päätetään myöhemmin.

Miesten superpesiksen seura- ja mediamaksu 3567 e (1. erä tammikuu) ja 4110 e (2. erä huhtikuu). Mikäli superpesisseuralla on nuorten SM-sarjoissa juniorijoukkueita mukana, on toisen erän maksun suuruus seuraava:

1 joukkue: 3985 euroa

2 joukkuetta: 3780 euroa

3 joukkuetta: 3535 euroa

Naisten superpesiksen seura- ja mediamaksu 3075 e (1. erä tammikuu) ja 2125 e (2. erä huhtikuu). Mikäli superpesisseuralla on nuorten SM-sarjoissa juniorijoukkueita mukana, on toisen erän maksun suuruus seuraava:

1 joukkue: 2020 euroa

2 joukkuetta: 1915 euroa

3 joukkuetta: 1760 euroa

Muita maksuja:

Halli-SM –turnaukset (ks. liite, vaatimukset ja kustannukset)

Pelaajalisenssit

Mahdolliset omavaraisuussäännön maksut

Kokouskustannukset (matkakulut ym.)

6. KURINPITOMÄÄRÄYKSET

§ 47 Määräysten soveltaminen

Kurinpitomääräyksiä sovelletaan kaikkiin PPL:n jäsenseuroihin ja kilpailutoimintaa harjoittaviin osakeyhtiöihin (yhteisesti "seura" tai "seurat") sekä pesäpallon maakuntajärjestöihin, seurojen hallitusten jäseniin ja muihin toimihenkilöihin, joukkueisiin, pelaajiin, pelinjohtajiin, huoltajiin ja muihin joukkueen jäseniin, joukkueidentoiminnassa mukana oleviin sekä tuomareihin ja toimitsijoihin.

Kurinpitorangaistus voidaan määrätä luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka

- rikkoo PPL:n toimintasääntöjä tai toimii niiden vastaisesti tai jättää noudattamatta niitä
- rikkoo PPL:n vahvistamia pelisääntöjä moitittavalla tavalla tai toimii niiden vastaisesti moitittavalla tavalla tai jättää moitittavalla tavalla niitä noudattamatta
- rikkoo PPL:n vahvistamia kilpailumääräyksiä tai toimii niiden vastaisesti tai jättää noudattamatta niitä
- rikkoo kilpailumääräysten 8 §:ssä mainittuja antidopingsäännöksiä,
- muulla tavalla toimii epäurheilijamaisesti
- rikkoo sarjaa järjestävän elimen vahvistamia sarjatoimintaa koskevia määräyksiä tai sarjaan osallistuvien seurojen sopimuksia
- syyllistyy PPL:n, Superpesiksen tai lajin etua vahingoittavaan toimintaan

Seurat vastaavat siitä, että sen toiminnassa mukana olevat henkilöt ja joukkueet noudattavat näissä kilpailumääräyksissä mainittuja sääntöjä, sopimuksia, ohjeistuksia, velvoitteita ja sanktiojärjestelmiä. Kurinpitorangaistus voidaan antaa seuralle silloin, kun sen hallituksen jäsen tai muu toimihenkilö, joukkue, pelaaja, pelinjohtaja, huoltaja tai muu joukkueen jäsen, joukkueiden toiminnassa mukana oleva tai tuomari tai toimitsija syyllistyy tekoon, josta voidaan määrätä kurinpitorangaistus.

Kilpailumääräysten perusteella PPL ja Superpesis voivat antaa täsmentäviä ja selittäviä päätöksiä ja määräyksiä, jotka eivät saa olla ristiriidassa näiden kilpailumääräysten kanssa.

Superpesiksen osalta seurat ja niiden toiminnassa mukava olevat henkilöt ovat velvollisia noudattamaan myös Superpesiksen sisäisiä sopimuksia, määräyksiä, ohjeistuksia, velvoitteita ja sanktiojärjestelmiä.

§ 48 Kurinpitoelimet

Ylintä kurinpitovaltaa käyttää PPL:n johtokunta, jolla on aina oikeus ottaa käsiteltäväkseen muiden alempien kurinpitoelinten paitsi Superpesikseen liittyvät kurinpitoasiat, joiden osalta ylintä päätäntävaltaa käyttää Superpesiksen hallitus.

Kaikki ne kurinpitoasiat, joita jäljempänä ei anneta alempitasoisten elinten ratkaistavaksi, kuuluvat PPL:n johtokunnan tai kilpailun johtoryhmän ratkaistaviksi.

Sarjakohtaisesti näiden kilpailumääräysten tarkoittamista kurinpitorangaistuksista päättävät jäljempänä mainitut kurinpitoelimet niille näiden kilpailumääräysten mukaan osoitetun toimintavaltaansa rajoissa siten, että ylemmällä kurinpitoelimellä on aina oikeus ottaa käsiteltäväkseen alemman kurinpitoelimen toimivaltaan kuuluva asia.

Kurinpitoelimenä voidaan käyttää myös sijaisia PPL:n ja Superpesiksen päätöksien mukaisesti.

1. Superpesissarjat, Superpesiksen halli-SM –turnaukset sekä arvo-ottelut

Superpesiksen hallitus tai sen nimeämät kurinpitoelimet päättävät kaikista Superpesistoimintaan liittyvien asioiden sanktioista. Kurinpitoelimenä voivat toimia myös PPL:n kilpailu- ja tuomaritoiminnasta vastaavat henkilöt, mikäli Superpesiksen hallitus niin päättää. Superpesiksen kurinpitoelimet ovat velvollisia noudattamaan päätöksissään myös Superpesiksen sisäistä sanktiojärjestelmää, superpesislisenssin määräyksiä ja ohjeistuksia ja muita Superpesistä koskevia määräyksiä ja velvoitteita.

1.1 PPL:n ja Superpesiksen yhteinen kilpailun johtoryhmä, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin (muun muassa superpesislisenssiin liittyvät ottelutapahtumaan kuuluvat asiat, otteluiden järjestämismääräykset, muut superpesisotteluita koskevat ohjeistukset ja määräykset) liittyvät asiat, joista seurauksena on enintään yhden (1) vuoden peli- ja toimitsijakielto tai kilpailumääräysten 50 §:n a, b, c, d, e, f2, i, j tai k-kohdassa mainittu seuraamus.

1.2 Kurinpitopäällikkö, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin (muun muassa superpesislisenssiin liittyvät ottelutapahtumiin kuuluvat asiat, otteluiden järjestämismääräykset, muut superpesisotteluita koskevat oheistukset ja määräykset), joista seurauksena on enintään viiden (5) ottelun peli- ja toimitsijakielto tai kilpailumääräysten 50 §:n a, b, f3, j tai k-kohdassa mainittu seuraamus. Kurinpitopäälliköllä on myös oikeus kilpailutilanteissa annettujen rangaistuksien poistamiseen tai lieventämiseen.

1.3 Tuomarijohtaja, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin kuuluvat asiat, joista voi olla seurauksena enintään viiden (5) ottelun peli- ja toimitsijakielto tuomareille tai näiden kilpailumääräysten 50 §:n j- tai k-kohdan mukainen seuraamus tuomareille.

2. Ykköspesis, suomen- ja maakuntasarja, A- ja B- junioreiden valtakunnalliset sarjat, maakuntasarjat ja nuorten halli-SM–turnaukset

Kohdan 2. tarkoittamat kurinpitoelimet ovat velvollisia noudattamaan päätöksissään myös kunkin sarjan sisäistä sanktiojärjestelmää, sarjalisenssin määräyksiä ja ohjeistuksia ja muita kysymyksessä olevaa sarjaa koskevia määräyksiä ja velvoitteita sikäli kuin tällaisia on asetettu.

2.1 PPL:n johtokunta, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin liittyvät asiat, joista seurauksena on yli yhden (1) vuoden peli- ja toimitsijakielto tai näiden kilpailumääräysten 50 §:n a, b, c, d, e, f1, g, h, i, j tai k - kohdassa mainittu seuraamus. Pesäpalloliiton johtokunnan toimivaltaan kuuluvat myös kaikki muut Pesäpalloliiton alaista toimintaa koskevat asiat, mitä ei jäljessä anneta alempitasoisten kurinpitoelinten päätettäväksi.

2.2 PPL:n ja Superpesiksen yhteinen kilpailun johtoryhmä, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin liittyvät asiat (muun muassa ykköspesislisenssiin liittyvät ottelutapahtumiin kuuluvat asiat, otteluiden järjestämismääräykset, muut ykköspesisotteluita koskevat oheistukset ja määräykset), joista seurauksena on enintään yhden (1) vuoden peli- ja toimitsijakielto taikilpailumääräysten 50 §:n a, b, c, d, e, f2, g, h, i, j, k tai l-kohdassa kohdassa mainittu seuraamus.

2.3 Kurinpitopäällikkö, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin kuuluvat asiat, joista on seurauksena enintään viiden (5) ottelun peli- ja toimitsijakielto tai kilpailumääräysten 50 §:n a, b, f3, j- tai k-kohdassa mainittu seuraamus. Kurinpitopäälliköllä on myös oikeus kilpailutilanteissa annettujen rangaistuksien poistamiseen tai lieventämiseen.

2.4. Maakuntasarjalohkon kilpailun johtoryhmä, joita perustetaan yksi kutakin maakuntasarjalohkoa kohti. Maakuntasarjalohkon kilpailun johtoryhmän toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin liittyvät asiat, joista seurauksena on enintään viiden (5) ottelun peli- ja toimitsijakielto tai näiden kilpailumääräysten 50 §:n a, b, c, d, e, f, g, i, j tai k-kohdassa mainittu seuraamus maakuntasarjalohkossaan.

2.5. PPL:n tuomarijohtaja, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin liittyvät asiat, joista voi olla seuraamuksena enintään viiden (5) ottelun peli- ja toimitsijakielto tuomareille tai näiden kilpailumääräysten 50 §:n j tai k-kohdan mukainen seuraamus tuomareille.

3. C-ikäisten SM-sarja

3.1 PPL:n kilpailun johtoryhmä, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset C-ikäisten SM-sarjan kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin, joista seurauksena on enintään viiden (5) ottelun peli- ja toimitsijakielto tai kilpailumääräysten 50 §:n a, b, c, d, f3, g, i, j tai k-kohdassa mainittu seuraamus.

Mahdollisista lisärangaistuksista päättää PPL:n ja Superpesiksen yhteinen kilpailun johtoryhmä toimivaltansa puitteissa ja toimivallan ylittyessä PPL:n johtokunta.

3.2 PPL:n tuomarijohtaja, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin liittyvät asiat, joista voi olla seuraamuksena enintään viiden (5) ottelun peli- ja toimitsijakielto tuomareille tai näiden kilpailumääräysten 50 §:n j tai k-kohdan mukainen seuraamus tuomareille.

4. Valtakunnalliset C-, D-, E- ja F-junioreiden leirit

4.1 Leirin johtoryhmä, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin, ottelutapahtumiin ja muihin leirillä liittyviin kurinpitoasioihin, joista seurauksena on enintään 5 ottelun peli- ja toimitsijakielto tai kilpailumääräysten 50 §:n a-, b-, c-, d-, f3-, g-, i-, j tai k-kohdassa mainittu seuraamus.

Leirin johtoryhmällä on myös oikeus pelitapahtumissa annettujen rangaistuksien poistamiseen tai lieventämiseen.

Mahdollisista lisärangaistuksista päättää PPL:n kilpailun johtoryhmä ja PPL:n johtokunta toimivaltansa puitteissa.

Pesäpallon valtakunnallisia leirejä käsitellään varoituspisteiden laskennassa yhtenä kokonaisuutena eikä niillä ole vaikutusta henkilöiden sarjaotteluiden varoituspistekertymään.

Valtakunnallisten leirien aikana pelaaja, erotuomari tai toimihenkilö voidaan asettaa väliaikaiseen peli- ja toimitsijakieltoon silloin, kun hänen kurinpitoasiansa käsittely on kesken valtakunnallisten leirien osalta.

Mikäli henkilöiden peli- ja toimitsijakieltoa jää kärsittäväksi leirin jälkeen, ottaa PPL:n kilpailun johtoryhmä asian käsittelyyn ja tekee päätöksen valtakunnallisella leirillä annetun peli- ja toimitsijakiellon vahvistamisesta tai muuttamisesta koskien ko. henkilöiden leirin jälkeistä pesäpallotoimintaa. PPL:n kilpailun johtoryhmän toimivallan ylittyessä, asian käsittelee PPL:n johtokunta toimivaltansa puitteissa. Ko. henkilö ei ole väliaikaisessa peli- ja toimitsijakiellossa asian käsittelyn aikana, ellei ko. asiaa käsittelevä PPL:n kurinpitoelin toisin määrää.

4.2 Pesäpallon tuomariryhmän nimeämä henkilö, jonka toimivaltaan kuuluvat sellaiset kilpailutilanteisiin, ottelutapahtumiin ja muut leiriin liittyvät kurinpitoasiat, joista voi olla seurauksena enintään viiden (5) ottelun peli- ja toimitsijakielto tuomareille tai näiden kilpailumääräysten 50 §:n j tai k-kohdan mukainen seuraamus tuomareille.

Mahdollisista lisärangaistuksista päättää PPL:n ja pesäpallon tuomariryhmä toimivaltansa puitteissa ja toimivallan ylittyessä PPL:n johtokunta.

5. Muut sarjat

Kaikkien muiden kuin edellä mainittujen sarjojen (esim. alue-, piiri- ja maakunnalliset juniorisarjat) osalta rangaistuksista päättää ko. sarjaa johtava elin.

6. Turvallisuus- ja turvaverkkomääräykset

Turvallisuusmääräyksiensä ja turvaverkkomääräysten rikkomisesta määrättävistä rangaistuksista päättävät kurinpitoelimet toimivaltansa puitteissa.

7. Dopingrikkomukset

Epäillyt dopingrikkomukset käsittelee ADT:n nimeämä Valvontalautakunta Suomen antidoping-säännösten mukaisesti. Dopingrikkomuksiin liittyvä kurinpitovalta on kaikkien sarjojen osalta PPL:n johtokunnalla.

§ 49 Kurinpitoasian käsittely

Kurinpitomenettelyn käynnistäminen sekä raporttien, selvityspyyntöjen ja tutkintapyyntöjen toimenpiteet ja aikataulut.

Kurinpitomenettely ja kurinpitoasian käsittely käynnistyvät, kun tuomarijohtaja on toimittanut ottelun tuomariston ja mahdollisen tuomaritarkkailijan kirjalliset otteluraportit ja selvitykset toimivaltaiselle kurinpitoelimelle. Tuomarijohtajan on toimitettava otteluraportit ja selvitykset lisäksi kilpailupäällikölle ja PPL:n viestintäpäällikölle sekä superpesissarjojen osalta Superpesiksen toimitusjohtajalle. Otteluraportit ja selvitykset on toimitettava asiaa käsittelevälle kurinpitoelimelle ja muille edellä mainituille tahoille viimeistään pelipäivää seuraavana päivänä klo 12.00 mennessä.

Kurinpitoelimen on toimivaltansa puitteissa tutkittava otteluun liittyvä tapahtuma tai asia ottelun osapuolena olleen seuran pyynnöstä, ellei pyyntö ole selvästi perusteeton. Kurinpitoelimellä ei ole kuitenkaan velvollisuutta käsitellä tutkintapyyntöä, joka koskee ottelussa tuomitun yhden pisteen varoituksen poistamista, tai tapahtumaa, joka koskee ottelussa tuomitsematta jätettyä yhden pisteen varoitusta. Kurinpitomenettely ja kurinpitoasian käsittely käynnistyvät, kun kurinpitoelin on vastaanottanut tutkintapyynnön. Tutkintapyyntö on tehtävä kirjallisesti viimeistään ottelua seuraavana päivänä klo 12.00 mennessä kilpailupäällikölle tai hänen edustajalleen. Mikäli jompikumpi tutkintapyynnön kohteena olevan ottelun osapuoli pelaa virallisen sarjaottelun seuraavana päivänä, on tutkintapyyntö kuitenkin tehtävä viimeistään viisi (5) tuntia ennen edellä mainitun virallisen sarjaottelun ilmoitettua alkamisaikaa.

Tutkintapyynnössä on esitettävä perusteet, joilla seura katsoo asian edellyttävän kurinpitomenettelyn käynnistämistä. Seuran on lisäksi esitettävä tutkintapyynnön jättämisen määräajan päättämiseen mennessä selvitys, joka osoittaa, että seura on suorittanut PPL:lle kahdensadanviidenkymmenen (250) euron suuruisen käsittelymaksun. Valitusmaksu on suoritettava Pesäpalloliiton tilille OKOPANKKI FI67 5780 0720 0320 56. Mikäli selvitystä käsittelymaksun suorittamisesta ei ole esitetty määräajan päättämiseen mennessä, asia jätetään tutkimatta.

Mikäli kurinpitoelin määrää, lieventää tai poistaa tutkintapyynnön johdosta rangaistuksia, käsittelymaksu palautetaan seuralle. Mikäli kurinpitoelin ei määrää, lievennä tai poista tutkintapyynnön seurauksena rangaistuksia, tai jos asia jätetään tutkimatta, käsittelymaksua ei palauteta.

Ottelun videot on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä kurinpitoelimelle tämän kulloinkin antamien määräyksien ja ohjeistuksien mukaisesti.

Toimintatavat kurinpitoasioiden yhteydenpidossa

Ainoastaan asiaa käsittelevä kurinpitoelimen toimesta ollaan yhteydessä asianosaisiin. Seura tai sen toiminnassa mukana olevat henkilöt eivät saa olla oma-aloitteisesti yhteydessä kurinpitoasiasta asiaa käsittelevään kurinpitoelimeen, Superpesiksen tai PPL:n luottamusjohtoon, toimihenkilöihin, tuomareihin tai tuomarijohtajaan.

Näiden määräysten rikkomukset johtavat kurinpitomenettelyn käynnistämiseen rikkomuksen tehneen seuran tai henkilön osalta.

Kurinpitoelimen oikeus käynnistää kurinpitomenettely

Kurinpitoelin voi harkintansa mukaan ja toimivaltansa puitteissa milloin tahansa ottelun jälkeen käynnistää kurinpitomenettelyn ja tutkia minkä tahansa asian ja määrätä kurinpitorangeistuksia mistä tahansa rangaistavasta menettelystä, joka on tapahtunut pelikentällä tai sen ulkopuolella ennen ottelua, sen aikana tai sen jälkeen riippumatta siitä, onko tuomari rangaissut tästä menettelystä.

Tällöin kurinpitomenettely ja kurinpitoasian käsittely käynnistyvät silloin, kun kurinpitoelin on lähettänyt asiaa koskevan selvityspyynnön kurinpitomenettelyn kohteena olevalle asianosaiselle.

Valtakunnallisten leirien päätökset sarjaa johtavalle elimelle

Valtakunnallisten leirien (C-, D-, E- ja F-juniorit) kurinpitomenettelyn päätökset selvityksineen on leirin kilpailupäällikkö ja nuorisotuomarijohtaja velvollinen toimittamaan välittömästi PPL:n kilpailupäällikölle kurinpitopäätösten tekemisen jälkeen.

Lisäksi leireillä mahdollisesti kärsimättä jääneet peli- ja toimitsijakiellot ovat leirin kilpailupäällikkö ja nuorisotuomarijohtaja velvollinen toimittamaan välittömästi leirin päätyttyä PPL:n kilpailupäällikölle.

Kuulemismenettely

Ennen kurinpitorangeistuksen määräämistä kurinpitoelimen on varattava kurinpitomenettelyn kohteena olevalle asianosaiselle tilaisuus tulla kuulluksi kirjallisesti tai suullisesti.

Kurinpitoelimillä on lisäksi oikeus kuulla harkintansa mukaan muitakin henkilöitä ja asiantuntijoita ennen päätöksen tekemistä.

Asianosaisella on oikeus käyttää kurinpitomenettelyssä asiamiestä ja avustajaa.

Asianosainen vastaa asiamiehen tai avustajan käytöstä syntyvistä kustannuksistaan itse.

Kurinpitoelin toimittaa asianosaisille selvityspyynnön, kun kurinpitomenettely on käynnistynyt. Selvityspyynnö toimitetaan aina asianosaisen seuran yhteyshenkilöksi ilmoitetulle henkilölle, jolla on velvollisuus toimittaa selvityspyynnö viipymättä edelleen kurinpitomenettelyn kohteena olevalle henkilölle sekä tämän huoltajille, mikäli asianosainen on alaikäinen. Seura vastaa siitä, että sen ilmoittamat, yhteyshenkilöä koskevat tiedot ovat aina ajantasaiset.

Kurinpitoelimen on varattava asianosaiselle kohtuullinen aika selvityksen antamiseen. Kohtuullisen ajan arvioinnissa otetaan huomioon selvityspyynnön laatimiseen vaikuttavat seikat sekä kurinpitomenettelyn käsittelyajoista jäljempänä annetut määräykset. Jos asianosainen kiistää selvittävänä olevan asian, selvityksessä on esitettävä perusteet asian kiistämiseksi.

Asianosaisen on annettava kirjallinen tai suullinen selvityksensä kurinpitoelimen asettamassa määräajassa uhalla, että asia voidaan ratkaista asianosaista kuulematta.

Kurinpitomenettelyssä annettava päätös

Kurinpitoelimen on pyrittävä antamaan päätöksensä kurinpitoasiassa pääsääntöisesti kahden (2) vuorokauden kuluessa kurinpitomenettelyn käynnistymisestä. Mikäli kurinpitomenettelyn kohteena olevan henkilön tai hänen edustamansa joukkueen seuraava ottelu pelataan edellä mainittua ajankohtaa aikaisemmin ja kurinpitomenettelyllä voi olla vaikutusta asianosaisen edustamisoi-keuteen, päätös on pyrittävä antamaan ennen seuraavaa ottelua.

Kilpailumääräysten 50a §:n mukaan henkilö, johon 47 §:n mukaan sovelletaan kurinpitosäännöksiä, on automaattisesti väliaikaisessa peli- ja toimitsijakiellossa silloin, kun hänen kurinpitoasiansa käsittely on kesken, ellei asiaa käsittelevä kurinpitoelin toisin määrää.

Kurinpitoelimen on annettava päätöksensä kirjallisesti ja se on perusteltava. Kuitenkin, jos asian kiireellinen luonne sitä edellyttää, kurinpitoelin voi ainoastaan ilmoittaa päätöksensä lopputuloksen suullisesti tai kirjallisesti. Kurinpitoelimen on tällöin kuitenkin ilman aiheetonta viivytystä annettava päätös perusteluineen kirjallisesti.

Päätökseen on liitettävä muutoksenhakuohjeet.

Kurinpitoelimen on toimitettava kurinpitopäätökset asianosaisille samalla tavoin kuin selvityspyynnön toimittamisesta asianosaisille on yllä 49 §:ssä määritelty. Päätökset tai niitä koskevat tiedotteet julkaistaan PPL:n internetsivuilla.

§ 50 Kurinpitorangaistukset

Kilpailumääräysten ja niihin liitettyjen turvallisuusmääräysten rikkomisesta tai niiden vastaisesta toiminnasta tai niiden noudattamatta jättämisestä voidaan määrätä seuraavia rangaistuksia:

Seuralle

- a) Huomautus
- b) Yksityisluontoinen tai julkinen varoitus
- c) Ottelun hävinneeksi tuomitseminen
- d) Uusintaottelun määrääminen
- e) Kotikenttäoikeuden menettäminen määräajaksi
- f) Sakko, jonka määrä voi olla enintään f1) 33 600 euroa, f2) 10 000 euroa, f3) 3 360 euroa
- g) Sarjasta sulkeminen tai sarjapaikan menetys siten, että seuralle osoitetaan uusi sarjapaikka yhtä tai kahta sarjatasoa alemmalta tasolta
- h) Erottaminen PHP:stä enintään kolmeksi vuodeksi tai ainaiseksi
- i) Pistevähennys

Samanaikaisesti voidaan käyttää useampaa rangaistusta, jos se asian laatuun nähden on oikeudenmukaista.

Sakko on maksettava kahden viikon kuluessa päätöksen antamisesta uhalla, että sakotettu voidaan sulkea kilpailutoiminnasta.

Henkilölle

j) Huomautus

k) Yksityisluontoinen tai julkinen varoitus, joista seuraa yksi varoituspiste

l) Peli- ja toimitsijakielto enintään kolmeksi vuodeksi tai ainaiseksi, josta seuraa kaksi varoituspistettä

Kurinpitoelimellä on lisäksi oikeus myös muuttaa ottelussa tuomittuja rangaistuksia, kuten esimerkiksi muuttaa ottelussa tuomittu pelirangaistus ottelurangaistukseksi, tai ottelurangaistus pelirangaistukseksi. Varoituspisteet määräytyvät tällöin, kuten pelisäännöissä on kyseisen rangaistuksen osalta määrätty.

Kurinpitoelimen antamista rangaistuksista seuranneiden varoituspisteiden vaikutus rangaistun henkilön varoituspistetiliiin määräytyy kilpailumääräysten 45 §:ssä säädetyllä tavalla.

Samanaikaisesti voidaan käyttää useampaa rangaistusta, jos se asian laatuun nähden on oikeudenmukaista.

Dopingrikkomukset

Seuraamuksena (rangaistuksena) dopingrikkomuksesta voidaan määrätä

- kilpailutuloksen mitätöinti tai joukkueen julistaminen hävinneeksi yhdessä tai useammassa ottelussa
- urheilutapahtuman tulosten hylkääminen
- urheilun toimintakielto
- seuran sulkeminen nykyisestä tai tulevasta sarjasta tai muusta kilpailusta
- joukkueen yhden tai useamman pisteen menettäminen nykyisessä tai tulevassa kilpailussa
- seuralle sakko, jonka määrä voi olla enintään [xx] euroa
- kirjallinen varoitus
- muu mahdollinen kulloinkin soveltuvassa antidopingsäännöstössä määritelty rangaistus
- muu PPL:n toimintasääntöjen 7 §:ssä tai näiden kilpailumääräysten 45 §:ssä tai 50 §:ssä tarkoitettu rangaistus.

Eri rangaistuslajeja voidaan määrätä samanaikaisesti.

§ 50a Väliaikainen peli- ja toimitsijakielto kurinpitomenettelyn aikana

Kurinpitomenettelyn kohteena oleva henkilö on automaattisesti väliaikaisessa peli- ja toimitsijakiellossa silloin, kun hänen kurinpitoasiansa käsittely on kesken, ellei kurinpitorangeistuksesta päättävä kurinpitoelin toisin määrää.

§ 50b Väliaikainen peli- ja toimitsijakielto viranomais- tai tuomioistuinmenettelyn aikana

Mikäli henkilön, johon 47 §:n mukaan sovelletaan kurinpitomääräyksiä, epäillään syyllistyneen vakavaan rikokseen viranomaisten toimesta, voidaan hänet asettaa väliaikaiseen peli- ja toimitsijakieltoon, kunnes asia on viranomais- tai tuomioistuinmenettelyssä lopullisesti ratkaistu. Ennen väliaikaiseen peli- ja toimitsijakiellon määräämistä asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuuluksi 49 §:ssä määrättyllä tavalla.

§ 51 Muutoksenhaku

Kurinpitoelimen tekemään päätökseen tyytymätön, jonka oikeuteen tai etuun muutoksenhaun kohteena oleva päätös vaikuttaa, voi hakea päätökseen muutosta valittamalla siitä Superpesis-sarjojen osalta Superpesiksen hallitukselle ja PPL:n alaisten sarjojen osalta Pesäpalloliiton johtokunnalle sekä valtakunnallisten leirien osalta PPL:n kilpailun johtoryhmälle.

Valitus on toimitettava kirjallisesti kilpailupäällikölle tai tämän edustajalle viimeistään seitsemäntenä (7) päivänä siitä päivästä, jolloin ratkaisu annettiin, klo 16.00 mennessä. Valitusta, jota ei ole tehty määräajassa, ei oteta tutkittavaksi. Jos kurinpitoelimen ratkaisuun tyytymätön asianosainen ei ole voinut ylivoimaisesta esteestä johtuen tehdä valitusta edellä mainitussa määräajassa, valituksen käsittelevä toimielin voi harkintansa mukaan myöntää asianosaiselle tämän hakemuksesta uuden, enintään seitsemän (7) päivän mittaisen valitusajan. Hakemus uuden valitusajan myöntämisestä on toimitettava kirjallisesti kilpailupäällikölle tai tämän edustajalle välittömästi ylivoimaisen esteen lakattua.

Hakemuksessa on esitettävä selvitys hakijaa kohdanneesta ylivoimaisesta esteestä.

Superpesissarjojen osalta Superpesiksen hallitus, PPL:n alaisten sarjojen osalta PPL:n johtokunta sekä valtakunnallisten leirien osalta PPL:n yhteinen kilpailun johtoryhmä voi erityisen painavasta syystä ja määräajoista riippumatta poistaa kurinpitoelimen päätöksen kurinpitoasiassa tapahtuneen menettelyvirheen tai sääntöjen ilmeisen virheellisen soveltamisen takia sekä tarvittaessa palauttaa asian kurinpitoelimelle uudelleen käsiteltäväksi.

Valtakunnallisten leirien vastalauseet (pesäpallon pelisäännöt § 51) käsittelee leirin johtoryhmä, eikä niistä koskevista päätöksistä voi valittaa. Lisäksi poikkeuksellisten sääolojen johdosta päätöksen otteluiden pelaamisesta/siirtämisestä/peruuttamisesta tekee leirin johtoryhmä, eikä siitä voi valittaa.

Käytännön ohjeita ja määräyksiä pesäpallo-otteluiden kilpailutilanteisiin ja ottelutapahtumiin liittyvien asioiden kurinpitomenettelystä: (Superpesis, Ykköspesis, suomen- ja maakuntasarja, A-, B- ja C-junioreiden valtakunnalliset sarjat, miesten, naisten ja nuorten halli-SM -turnaukset, valtakunnalliset leirit).

Kaikista näiden kilpailumääräysten nojalla annetuista kurinpitopäätöksistä voi valittaa Urheilun oikeusturvalautakunnalle sen säännöissä määrättyllä tavalla.

PPL:n ja Superpesiksen on noudatettava Urheilun oikeusturvalautakunnan päätöksiä.

Maakuntasarjojen kurinpitomenettely

Maakuntasarjojen kurinpitomenettelystä ja käytännöistä vastaavat maakunnat toimivaltansa puitteissa.

7. SANKTIOT

Sanktiojärjestelmä täydentää kilpailusääntöjen mukaisia kurinpidollisia seuraamuksia, jotka voivat kohdistua sekä pelaajiin ja toimihenkilöihin että seuraan. Sanktiojärjestelmään liittyvät päätökset tekevät joko Superpesis Oy:n hallitus tai sen nimeämä toimielin. Toimielimen päätökset voidaan saattaa Superpesis Oy:n hallituksen käsiteltäväksi ja hallituksen päätöksistä voidaan valittaa Urheilun oikeusturvalautakunnalle, jonka päätökset Superpesis Oy hyväksyy itseään velvoittaviksi.

Sanktiojärjestelmä koostuu seuraavista sanktioista:

- seuraamusmaksu
- ottelun tuomitseminen hävityksi
- pistemenetys
- sarjapaikan menettäminen.

Lähtökohtana on, että sanktio ensimmäisestä samaan ryhmään kuuluvasta laiminlyönnistä on seuraamusmaksu ja seuraavista joko seuraamusmaksu tai pistemenetys. Ottelutapahtumaan liittyvien laiminlyöntien sanktiona voidaan käyttää myös ottelun tuomitsemista hävityksi, jolloin vastustajan katsotaan voittaneen ottelun jaksoin 2 – 0. Sarjapaikan menettämisseuraamusta voidaan käyttää vain toistuvien laiminlyöntien seurauksena ja sillä edellytyksellä, että seuralle on pistemenetystä tai ottelun tuomitsemista hävityksi koskevan päätöksen yhteydessä annettu varoitus siitä, että seuraava laiminlyönti johtaa sarjapaikan menettämistä koskevaan harkintaan. Sanktioita koskevat asiat tulee muutoin käsitellä viivytyksettä, mutta sarjapaikan menettämistä koskeva asia käsitellään kauden päätyttyä, ellei muuhun ole erityistä syytä.

7.1 Seuraamukset pelaaja- ja toimihenkilösopimuksen rikkomisesta

Seuraamuksista päättää Superpesis Oy:n hallitus ilman varsinaista kurinpitomenettelyä. Sanktiona voidaan käyttää sarjapaikan menettämisseuraamusta vain, jos se on erikseen todettu kyseisessä kohdassa. Muissa tapauksissa seuralle voidaan määrätä pistemenetys, ottelun hävityksi tuomitseminen tai seuraamusmaksu sekä toimihenkilölle enintään

kahden vuoden toimitsijakielto. Seuraamusmaksun suuruus on vähintään 300 € ja enintään 2000 €.

7.2 Seuraamukset yhteistyösopimuksen rikkomisesta

Seuroja koskevista sanktioista lievin on seuraamusmaksu ja ankarin sarjapaikan menettäminen. Pelaajia koskevat sanktiot määritellään kilpailumääräyksissä. Sanktioina voidaan käyttää pistemenetyksiä tai otteluiden tuomitsemista hävinneeksi ja siten muuttaa seuran sijoitusta sarjassa tai kahden joukkueen välisen ottelusarjan tilannetta.

Superpesis Oy:n hallitus vahvistaa ennen sarjakauden alkua sellaiset ottelutapahtuman järjestämistä, yhteistoimintasopimusten toteuttamista ja yhteistä ottelukonseptia sekä markkinointia, tiedotusta ja tilastointia koskevat määräykset, joihin liittyy sanktioita. Lähtökohtana on, että sanktio ensimmäisestä laiminlyönnistä on seuraamusmaksu ja seuraavista pistemenetykset. Jos laiminlyönti johtuu ylivoimaisesta esteestä tai seura haluaa vedota mielestään hyväksyttävään syyhyn, este tai syy on ilmoitettava Superpesis Oy:lle ennen ottelun alkua. Jos laiminlyönti aiheutuu ottelun aikana tapahtuvasta laiteviasta, yhteyskatkosta tai muusta vastaavasta syystä, sanktioita ei aiheudu. Seuran on tällöin ilmoitettava viivytyksettä asiasta Superpesis Oy:lle.

Seurat sitoutuvat työ- ja pelaajasopimuksissaan huolehtimaan siitä, että Superpesisessä noudatettavien kilpailu- ja muiden määräysten mukaiset sanktiot voidaan tehokkaasti kohdistaa toimihenkilöihin ja pelaajiin. Seurat hyväksyvät sen, että toimihenkilöön ja pelaajaan kohdistuvan toimitsija- tai pelikiellon taikka muun kurinpidollisen rangaistuksen toimeenpano voi olla seuran vastuulla joko työnantajana tai sarjapaikan haltijana.

7.3 Seuraamukset talouteen ja organisaatioon liittyvistä rikkomuksista

Seuraamuksista ja sanktioista päättää Superpesis Oy:n hallitus ilman varsinaista kurinpitomenettelyä. Seuran talouden laiminlyönnin sanktioita ovat pelaajasiirtojen rajoittaminen, pistemenetykset, ottelun hävityksi tuomitseminen tai seuraamusmaksu sekä toimihenkilölle enintään kahden vuoden toimitsijakielto.

Taloudellisella laiminlyönnillä tarkoitetaan esimerkiksi tuomarimaksujen maksamatta jättämistä tai muiden erääntyvien maksujen laiminlyöntejä. Sarjapaikan menettämisseurauksista voidaan käyttää sanktiona vain, jos se on erikseen todettu kyseisessä kohdassa.

Tietojen toimittamatta jättämisestä seuraamusmaksun suuruus on vähintään 300 € ja enintään 2000 €. Seura ja sarjatoiminnan harjoittaja voi tarvittaessa etukäteen pyytää Superpesis Oy:n hallitukselta kirjallisesti jatkoaikaa tietojen toimittamisella perustellusta syystä. Superpesis Oy:n hallitus päättää mahdollisen jatkoajan pituudesta.

7.4 Ottelutapahtuman järjestämistä koskevat velvoitteet ja niiden sanktiot

Ottelutapahtuman järjestämistä koskevia velvoitteita ovat:

- Sarjaohjelman mukaisten otteluaikataulujen noudattaminen
- Järjestystä ja turvallisuutta koskevien viranomaisohjeiden ja yhteisten sopimusten noudattaminen
- Riittävän katsomovalvonnan järjestäminen
- Asianmukaisten opasteiden ja viitoitusten laatiminen ja sijoittaminen
- Kentän asianmukaisen kunnon varmistaminen (ylivoimaista estettä koskevin varauksin)
- Anniskelu- ja tupakointitilojen asianmukainen sijoittaminen ja niitä koskevien määräysten riittävä valvonta
- Tuomareiden tilojen ja tarvittavien palveluiden järjestäminen sekä tuomareiden turvallisuuden ja koskemattomuuden varmistaminen
- Kenttäkuulutusten sekä tulospalvelun ja muun opastuksen järjestäminen
- Käsiohjelman laatiminen ja jakaminen
- Videoinnin toteuttaminen

Seuraamusmaksun suuruus on vähintään 300 € ja enintään 2000 €. Järjestystä ja turvallisuutta koskevista laiminlyönneistä voidaan määrätä suurempi seuraamusmaksu tai päättää ottelun katsoamisesta hävityksi jo ensimmäisellä kerralla.

7.5 Yhteistoimintasopimusten toteuttamista koskevat velvoitteet ja niiden sanktiot

Yhteistoimintasopimusten toteuttamista koskevia velvoitteita ovat:

- Superpesiksen valtakunnallisten yhteistyösopimusten toteuttaminen kentällä: kenttämainokset ja kuulutukset, televisioinnin järjestäminen, yhteistyökumppaneiden näkyvyys ja mahdollinen osallistuminen ottelun oheistapahtumiin
- Superpesiksen valtakunnallisten yhteistyösopimusten toteuttaminen joukkue- ja pelaajakohtaisesti: jokeriasut, kultakypärän käyttö, muut mainokset, osallistuminen yhteistyökumppaneiden tilaisuuksiin
- Superpesiksen ja PPL:n valtakunnallisten julkaisujen edellyttämien kuva- ja tekstimateriaalien toimittaminen ja tarvittaviin kuvauksiin osallistuminen
- Sopimusten ja määräysten mukaisen taloudellisen informaation toimittaminen ajallaan, oikean sisältöisenä ja riittävän yksityiskohtaisena

Seuraamusmaksun suuruus on vähintään 500 € ja enintään 2000 €.

7.6 Yhteistä ottelukonseptia koskevat velvoitteet ja niiden sanktiot

Yhteistä ottelukonseptia koskevia velvoitteita ovat:

- Hyväksytyjen ja sääntöjenmukaisten välineiden käyttö
- Sopimuksenmukaisten peliasujen, erityisesti vierasjoukkueen varapeliasujen, käyttö
- Ottelutapahtuman yleisten ohjeiden noudattaminen (hutunkeitto, kättelyt, kiilaan saapuminen, tauolta paluu)
- Lehdistötilaisuuksien järjestäminen ja niihin osallistuminen
- Järjestävän seuran toimihenkilöt ja ottelutapahtuman toimihenkilöt toimivat urheilullisesti ja eettisesti hyväksyttävällä tavalla. Vierasjoukkuetta ja sen kannattajia ei kohdella epäurheilijamaisesti tai muuten halventavasti.

Seuraamusmaksun suuruus on vähintään 300 € ja enintään 2000 €.

7.7 Markkinointia, tiedotusta ja tilastointia koskevat velvoitteet ja niiden sanktiot

Markkinointia, tiedotusta ja tilastointia koskevia velvoitteita ovat:

- Otteluista tiedottamisesta huolehtiminen
- Joukkuetta ja pelaavaa kokoonpanoa koskevasta tiedottamisesta huolehtiminen
- Otteluraportoinnista ja tulospalvelusta huolehtiminen
- Otteluvideon siirto kotiottelusta Superpesiksen nettipalvelimelle 2 vrk:n kuluessa ottelun päättymisestä

Seuraamusmaksun suuruus on vähintään 300 € ja enintään 2000 €.

7.8 Lajin sisäiset maksut

Lajien sisäisiä maksuja koskevia velvoitteita ovat:

- Sarjamaksujen ja muiden maksujen maksaminen Suomen Pesäpalloliitolle ja Superpesis Oy:lle
- Tuomarimaksut

Seuraamusmaksun suuruus on vähintään 300 € ja enintään 2000 €.

7.9 Yhteiset tilaisuudet

Yhteisiä tilaisuuksia koskevia velvoitteita ovat:

Kauden avaustilaisuus, sarjakauden aikaiset valtakunnalliset tiedotustilaisuudet ja seurakokoukset;

- seuran tulee lähettää Superpesisjoukkueensa pelinjohtaja ja muut Superpesis Oy:n edellyttämät henkilöt em. tilaisuuksiin

Kauden päätöstilaisuus:

- seura on vastuussa siitä, että seuran valtakunnallisesti palkittava pelaaja osallistuu palkintojenja-kotilaisuuteen

Seuraamusmaksun suuruus on vähintään 300 € ja enintään 2000 €.

7.10 Seura on velvollinen järjestämään pesiskoulun

Lähtökohtana on, että jokainen Superpesisistä pelaava seura järjestää kesän aikana paikkakunnalla, joko yksin tai yhdessä paikallisen maakuntayhdistyksen kanssa, pesiskoulutoimintaa.

Seuraamusmaksun suuruus on vähintään 300 € ja enintään 2000 €.

8. SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN

Superpesislisenssi on voimassa yhden kauden kerrallaan, mutta Superpesis Oy voi irtisanoa yksipuolisesti tämän sopimuksen, mikäli seura toistuvasti laiminlyö tämän sopimuksen talouteen tai toimintaan liittyviin lainsäädöllisiin velvoitteisiin, seuran hallintoon ja joukkueen rakenteeseen liittyviä asioita, eikä seura kehotuksesta huolimatta saa laiminlyöntejä sopimuksen edellyttämälle tasolle.

9. SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN

KAUSI 2017

PAIKKA

AIKA

Superpesis Oy

vt. toimitusjohtaja

Superpesisseura

allekirjoitus, nimenselvennös ja asema seurassa

Surveyspal -kyselylomake

1. Mitä ongelmia näet nykyisessä talousseurannan Excel-taulukon täyttämässä?

2. Miten parantaisit tätä kirjausjärjestelmää?

3. Onko taulukon täyttäjä huomannut erityisiä ongelmia?

4. Mitkä avainsanat ovat vaikeasti ymmärrettäviä Excel -taulukossa ja onko muita vaikeasti ymmärrettäviä kohtia?

5. Mitä mielestäsi lisenssisopimuksesta puuttuu?

6. Vapaa sana yleisesti lisenssijärjestelmästä...

TALOUSARVION TÄYTTÖOHJEET

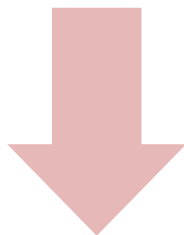
Tästä välilehdestä löydät Talousarvion täyttöohjeet. Isot ja alleviivatut otsikot ovat aihealueita, joiden alapuolella sisennettynä on tili. Tilille tulee kirjata kyseisten tilitapahtumien yhteissumma kuluvalta tilikaudelta. Joidenkin tilien alle on kirjoitettu kursivilla tilitapahtumia, jotka tulee kirjata kyseiselle tilille. Seuraavasta välilehdestä löydät talousarviolomakkeen, kolmannella välilehdellä on avainlukuja ja neljännellä tilinpäätöstietoja.

Esimerkki tilitapahtumien kirjaamisesta

Tulot		Kuluva vuosi / budjetti
Lipunmyynti stadionilla	1000	1000
Ennakkolipunmyynti		950
Kausikortit	500	
Kumppanisopimuksissa annetut/sisällytetyt pääsyliput	150	
Internetistä ostetut pääsyliput	400	
Kumppanimyynti	100	100
Kenttämyynti	450	450
Harrastepesis	300	300
Oheispalvelut	300	300
Tavaravienti	145	145
Myynnin oikaisuerät		125
Myönnetyt alennukset	125	

Esimerkissä ennakkolipunmyynti koostuu kausikorteista, kumppanisopimuksessa annetuista/sisällytetyistä pääsylipuista sekä internetistä ostetuista pääsylipuista. Näiden laskettu tulos kirjataan excel- talousarviolomakkeen ennakkolipunmyynti sarakkeeseen.

Alapuolelta löydät tililueetelon, jonka perusteella tuloslaskelma tulee täyttää.

Tulot

Lipunmyynti stadionilla
 Ennakkolipunmyynti
 Kausikortit
 Kumppanisopimuksissa annetut/sisällytetyt pääsyliput
 Internetistä ostetut pääsyliput
 Kumppanimyynti
 Kenttämyynti
 Harrastepesis
 Oheispalvelut
 Myynnin oikaisuerät
 Myönnetyt alennukset
 Tavaravienti

Liiketoiminnan muut tuototOstot tilikauden aikana

- Aineet, tarvikkeet, tavarat
 - Ostot yhteistyö*
 - Ostot fanituotteet*
 - Ostot kenttämyynti*
 - Muut ostot*
- Ulkopuoliset palvelut
 - Myyntipalvelut*
 - Lisenssit*
 - Pelaaja siirrot*
 - Valmentajapalkkiot*
 - Kenttäpalvelut*
 - Osallistumismaksut*
 - Muut ulkopuoliset palvelut (pesäpallo)*
 - Tuomaripalkkiot*

Henkilöstökulut

- Pelaajapalkkiot
 - Pelaajille maksettavat palkat*
 - Työssäoloajan normaalit palkat*
 - Lisät & muut korvaukset*
 - Muut ennakonpidätyksen alaiset korvaukset*
 - Loma ja sosiaalipalkat*
 - Vuosilomapalkat*
 - Lomapalkkojen jaksotus*
 - Sairausajan ja vanhempainvapaan palkat*
 - Luontoisedut*
 - Auto ja puhelinedut*
- Valmennuksenpalkkiot
 - Valmentajille maksettavat palkat*
 - Työssäoloajan normaalit palkat**
 - Lisät & muut korvaukset*
 - Muut ennakonpidätyksen alaiset korvaukset*
 - Loma ja sosiaalipalkat*
 - Vuosilomapalkat*
 - Lomapalkkojen jaksotus*
 - Sairausajan ja vanhempainvapaan palkat*
 - Luontoisedut*
 - Auto ja puhelinedut*
- Seuran muut työntekijät (edustusjoukkueen muut työntekijät)
 - Työntekijöille maksettavat palkat*
 - Työssäoloajan normaalit palkat**
 - Lisät & muut korvaukset*
 - Muut ennakonpidätyksen alaiset korvaukset*
 - Loma ja sosiaalipalkat*
 - Vuosilomapalkat*
 - Lomapalkkojen jaksotus*
 - Sairausajan ja vanhempainvapaan palkat*
 - Luontoisedut*
 - Auto ja puhelinedut*
- Vakuutukset & eläkemaksut
 - Pakolliset vakuutusmaksut*
 - Tapaturmavakuutusmaksut*
 - Työttömyysvakuutusmaksut*
 - Työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksut*
 - Ryhmähenkivakuutus maksut*
 - Urheilijaturva*
 - Eläkekulut*
 - Eläkevakuutusmaksut*
 - Tyel- maksut*
 - Työntekijän Tyel-maksut*
 - Urheilijaeläkemaksut*
 - Muut henkilöstövakuutusmaksut*
 - Henkilövakuutusmaksut (vapaaehtoiset)*
 - Henkilöstösivukulut*
 - Luontoisetujen vastatili*
 - Henkilöstösivukulut*
 - Muut henkilöstösivukulut*
 - Sosiaaliturvamaksut*

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelmanmukaiset poistot
Poistot rakennuksista ja rakennelmista
Poistot koneista ja kalustoista

Edustusjoukkueen muut kulut

Kasvattajaseuramaksut
 Muut ottelun järjestämiskulut
 Muut liikekulut
 Seuran muut kulut
Varusteet
Leiritykset ym. Harjoittelukulut
 Rahoituskulut
 Vapaaehtoiset henkilöstösivukulut
Henkilökunnan koulutus
Virkistys ja harrastustoiminta
Työterveyshuolto
Pelaajavaatteet
Pelaajatarvikkeet
Muut henkilöstösivukulut
 Toimitilakulut
Toimitilavuokrat
Harjoitussali ja pelikenttävuokrat
Siivous ja puhtaanapito
Muut toimitilakulut
 Matkakulut
Matkaliput
Taxiliput
Hotelli ym. majoitus
Pelimatkakulut
Muut matkalut
Km korvaukset
Päivärahat
Ateriakorvaukset
 Kone & kalusto kulut
Ajoneuvokulut
Ajoneuvoliising
Ajoneuvojen polttoaine
Ajoneuvojen julkiset maksut
Ajoneuvovakuutukset
 Atk- laite ja ohjelmistokulut
Atk- laite ja ohjelmisto vuokrat
Atk- ohjelmisto päivitykset ja ylläpito
Atk- laitehuolto, korjaukset ja asennukset
Atk- laitteiden pien hankinnat
Muut Atk- laite ja ohjelmistokulut
 Muut kone & kalusto kulut
Kone ja kalustovuokrat
Kone ja kalustohuolto ja korjaus
Kone ja kalustohankinnat (< 3 v. kalusto)
Koneiden ja kaluston pienhankinta
 Myynti & markkinointikulut
Edustuskulut
Myyntikulut
Maksetut myyntiprovisiot
Luottokorttiprovisiot
Markkinointikulut
Mainostoimistopalvelut
Mediamix
markkinointitilaisuudet
Asiakasviihde
Lahjoitukset
Tutkimus ja kehityskulut
Koulutus
 Hallintokulut
Hallintopalvelut
Taloushallintopalvelut
Viranomaismaksut
 Muut hallintokulut
Jäsenmaksut
Puhelinkulut
Datansiirtokulut
Posti ja lähettikulut
Rahaliikenteen kulut
Pyöristyserot
Muut vakuutukset
Toimistotarvikkeet
Kokous ja neuvottelukulut
 Muut liikekulut
Myyntiin luottotappiot
Muut vähennyskelpoiset liikekulut
Pankkikorttiostot
Muut vähennyskelvottomat kulut

Rahoitustuotot ja kulut

- Muut korko ja rahoitustuotot (Muilta)
 - Korkotuotot myyntisaamisista*
 - Palautettava yhteisökorko/palautuskorko*
 - Muut korkotuotot*
- Korko kulut ja muut rahoituskulut (Muille)
 - Korkokulut rahoituslaitoslainoista*
 - Korkokulut ostaveloista*
 - Verojenviivästysseuraamukset*
 - Muut korkokulut*
 - Takausprovisiot*
 - Perimiskulut*
 - Muut rahoituskulut*

Tulos ennen satunnaisia eriä

- Satunnaiset tuotot
- Satunnaiset kulut

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja & veroja

- Tilinpäätössiirrot
- Tuloverot
 - Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot*
 - Ennakkoverot*
 - Tilikaudenverojaksotus*
 - Muut välittömät verot*

*(Työntekijälle maksettava palkka jaetaan työpanoksen mukaan, esimerkiksi valmentaja käyttää valmennukseen 70% työpanoksesta ja loput 30% edustusjoukkueen muihin työtehtäviin jaetaan hänelle maksettava palkka sanoilla prosentti suuruuksilla omille tileille.)

Katsojamäärät	Kuluva vuosi/		Edellinen vuosi/		Muutos/ed. vuosi keskim. budjettiin
	budjetti	muutos %	toteuma		
Kotiotteluita runkosarjassa		0,00 %			
Kotiotteluita jatkopeleissä		0,00 %			
Katsojakeskiarvo runkosarjassa		0,00 %			
Katsojakeskiarvo jatkopeleissä		0,00 %			
Kausikortit (kpl)		0,00 %			
Tulot					
Lipunmyynti stadionilla		0,00 %			
Ennakkolipunmyynti		0,00 %			
Kumppanimyynti		0,00 %			
Kenttämyynti		0,00 %			
Harrastepesis		0,00 %			
Fanituotemyynti		0,00 %			
Oheispalvelut		0,00 %			
Ostot tilikauden aikana					
Aineet, tarvikkeet, tavarat		0,00 %			
Ulkopuoliset palvelut		0,00 %			
Myyntiin oikaisuerät		0,00 %			
Henkilöstökulut					
Pelaajapalkkiot		0,00 %			
Valmennuksen palkkiot		0,00 %			
Seuran muut työntekijät		0,00 %			
Vakuutukset & eläkemaksut		0,00 %			
Henkilöstösivukulut		0,00 %			
Poistot & arvon alentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot		0,00 %			
Liiketoiminnan muut tuotot					
Muut tuotot		0,00 %			
Edustusjoukkueen muut kulut					
Kasvattajaseuramaksut		0,00 %			
Muut ottelun järjestämiskulut		0,00 %			
Seuran muut kulut		0,00 %			
Rahoituskulut		0,00 %			
Vapaaehtoiset henkilösivukulut		0,00 %			
Toimitilakulut		0,00 %			
Matkakulut		0,00 %			
Terveydenhuoltokulut		0,00 %			
Kone- & kalustokulut		0,00 %			
Myynti- & markkinointikulut		0,00 %			
Hallintokulut		0,00 %			
LIKEVOITTO (TAPPIO)					
		- €			
Rahoitustuotot ja kulut					
Muut korko ja rahoitus tuotot		0,00 %			
Korko kulut ja muut rahoituskulut		0,00 %			
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ					
		- €			
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot		0,00 %		55 742 €	
Satunnaiset kulut		0,00 %			
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA & VEROJA					
		- €			
Tilinpäätössiirrot & verot					
Tilinpäätössiirrot					
Tuloverot		0,00 %			
Muut välitömättömät verot		0,00 %			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)					
		- €			

Hyvä superpesisseuran edustaja,

Superpesisliisenssisopimuksen valvontaan liittyen pyydämme kaikilta miesten ja naisten superpesisseuroilta taloustietoja Superpesis Oy:n hallituksen käsiteltäviksi 31.01.2017 mennessä.

Ohessa on päivitetty versio aiemmin käytössä olleesta Excel-lomakkeesta. Lomaketta on muutettu enemmän tuloslaskelman muotoon, joten se vaati hieman tutustumista ennen käyttöönottoa. Tilejä on enemmän, mutta niihin löytyy tarkasti määritelty sisältö tililuettelosta.

Ensimmäisestä välilehdestä löytyy talousarvion täyttöohjeet yksityiskohtaisesti. Sivun ohjeistukseen kannattaa tutustua huolellisesti. Alkuosa kertoo, kuinka tilit täytetään tililuettelon avulla. Tililuettelosta löytyy kursivoituna ja sisennettynä asiat, jotka tulee sisällyttää kyseiselle tilille. Halutessaan tililuettelon voi tulostaa, jolloin täyttäminen on helpompaa.

Toisesta välilehdestä löytyy edustusjoukkueen talousarvio, johon kirjataan edustusjoukkueen tulot ja kulut tililuetteloa apuna käyttäen. Prosentuaalisen muutoksen taulukko laskee itsenäisesti ja näyttää värikoodin avulla, ovatko arvot edellisvuoden toteumaan nähden positiivisia vai negatiivisia. Talousarvion loppuosasta löydät vielä tilikauden voiton/ tappion.

Kolmannelta välilehdeltä löytyy avainlukuja, jotka sijaitsivat ennen talousarvion loppuosassa. Avainlukuja -välilehteen ei tarvitse täyttää mitään itsenäisesti, sillä se laskee automaattisesti kaikki luvut talousarvio -osasta.

Neljännelle välilehdelle tulee täyttää tilinpäätöstietojen avainlukuja.

Jos uusitun Excel-lomakkeen täyttämässä ilmenee ongelmia, voit ottaa yhteyttä Annaan tai Suviin:

Anna Pöllänen (sähköpostiosoite)
Suvi Rossi (sähköpostiosoite)